

Grosuplje (centrala)
 sP 908
 KLASJE
 2000
 352(497.4 Ivančna Gorica)

 120000103,8
 KULIZNICA GROSUPLJE
 COBISS 0

Klasje

Časopis prebivalcev občine Ivančna Gorica

Številka 8

letnik 6

november 2000

RAČUNALNIŠKI INŽENIRING d.o.o.
 Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica
 TEL: 061/769-040, GSM1: 041/661-972
 FAX: 061/769-045, GSM2: 041/612-923

POPOLNA PONUDBA

Računalniki, tiskalniki, komponente,...
 Programi za podjetja in sam.podjetnike,...
 ... za računovodstvo in trgovino

<http://www.lamas.si> e-mail: lamas@lamas.si

Jesenska gozdna mavrica

Športni praznik na Muljavi.

Stran 17

JANEZ RADOŠ,
 novi direktor občinske uprave str. 2

**CENTER ZA RAVNANJE Z ODPADKI
 ŠPAJA DOLINA JE ODPRT** str. 6

**OB PETDESETLETNICI STIŠKE GIMNAZIJE -
 nekaj utrinkov iz njene neposredne
 "predzgodovine"** str. 18

Skrbno spremljamo
 arheološka izkopavanja.
 Več o tem na strani 13.

PO 20. NOVEMBRU LE ŠE NOVE TEL. ŠTEVILKE!

Uspešno izpeljana zaščitno-reševalna vaja v Šolskem centru Ivančna Gorica.

Stran 8

NOVE ZNAMIKE

POŠTA SLOVENIJE

SLOVENIJA SYDNEY 2000

OLIMPIC ŠPORT

Trgovina za šport in prosti čas
 Kolodvorska 2, 1290 Grosuplje, Slovenija
 PON - PET: 9.00 - 19.0 SOB: 8.00 - 13.00
 tel: **01 787 23 36**

BESEDE UREDNIŠTVA

Volitve so za nami, Klasje je sodelovalo z volilno prilogo in mogoče je koga od vas prepričala tudi tu zapisana beseda. Volilna mrzlica je zajela tudi Američane, mi pa smo tačas preživeli že bolj v loto stilu. Zanimivo je bilo poslušati pogovore o tem, kaj bi kdo naredil z dobitkom. Neka velikodušna gospa je modrovala, da bi takoj dala milijon za šolo in milijon za vrtec v občini, kar bi verjetno bila res dobrodošla poteza. O boljših pogojih za delo razmišlja tudi naš urednik. Rad bi, da bi Klasje imelo tajništvo, ki bi vzorno skrbelo za stike z vami. Želja je veliko, loto je mimo. Mogoče bi kaj zaleglo pismo Miklavžu. Ampak to je že druga zgodba. (KM)

KDO SMO?

LOGO d.o.o.
 Ljubljanska cesta 66
 1290 Grosuplje
 Tel.: 01 7866-830

NAŠA GLAVNA DEJAVNOST
 JE PRODAJA IN RAZVOJ

KURILNEGA OLJA

Naročila po tel.: 01 7875-210

KAJ ŠE NUDIMO?

TEHNIČNI PREGLED MOTORNIH IN PRIKLOPNIH
 VOZIL, ZAVAROVANJE, PLAČILO CESTNINE,
 PODALJŠANJE REGISTRACIJE.

VSE NA ENEM MESTU!

Iz Jernejeve malhe

Z malho je tako, da jo pri gostem besedičenju in nagovarjanju gospodarja, da prispeva kaj vanjo, odložiš in pozabiš. Kar nekaj vestnih bralcev me je nagovorilo, zakaj v zadnjih številkah Klasje ni več besede župana. Samo čas je tisti, ki nam odmerja minljivost na tem svetu. Malha je spet napolnjena s svežimi in manj svežimi pa vendar aktualnimi novicami.

Največja dogodka poleg volitev beležita to jesen v občini. V prvi vrsti je otvoritev avtoceste in vse tisto, kar je navezano na ustrezen promet po lokalnih in regionalnih cestah. Drugi dogodek je otvoritev komunalne deponije v Špaji dolini. Prav gotovo smo lahko ponosni, da smo se v okviru treh občin in najbližjih prizadetih krajanov in lastnikov območja lahko dogovorili in na legalen način prišli do prepotrebne odlagališča odpadkov. Glede na velikost investicije in povsod težko umestljivost v prostor smo prav gotovo velikemu uspehu posvetili premalo medijske pozornosti. Ne samo, da so tu vložena velika občinska sredstva-veliko je prispevala tudi država. Le nekaj občin v Sloveniji se lahko ponaša z deponijo, urejeno z vso dokumentacijo.

Govorimo o skoraj polmiliardni investiciji, kar ima gotovo za posledico, da bodo naši odpadki počasi postali tako dragi, kot so že ponekod v tujini. Petindvajsetletno odlaganje in še več je predvideno za razrešitev vseobčnega problema. Za dogovorjeno obveznost občine do krajanov, vasi in krajevnih skupnosti se nadomestila redno izplačujejo z dano besedo. Temu ob rob pričakujemo tudi od investitorjev in izvajalcev avtocestnega programa, da bodo postorili vse, da bodo tudi lokalne in regionalne ceste sposobne povečanega prometa. Izrazito se je povečal promet na cesti Bič - Ivančna Gorica ob pričetku delovanja cestninske postaje. Ljudje, živeči na tem območju, so nestrpni in čakajo umiritev prometa in s tem povečano varnost. Izboljšave in rekonstrukcije cest, uničenih ob gradnji avtocestnega odseka, morajo biti prioriteta proračunskega dela vzdrževalcev cest. Na podaljšku Ciglerjeve ceste v Višnji Gori in na obvoznici proti Šentvidu so se gradbena dela začasno ustavila. Upajmo, da se bodo lastniška razmerja uredila in prid vseh pogajalcev, še posebej uporabnikov cest. Cesta iz Ivančne Gorice proti šolskemu centru s pločniki je po dolgem času urejena, prav tako tudi cesta proti šoli v Višnji Gori. Velika vložena sredstva so tukaj zlasti upravičena, saj je za varnost šolarjev na cesti nujno treba poskrbeti. Skupaj z urejeno talno in vertikalno signalizacijo ter primerno prometno kulturo vseh udeležencev se bo spremenilo tudi obnašanje uporabnikov cest.

Z nadomestili za sušo so oškodovani kmetje delno ublažili slabši letni dohodek. Vsaj delno se je država odzvala na ukrep občine in njenih organov. Nismo na izrazito poplavnem področju, pa vendar urejanje voda ob izgradnji avtoceste in rekonstrukcija struge Višnjice naj ne bi pomenili poslabšanja muhaste vodne situacije. Strokovnjaki lahko tudi naredijo napako, zato so bile sugestije krajanov, dobrih poznavalcev razmer, še kako dobrodošle.

Rebalans občinskega proračuna zahteva medletno uravnoteženje prihodkov in odhodkov. Presenečajo nas nekateri odhodki, obveznosti do socialnih transferjev, kjer je zlasti visoka postavka plačilo domske oskrbnine in v letošnjem letu velik dvig na postavki prevoza otrok v šolo, ki se že približuje znesku 60 milijonov tolarjev. Vprašljiva je državna izravnava v zadnjih dveh mesecih leta, kar lahko ogrozi normalno poslovanje v občini. Vsi, ki poznamo proračun, vemo, da so velika sredstva, vložena v infrastrukturo predvsem cest in čiščenja odpadnih voda, dosegla odpiranje naših krajev, ne le za vsakdanjo uporabo, temveč tudi ljudem, ki v podeželju vidijo bodočnost.

Ljudski praznik svetega Martina nas opominja na kulturo in hkrati nam ne jemlje vinske radosti v času zorenja mošta v vino. Kot pravi Dolenjci se prepoznavamo po delovnih uspehih - zakaj se ne bi, tako kot naši dedje, prepoznavali tudi po veselju in družabnem življenju. Naj vam ne cikne, temveč tekne, saj ta hrana ne redi!

Župan Jernej

SOCIALNA PROBLEMATIKA NA 14. SEJI OBČINSKEGA SVETA

Na dnevnem redu 14. seje občinskega sveta, 25. oktobra, je bila med drugim tudi socialna problematika, s katero se srečujemo v naši občini. Na seji so se dalj časa zadržali ob t.i. romski problematiki, ki vedno bolj "trka tudi na vrata naše občine". Ta težje rešljiv, ne pa nerešljiv problem bomo v tem zapisu pustili ob strani.

Osredotočili se bomo na socialne probleme mnogo številčnejše populacije, ostarelih ljudi, ki so v veliki večini celo življenje trdo delali in si zaslužijo mirno in človeka vredno starost. Ta zapis je namenjen tako njim kot njihovim svojcem, da bi lahko v primeru potreb primerno in uspešno ukrepali.

Centri za socialno delo so pristojni za ozemlje, ki ga pokrivajo upravne enote in ne posamezne občine, zato ni nujno, da je Center za socialno delo Grosuplje pristojen za prav vsakega občana naše občine, saj so določene krajevne skupnosti, za katere so pristojni drugi centri, npr. Center za socialno delo Litija. Preden se torej obrnemo po pomoč, moramo ugotoviti, kateri center je za nas pristojen.

Centri za socialno delo zagotavljajo le strokovno pomoč v skladu s svojimi pristojnostmi, ki jim jih nalaga zakonodaja (Zakon o družinskih prejemkih jih npr. zavezuje, da na podlagi podatkov ugotavljajo upravičence do otroškega dodatka, do raznih podpor in denarnih nadomestil). Z novimi zakoni se strokovna dejavnost centrov zelo širi. Na področju oskrbe ostarelih in invalid-

nih oseb se v skladu z novimi spoznanji in smernicami v socialnem delu uvaja nova oblika pomoči, in sicer pomoč družini na domu oz. socialna oskrba na domu.

Ta nova oblika socialne pomoči skuša ostarele in invalidne osebe zadržati čim dlje v domačem okolju. Vsakdo, ki meni, da je potreben tovrstne pomoči, naj se obrne najprej na pristojni center za socialno delo, ki bo na osnovi predložene dokumentacije odločal, kdo od prosilcev je pomoči potreben in kakšna naj bo. Najpogostejše oblike te pomoči so: gospodinjstva pomoč (priprava ali prinašanje toplih obrokov hrane, nabava živil, osnovno čiščenje bivalnih prostorov, pomivanje posode, postiljanje), pomoč pri vzdrževanju osebne higiene (umivanje, kopanje, hranjenje, pomoč pri oblačenju in slačenju), ohranjanje stikov z okoljem (sorodniki, sosedi, prostovoljci, zdravnik, patronažna itd).

To pomoč izvajajo bodisi socialno-varstveni zavodi (Domovi starejših občanov), ki imajo za to ustrezno izobražen kader, ali pa s koncesijo določeni izvajalci. V naši občini dela trenutno na tem področju ena sama laična delavka, ki to delo izvaja pogodbeno. Na seji so sklenili, da bomo zaradi obsežnosti dela pogodbeno zaposlili še eno delavko. Za obe bo predvidoma do junija 2001 še pristojen Center za socialno delo Grosuplje.

Do tega časa pa bi se morala občina odločiti in podeliti koncesijo za tovrstno dejavnost na razpisu izbrani

pravni ali fizični osebi ali pa skleniti pogodbo o izvajanju tovrstne pomoči z enim od socialno-varstvenih zavodov (npr. z Domom starejših občanov Grosuplje ali Trebnje). Vsekakor bo število upravičencev do takšne oblike pomoči zaradi staranja prebivalstva še naraščalo. Junija 2000 je tako pomoč dobilo v raznih oblikah že kar 372 občanov.

Kot domsko oskrbo je treba tudi to obliko pomoči pokriti iz lastnega žepa. Vendar jo posamezne občine lahko na razne načine subvencionirajo oz. regresirajo. Za to je v proračunu predvidena določena vsota.

Velikokrat se zgodi, da prosilci ne zmorejo vseh stroškov. V tem primeru so dolžni poravnati nastale stroške preživninski zavezanci (t. j. otroci oz. dediči premoženja) če prosilec nima ožje družine oz. sorodstva, pa plačilo prevzame občina, vendar se na naslov občine opravi vknjižba prisilčevega premoženja, s katerim bo po njegovi smrti razpolagala in s tem pokrila plačane stroške oskrbe prosilca. Seveda ima občina pravico le do stroškov sorazmernega dela vrednosti premoženja, ostanek premoženja oz. njegove denarne protivrednosti (če je bilo premoženje prodano) pa pripade pokojnikovim dedičem.

Naša občina namenja vsako leto znatna sredstva za poravnavo oz. regresiranje tovrstne oskrbe. Letos je za ta namen prispevala kar 42 milijonov tolarjev iz občinskega proračuna. Dokler lestvica prispevne stopnje ni določena na ravni države, je v pristojnosti občin, da jo same sestavijo in po njej določijo, kdo od užiivalcev pomoči na domu in kolikšno vsoto bo plačeval oziroma komu in koliko pomoči bo šlo iz občinskih sredstev.

Na seji je bilo sklenjeno, da se do junija 2001 v ustrezni obliki objavi razpis koncesije za izvajanje pomoči na domu, da se nato sklene ustrezne pogodbe, da pa se do takrat izvajajo dejavnosti še v okviru Centra za socialno delo Grosuplje, kot je bilo natančneje že zgoraj omenjeno.

Seji je v imenu Klasje prisostvovala
M. A. Ficko

JANEZ RADOŠ - NOVI DIREKTOR OBČINSKE UPRAVE

Na mesto, ki je ostalo prazno ob smrti našega direktorja g. Vinka Blatnika, smo izbrali g. Janeza

Radoša. Zaupati odgovorno nalogo je najlažje človeku, ki ga poznaš in tudi on pozna delovno okolje.

Janez Radoš že dve leti skrbi za vzdrževanje in nove investicije v komunalno infrastrukturo v občini Ivančna Gorica.

Dosedanje delovne izkušnje so mu omogočile, da je, seznanjen z delom, ljudmi, soočen s potrebami in možnostmi, začel takoj delati kot direktor občinske uprave. Obsežne naloge pri vodenju občinske uprave bo lažje premagati, ker mu sodelavci zupajo in on njim.

Tako bo lažje dograjevati orga-

niziranost v občinski upravi, kjer vedno novi izzivi silijo k popolnejšemu oblikovanju nove občine. Realni pogledi in strokovni profesionalni odnos do občanov, ki iščejo razrešitev večkrat tudi v nerazrešljivih problemih, morajo biti strpni in optimistično usmerjeni ter kar se da hitro udejanjeni. Prepričan sem, da bo našel potrditev v dobrem in koristnem javnem delu, kar mu bo delovno vneto še dvigalo. Lepo pa bo, če bo deležen tudi pohvale med ljudmi, s katerim bo imel stalne stike in srečanja. Naj mu ne otežujejo delo ljudje, ki v občini vidijo prevečkrat osebni interes, kar otežuje razumevanje pri ljudeh, ki morajo razumeti občino v celostnih

pogledih. Delo direktorja ni nikoli zaključeno. Delavoljnost in vnema se bosta večkrat razblinila ob spoznanju, da imamo ljudje različne poglede na iste stvari. Takrat je treba še več volje in energije. Z razumevanjem in veliko napora bo šel naš občinski voz naprej po vseh občinskih poteh.

Janez Radoš se je rodil leta 1960 kot četrti otrok v vasi Cerovec v Beli krajini, v bližini Semiča. Po gimnaziji v Črnomlju se je odločil za študij na strojni fakulteti v Ljubljani. Svojo delovno pot je po delu kot projektant v IMV v Novem mestu od leta 1982 nadaljeval kot projek-

tant za orodja v IMP Livar Ivančna Gorica in zadnja štiri leta delal na področju investicij.

Nov izziv mu je bila zaposlitev na Občini Ivančna Gorica leta 1998, na mestu referenta za komunalno infrastrukturo. V Ivančni Gorici si je poiskal življenjsko sopotnico, si ustvaril dom in zaokrožil družino s hčerko in sinom. Kot kmečkemu sinu in pravemu Belokranjcu mu je delo v njegovem vinogradu dopolnilo ob prezaposlenosti. Tam se ob prijateljih najlepše sprosti.

Župan Jernej Lampret

SKUPNI REZULTATI GLASOVANJA ZA DR AVNI ZBOR V VOLILNEM OKRAJU

VOLILNA ENOTA 4
Oddanih glasov: 18262

VOLILNI OKRAJ 3
Neveljavnih glasovnic: 595

Veljavnih glasovnic: 17667

ŠT. GL.	%	IME LISTE	IME IN PRIIMEK KANDIDATA
81	0,46	1. NAPREJ SLOVENIJA	MARJETKA SVETEK
1328	7,25	2. ZLSD - ZDRU ENA LISTA SOCIALNIH DEMOKRATOV	MILAN BALAJC
358	2,03	3. DEMOKRATIŠKA STRANKA UPOKOJENCEV SLOVENIJE - DESUS	IVAN DUŠAN ELEZNIKAR
70	0,40	4. DEMOKRATSKA STRANKA SLOVENIJE; DEMOKRATI SLOVENIJE - DS	ŠTEFAN HUZZAN
1447	8,19	5. NSI - NOVA SLOVENIJA - KRŠŠANSKA LJUDSKA STRANKA	MIHAEL KADUNC
164	0,93	6. ZDRU ENI ZELENi - ZELENi SLOVENIJE IN ZELENi ALTERNATIVA	HELENA FRBE AR
699	3,96	7. SMS - STRANKA MLADIH SLOVENIJE	FRANCI KEK
4708	26,65	8. LDS - LIBERALNA DEMOKRACIJA SLOVENIJE	MIROSLAV KRANJC
418	2,37	9. SLOVENSKA NACIONALNA STRANKA - SNS	BOJANA BEVC
69	0,39	10. KOMUNISTIŠKA PARTIJA SLOVENIJE	IRFAN EORDIJE
123	0,70	11. NOVA STRANKA	CVETKA ERJAVEC
1399	7,92	12. SLS + SKD SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA	ANTON JAKOPIE
6803	38,51	13. SOCIALDEMOKRATSKA STRANKA SLOVENIJE	JANEZ JANŠA

SKUPNI REZULTATI UDELE BE V VOLILNEM OKRAJU

Štev. vol. enote (DZ): 4	Štev. vol. okraja: 3
Skupaj volivcev za območje volišča	24048
Glasovalo po spl. vol. imeniku	18250
Glasovalo po pos. vol. imeniku	13
Glasovalo s potrdili	0
Skupaj glasovalo	18263

Udele ba v okraju: 75,94 %

LIVARJI SMO PRAZNOVALI

Otvoritev v proizvodnem centru Ivančna Gorica.

Livar vsako leto v septembru praznuje svoj praznik. Letos je bila naš praznični dan sobota, 23. september. Ob tej priložnosti smo tudi letos odprli svoja vrata vsem, ki ste nas želeli obiskati.

Letošnje praznovanje je bilo še posebej slavnostno in pričakovanja vznemirljiva, saj je Livar prvič do sedaj odprl vrata tudi v Proizvodnem centru Črnomelj. Še več, prav v Proizvodnem centru Črnomelj je bilo središče slavnostnega dogajanja, saj smo želeli vsem, ki ste si hoteli ogledati enega ali pa morda kar oba dela naše livarne, pokazati tako naše prostore kot naše delo in nenazadnje naš napredek. Letos smo si še posebej želeli, da se v Črnomlju srečamo tisti, ki so v Livarju dočakali "penzijo" s tistimi, ki sedaj delamo v Livarju, teh nas je kar 570, in krajanji Črnomlja ter Ivančne Gorice. Še posebej z veseljem in slovesno pa smo ob podpisu štipendijskih pogodb v Črnomlju pričakali sedem novih štipendistov z njihovimi starši. V Livarju smo veseli in ponosni, da lahko in zmoremo vsako leto ob svojem prazniku obiskovalcem pokazati kaj novega.

Letošnje praznovanje je bilo predvsem ekološko oz. okoljevarstveno obarvano, saj je v Ivančni Gorici slovesno začel delati nov filter na kupolni peči, v Črnomlju pa verigoa filtrnih naprav.

In kako se je ta težko pričakovani praznični dan sploh začel in kaj se je dogajalo?

Po programu praznovanja so bili v Ivančni Gorici in Črnomlju že od osmih zjutraj vodeni ogledi proizvodnih prostorov. V Ivančni Gorici so se kljub hladnemu jutru že pred osmo uro zbrali krajanji, upokojenci in zaposleni, ki so bo ogledu

predstavitvenega filma o razvoju in delu Livarja in s prvim Livarjevem časopisom, ki je bil izdan prav ob prazniku, pozdravili številne goste in predstavnike medijev. Vsi skupaj pa smo z vzpodbudnim aplavzom pozdravili direktorja Staneta Ostermana in župana občine Ivančna Gorica Jerneja Lampreta, ki sta slavnostno prerezala trak in tako simbolično odprla čistilno napravo na dveh kupolnih pečeh. Naložba je stala dobrih 92 milijonov tolarjev, Livar pa se je z njo podal na zahtevno pot pridobitve ekološkega certifikata ISO 14001.

Župan J. Lampret je v svojem govoru kot dober poznavalec Livarja v zadnjih letih čestital vodstvu in zaposlenim za napredek in v imenu krajanov izrazil zadovoljstvo, ker bodo odslej lahko vdihovali precej bolj čist zrak.

Ko se je bližala deveta ura, pa sem med množico opazila kar nekaj pogledov proti cesti, kjer sta čakala dva avtobusa, ki sta dobro razpoložene obiskovalce popeljala v središče našega letošnjega praznovanja, v Črnomelj. Mnogi so težko pričakovali, da bodo prvič videli naš Proizvodni center v Črnomlju. In imeli so kaj videti. Kar nekako poiskati so si morali prostor med množico domačih obiskovalcev, ki so si želeli ogledati naš Proizvodni center, ki s svojim sedanjem urejenim videzom in delom vsekakor dokazuje, da se tu razvija sodobna livarna.

V zadnjem času je bilo izrečenih mnogo hudih besed na račun našega Livarja v Črnomlju, zato je ob otvoritvi filtrnih naprav in ob veliki prisotnosti predstavnikov medijev župan Andrej Fabjan v imenu Črnomeljcev poudaril, da so Črnomeljci kot nejeverni Tomaži veseli in

so se na lastne oči prepričali, da je Livar izpolnil svoje obljube glede ekološke sanacije.

Direktor Osterman je v svojem govoru poudaril, da je za Livarjem leto in pol vztrajnosti, napora, iskanja idej in rešitev. Izrazil je veselje, da podjetje raste na vseh področjih in sta znanje in razvoj Livarjevi glavni gibalci. Direktor je med drugim povedal, da letošnje Livarjeve investicije presegajo številko tristo tih milijonov tolarjev. Prepričan pa je, da bodo vse investicije v popolnosti dosegle svoj namen in bo Livar dosegel zelene cilje, da postane močna livarna z vrhunsko obdelovalnico, ki si bo upala ulitke tudi vgraditi, le, če bomo zaposleni spremenili miselnost in se bomo poistovetili z vizijo in cilji, ki smo si jih zapisali. S svojim iskrenim stavkom: "Vesel sem vas, zelo ste mi polepšali dan," je direktor zaključil svoj pozdrav.

Upamo, da ste se vsi, ki ste si ogledali naš Proizvodni center v Ivančni Gorici in Črnomlju, ali pa kar oba, prepričali, da je Livar enotno podjetje, čeprav na dveh sorazmerno oddaljenih lokacijah.

Upamo, da so Vas predstavilni film, s katerim smo skušali pokazati razvoj in sedanje delo ter vizijo podjetja, prvi časopis, v katerem smo skušali zajeti vsa področja, ki so za delovanje našega podjetja pomembna, od ekologije do razvoja, pa tudi ogledi livarne pod strokovnim vodstvom dobrih poznavalcev livarne - naših vodičev - prepričali, da z našo trditvijo, da hočemo postati ekološko prijazen okolju, mislimo resno.

Tako livarji kot naši sosedje smo si prav gotovo enotni, da so le naša obojestranska odgovornost, obzirnost in strpnost pravi temelj za skupno sožitje v prihodnje.

Da smo bili ta praznični dan zadovoljni in veseli vsega, kar smo videli in slišali, je potrdilo tudi naše dobro razpoloženje, ki se je nadaljevalo v Jurjevanjski dragi ob nastopu folklorne skupine in tamburašev, ob dobri hrani, pijači in glasbi do poznih večernih ur.

Veliko se nas je zbralo ob letošnjem dnevu Livarja, pa vendar smo pogrešali vsakega manjkajočega izmed Vas, ki pomagate ustvarjati današnji Livar.

Vsi se srečamo naslednje leto!

Silva Korevec

**ZDRUŽENA LISTA
socialnih demokratov**

Zdržena lista socialnih demokratov se najlepše zahvaljuje volivkam in volivcem Občine Ivančna Gorica, ki so na volitvah v Državni zbor Republike Slovenije oddali svoj glas za to stranko oziroma njenega kandidata dr. Mirana Balažica. Za ZLSD je v Občini Ivančna Gorica oddalo svoj glas 7,52 % volivk in volivcev, kar je ocenjeno kot lep dosežek, izvoljeni kandidati iz ZLSD v državni zbor pa obljublajo, da bodo zaupanje volivk in volivcev v tem mandatnem obdobju upravičili.

Občinski odbor ZLSD
Ivančna Gorica

ZAHVALA SPOŠTOVANIM VOLIVCEM

Iskreno se zahvaljujem vsem volivcem, ki so na državnozborskih volitvah, 15. oktobra 2000 obkrožili številko 11 in s tem izkazali zaupanje meni oziroma NOVI STRANKI.

Čeprav nisem bila izvoljena, sem bila vesela in ponosna na vsak glas, s katerim so mi volivci izrazili zaupanje, spoštovanje in čast.

S spoštovanjem
Cvetana Erjavec

Spoštovane volivke in volivci,

V tem glasilu sem se vam pred slabim mesecem predstavil kot kandidat za poslanca Liberalne demokracije Slovenije v grosupeljskem volilnem okraju. Sedaj, po končanih volitvah, pa se vam želim zahvaliti za izredno podporo, ki smo je deležni. Hvala. Tudi s pomočjo vaših glasov bo Slovenija šla naprej.

V občini Ivančna Gorica je LDS s 1670 glasovi (23,80%) dosegla daleč najvišji volilni rezultat na državnozborskih volitvah do sedaj (leta 1992 16,58% oz. 1198 glasov). Tudi rezultat v celotnem volilnem okraju je bil s skupnimi 26,65% skoraj za polovico višji kot tisti, ki smo ga dosegli na prejšnjih volitvah z 18,09%. Tolikšna rast podpore, ki smo je bili deležni, nam kot stranki, ki jo predstavljam, kakor tudi meni osebno, nalaga, da se še bolj trudimo izpolnjevati besede, ki smo jih dali v času predvolilne kampanje.

Zahvaliti se želim tudi vsem svojim protikandidatom in protikandidatkam za mirno in konstruktivno kampanjo, kakor tudi čestitati zmagovalcu v našem okraju. Upam, da mu bo uspelo izpolniti pričakovanja vseh volivcev in volivk, tudi tistih, ki zanj nismo volili.

Slovenija grenaprej

dr. Miroslav Kranjc
predsednik OO LDS Grosuplje

IRSKA - ZELENÍ OTOK

ZADRUŽNIŠTVO NA IRSKEM IN PRIMERLJIVOST S SLOVENIJO

Sredi oktobra smo si na povabilo Zadružne zveze Slovenije ogledali Irsko. Pravijo, da je ta dežela zelo primerljiva s Slovenijo in glede na to, da se bliža čas vključitve Slovenije v Evropsko unijo, smo si jo z zanimanjem ogledali. Z nami je potoval tudi Michael Degharty, ki že eno leto dela v Sloveniji preko EU na programih Phare.

Na Irskem smo obiskali zadrugo NCF (North Connacht Farmers CO - operative Society Limited) in ICOS (Irish CO - operative Organisation Society - irsko zadružno zvezo).

Najprej pa nekaj zanimivosti o republiki Irski. Je dežela zelenih hribovitih pobočij, ovc, kakovostne volne, svetovno znanega viskija, dobrega piva in pravljicnih gradov.

Irška je otok in ima 3,5 milijona prebivalcev; 5 mio Ircev pa živi v drugih državah (Amerika, Indonezija, Anglija). Po površini je štirikrat večja od Slovenije. Prebivalci živijo predvsem v večjih mestih (v Dublinu jih živi več kot milijon). Irsko imenujejo zeleni otok, trava je izrazito zelene barve, na njej pa se pase na tisoče ovc in krav. Temperature niso nikoli nižje od 5°C in redkokdaj višje od 25°C. Ima 200 deževnih dni, zelo zanimivo floro in favno (na otoku npr. ne živijo kače). Irška je znana po konjih (imajo narodni ranč za konje) in po psih - irskih setrih.

Irci so potomci Keltov in povsod je

močno prisotna keltska kultura. Uradna jezika sta galščina, to je irščina, in angleščina. V najstarejši univerzi v Dublinu - Trinity College - hranijo najdragocenejši zaklad Irske - Knjige iz Kellsa, enega najstarejših pisanih virov na Irskem.

Prevladuje rimokatoliška vera (90 %). Otok je znan po misijonarjih, ki so širili to vero. Sveti Patrick je patron celega otoka. Najbolj znana katedrala v Dublinu se imenuje po tem svetniku.

Na Irskem imajo vsekakor drugačne pogoje za kmetovanje, kot jih imamo v Sloveniji. Že vremenske razmere omogočajo, da se živina celo let pase in je hranljivo travo. Hleve imajo zelo skromne.

Irška se je vključila v EU že leta 1973, in to na zahtevo kmetov. Takrat je bila revna dežela. Evropska unija je veliko investirala v državo. Pomagala je graditi tovarne, subvencionirala je kmetijstvo, vse ceste so bile zgrajene s pomočjo Evropske unije (do 80 %). Ceste imajo ozke (motorne ceste, avtocest nimajo). Marsikje je možno videti zahvalne table EU za pomoč.

Irška ima tudi bogato zadružno tradicijo. Pred sto leti so se začele ustanavljati prve zadrug. Povprečen kmet ima na Irskem 20 krav ali 100 ovc.

Kmet član zadrug mora praviloma prodajati v zadrugo in tam kupo-

vati repromaterial po konkurenčnih cenah. Zadruga NCF (North Connacht Farmers, CO - operative Society Limited), ki smo jo obiskali, je bila ustanovljena v zgodnjih 70. letih. V obdobju 72 - 74 se je 10 manjših zadrug spojilo v NCF, da bi ustanovili močno zadrugo, ki bi pripomogla k razvoju kmetijstva v tej regiji. NCF sestavljajo: oddelek za mlečne izdelke, za maslo, za proizvodnjo mleka, za mesno-predelovalno industrijo, za predelavo lesa, za pridelavo gob, oddelek Marts (trgovina za govedo) in oddelek za zaposlovanje. V zadnjih treh letih beležijo dobiček v vseh svojih oddelkih. NCF nima veliko investicij usmerjenih v druge posle. Tako ima npr. 71 % delež v Severno zahodni zadrugi za govedorejo. Svoja vlaganja ima pri lokalnih radijskih postajah in številnih drugih organizacijah. Decembra 1999 se je NCF začela dogovarjati z zadrugo Kiltoghert. Do zadnjih dogovorov in glasovanja o

spojitvi je prišlo septembra 2000. Glavna dejavnost obeh zadrug je proizvodnja in pridelava mlečnih izdelkov. Kot razloge za združitev navajajo: ohranitev in razvoj naprednega obrata za predelavo mleka, ohranitev mlečnih kvot v regiji, razširitev mlečnega razvojnega programa, možnost izboljšanja cene za mleko zaradi razvoja novih mlečnih proizvodov, boljši položaj pri lobiranju...

Obiskali smo tudi ICOS - IRISH CO-OPERATIVE ORGANISATION SOCIETY - irsko zadružno zvezo. Ustanovljena je bila leta 1894 ICOS združuje 125 zadrug (vse večje zadrug), ki imajo skupaj 185.130 članov, 37.609 zaposlenih, promet zadrug pa znaša 9,593 M evrov. Tržni delež zadrug v ICOS-u je pri mleku 100 %, pri umetnem osemenjevanju živine 100 %, trženju krušnih žit 70 %, govedini 30 %, svinini 68 %, trženju živine 65 %. V govedoreji je najpomembnejša živa živina. Imajo licitacijske tržnice (trenutno 60) kjer prodajajo živo živino. Na licitaciji naj bi kmet dobil pošteno ceno (živina za klanje ne gre v avkcijo). Živo živino izvažajo v Španijo, Libanon... Pri Ircih je to tradicija, pri nas tega ne poznamo.

ICOS vodi 17 članov odbora, in sicer: 11 za mleko, 4 za trženje živine, 1 za prodajo na debelo in 1 za razne zadeve, imajo pa še 30 članov sveta ICOS-a in seveda razne druge odbore in komisije. ICOS je krovna zadružna organizacija, zadrug predstavljajo v parlamentu in v Bruxellesu, kjer imajo dva predstavnika. Zadrugam nudi pravne in svetovne nasvete, izobražuje vodje zadrug itd.

S člani komunicira preko brošure (za mleko) in na raznih sestankih. Na Irskem se zadrug veliko združujejo, spogledujejo se že čez mejo (mednarodne združitev).

Glavni vir dohodka za ICOS so seveda članarine (tudi pri naši Zadružni zvezi Slovenije). Šest velikih zadrug je prispevalo v ICOS skoraj 50 % proračuna. Največja mlečna zadruga ima 20.000 članov. Bistvene značilnosti uspešnih zadrug so aktivno članstvo, učinkovita struktura, odlično profesionalno vodstvo, učinkovit prekaljen odbor, ki zahteva visokokvalitetno upravljanje od profesionalnega osebja, gotov dostop do financ z razpisov za širitev, odličen dostop do informacij in širjenje informacij do članov.

Če povzamemo, ugotovimo, da se irske zadrug, klub temu, da so že sedaj močne, še nadalje združujejo in tako zmanjšujejo stroške ter se dodatno krepijo. Irske zadrug praviloma niso podkapitalizirane, tako kot večina naših. Zadružni kapital vlagajo v druge organizacije in ga na ta način še dodatno plemenitijo. Zagotovo bo tudi v Sloveniji moralo priti do združevanja zadrug, sicer se bo našemu zadružništvu v bodoče še slabše pisalo.

Tu bi morala tudi država odigrati pomembno vlogo. Zadrug bi se morale združevati takrat, ko so še vitalne, ne potem, ko zaidejo v težave (pri nas na Koroškem že tečejo prvi resni pogovori za združitev koroških zadrug). Kar zadeva splošno organiziranost zadrug in Zadružne zveze, lahko rečemo, da smo primerljivi z Irsko. Finančno stanje zadrug in kmetov pa je bistveno drugačno kot pri nas. Manjši vhodni stroški (vremenske razmere, cenovna politika) in urejene subvencije države in EU pa pomenijo, da je položaj kmetov in s tem tudi zadrug na zelenem otoku bistveno boljši kot pri nas.

Najbrž v Sloveniji v naslednjih letih ne bo treba postavljati zahvalnih tabel EU za dano pomoč kmetijstvu ali državi nasploh?

Irci so se vključili v EU pred 27 leti, in to na zahtevo kmetov...

Milena Vrhovc

SLOVENIJA V EVROPI

Iz knjige Urada za informiranje R. Slovenije ob vstopu v Evropo

ALI IMA VLADA PRIPRAVLJEN PROGRAM ZA KMETIJE, KI NE BODO KONKURENČNE ?

Dvigu konkurenčnosti kmetijstva in reševanju problema kmetij, ki bodo prenehale s kmetijsko pridelavo, je namenjena celotna reforma kmetijske politike. Manj učinkovite kmetije, ki imajo dovolj znanja ter mlado delovno silo, bodo lahko dobile pomoč pri preusmeritvah v

obliki pomoči za samopomoč. Kmetije se pri svojih odločitvah lahko oprejo na izkušnje in znanje Kmetijske svetovne službe. Na kmetijah, kjer ne bo naslednikov, bo treba poskrbeti, da bodo prišle v roke naprednih sosedov. Z različnimi ukrepi bo država omogočala razvoj tistih, ki se bodo odločili za kmetovanje. Nekonkurenčnost bo mogoče blažiti tudi z neposrednimi plačili. Pomembno vlogo bo odigrala tudi spremenjena in na nove

temelje postavljena regionalna politika. Slednja mora pripomoči k odiranju novih delovnih mest ter za odliv delovne sile iz kmetijstva. Kmetije, ki se ne bodo več ukvarjale s kmetijstvom, kljub temu lahko zadržijo ljudi na podeželju, saj lahko dajejo primeren življenjski prostor za delovno silo, ki bo zaposlena zunaj kmetijstva. Zato je ključ za razvoj kmetijstva v veliki meri v novi regionalni politiki.

KAJ SE BO V SLOVENIJI PREDVIDOMA ZGODILO NA PODROČJU PRIDELAVE MLEKA ?

Republika Slovenija je področje priraje mleka upravljala z ohranjanjem sistema administrativno določene odkupne cene mleka. S tem je kmetom sicer omogočila stabilne in v primerjavi z drugimi proizvodi tudi zanimive dohodke, vendar je tudi spodbujala rast priraje in s tem zaradi nizke konkurenčnosti mleka vodila v potrebo po čedalje večjem proračunskem podpiranju izvoza. Državno določanje cene tudi ni v skladu s temeljnimi načeli tržnega gospodarstva, v EU pa je prepovedano. EU štiti dohodke v priraji mleka z različnimi intervencijskimi ukrepi in tudi s sistemom

izvoznih nadomestil, cene pa določa trg, vendar se zaradi intenzivnega poseganja države oblikuje na ravni, ki ne odstopa pomembno od trenutne ravni odkupnih cen v Sloveniji. Zato moramo, če ne želimo, da bi po pristopu cene izrazito upadle, čim hitreje, vendar učinkovito uveljaviti primerljive sisteme zaščite tega sektorja. V letu 2000 bi se po napovedih tako lahko sprostita odkupna cena in z letom 2001 bi se postopoma uveljavili primerljivi ukrepi. O tem govori program reforme kmetijske politike, v okviru katerega bodo podprte tudi preusmeritve priraje mleka.

KMETIJSKO GOZDARSKA ZBORNICA - IZZIV IN PRILOŽNOST

Kot je znano, je Državni zbor republike Slovenije po dolgotrajnih pogajanjih in usklajevanju junija 1999 sprejel Zakon o kmetijsko gozdarski zbornici. Kot član sveta in upravnega odbora Kmetijske gozdarske zbornice Slovenije bom podrobneje predstavil delovanje zbornice našim občanom.

V Evropi poznamo dve vrsti delovanja zbornice. Model, ki ga uporabljajo v Franciji in še nekaterih evropskih državah, temelji na združevanju kmetov zbornice na prostovoljni bazi. V tem sistemu se v zbornico včlanijo predvsem veliki kmetije posestniki, katere zbornica zastopa. Taka zbornica se financira s prostovoljno članarino, katere višina je tolikšna, da omogoča nemoteno delovanje. Slabost takega delovanja je, da veliko kmetov in lastnikov zemljišč, ki ne morejo in nočejo plačevati visoke članarine, ostane izven zbornice sistema in ti nimajo predstavnika v pogajanjih z vlado in drugimi institucijami, ki bi zastopal njihove interese. V Nemčiji in Avstriji pa obstaja zbornični sistem, ki predpisuje obvezno članstvo. Podoben model je uzakonjen tudi v Sloveniji. Po Zakonu o kmetijsko gozdarski zbornici v Sloveniji je član zbornice vsak lastnik kmetijskih zemljišč in gozdov, katerega katastrski dohodek presega 20.000 tolarjev. Člani so tudi vsi, ki so zdravstveno, invalidsko ter pokojninsko zavarovani kot kmetje, pa tudi kmetijske zadruge ter podjetja in družbe, katerih dejavnost je kmetijska proizvodnja.

Višina članarine je z zakonom določena, in to je 3 % od višine katastrskega dohodka na leto, vendar ne manj od 2000 tolarjev.

Med ljudmi večkrat slišimo, da bo zbornica spet ena od organizacij, ki bo samo bremenila kmetov žep. Vendar pa zbornice ne smemo enačiti z delovanjem raznih društev ali kako drugo kmetijsko organizacijo. Društva, kot so govedorejci, kmečke ženske, kmečka mladina, strojni krožki, so organizacije članov, ki jih povezuje kmetijska dejavnost, stan ali njihova storitev na

prostovoljni osnovi. Njihov moto je sodelovanje, izmenjava izkušenj, druženje, pomoč in strokovno usposabljanje.

Kmetijsko gozdarska zbornica je pravna oseba, ki opravlja in uresničuje naslednje naloge:

- oblikuje stališča zbornice za sprejembe gospodarskega sistema in ekonomske politike,
- oblikuje stališča in predloge ukrepov za izboljšanje delovnih razmer v kmetijstvu in gozdarstvu,
- daje pobude za sprejem zakonov in drugih predpisov ter ministrstvu, pristojnemu za kmetijstvo in gozdarstvo, in ustreznim organom lokalnih skupnosti posreduje mnenja k predlogom zakonov in drugih predpisov, ki zadevajo interese kmetijstva in gozdarstva,
- skrbi za vodenje kontrole proizvodnje in selekcije za govedo, konje, prašiče, drobnico in druge vrste domačih živali,
- skrbi za poklicno izobraževanje in izvaja strokovno usposabljanje svojih članov,
- podpira in pospešuje sodelovanje kmetijskih in gozdarskih izobraževalnih in raziskovalnih organizacij,
- zagotavlja gospodarsko svetovanje, v mejah, ki jih določata zakon in statut, zastopa člane v gospodarskih, tehničnih, pravnih in socialnih vprašanjih, zlasti pred državnimi organi, organi lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil.

Kot vidimo, ima zbornica že po zakonu velike pristojnosti. V njeno okrilje so prišli tudi kmetijski zavodi, selekcijski centri in selekcijske službe ter del gozdarskega izobraževanja in svetovanja. Žal pa zbornica nima pristojnosti pri kmetijskem šolstvu in lovstvu. Kljub temu pa je njen upravni odbor ustanovil strokovni odbor za šolstvo in lovstvo, predvsem zato, ker so na tem področju velike težave.

Kmetijska gozdarska zbornica bo delovala na treh nivojih.

Najvišji je republiški nivo, glavni organ zbornice je Svet kmetijsko gozdarske zbornice, ki šteje 78 članov, izmed katerih je izvoljen 16-članski upravni odbor. Upravni odbor je imenoval 26 odborov za vsa kmetijska področja in panoge, kot so odbori za krompir, živinorejo, poljedelstvo, gozdarstvo itd.

Drugi nivo je območni svet, ki teritorialno pokriva regijo. Takih svetov je v Sloveniji 13. Naša občina spada v Ljubljansko območje, ki je drugo največje v Sloveniji. Svet območne enote bo imel 15 svetnikov. Na sedežu območnega sveta bodo strokovni delavci kmetijski svetovalci, predvidoma pa še eden ali dva gozdarska svetovalca in en pravnik za pravno pomoč članom zbornice.

Tretji nivo je izpostava kmetijsko gozdarske zbornice, ki bo na vsaki upravni enoti. Za člane iz občine Ivančna Gorica bo to izpostava Grosuplje. Izvoljen bo 7-članski upravni odbor, za strokovno delo pa bodo skrbeli kmetijski svetovalci in en zbornični gozdar.

Kmetijsko gozdarska zbornica bo z volitvami v območne svete in izpostave organizacijsko urejena in bo lahko delovala v pomoč svojim članom. Uspešna pa bo, če se bo držala smernic delovnega področja, ki so zapisane v zakonu in statutu, in se izogibala političnim pritiskom in vplivom. Sredstva za delovanje bodo prispevali člani s plačevanjem članarine, zato mora zbornica delovati predvsem v korist članov, saj le tako lahko upraviči zaupanje.

Kmetom in lastnikom kmetijskih zemljišč, članom kmetijsko gozdarske zbornice, pa je dana priložnost, da si preko tega sistema izborijo čim boljše pogoje za gospodarjenje in trženje.

Član sveta in upravnega odbora
Kmetijske gozdarske
zbornice Slovenije
Cveto Zupančič

OD FUŠARJA DO OBRITNIKA

STRUŽENJE LESA

Vprašanje:

Zanimam se za struženje lesa in vas vljudno prosim za odgovor, ali obstajajo tečajji za pridobitev osnovnih spretnosti, ali obstaja morda kakšen učitelj teh veščin ali mojster, ki bi bil pripravljen vzeti zainteresirane ljudi v uk, čeprav se ne nameravajo tej obrti posvetiti poklicno.

Odgovor:

Če sem prav razumela vaše vprašanje, v vašem primeru ne gre za pridobitev kvalifikacije za opravljanje s.p., ampak zgolj za to, da se teh veščin, kot pišete, naučite. Mislim, da bo za vas pravi naslov Ministrstvo za šolstvo in šport, oddelek za poklicno svetovanje. To, da bi se takšnega dela pričeli pri kakšnem mojstru, je verjetno neizvedljivo, kajti da bi vas nekdo vzel v uk, pomeni zanj vrsto obveznosti, ki jih tu ne bom naštevala, kakšnega drugega interesa pa, poleg obveznosti, ki bi mu jih predstavljala tak "vajenec", verjetno ne bi bilo.

PRODAJA KMETIJSKIH PRIDELKOV, VINA IN ŽGANJA

Vprašanje:

Zanima me postopek in potrebni pogoji za prodajo kmetijskih pridelkov (delno iz lastne proizvodnje: sadje, zelenjava), tudi ustekleničenih vin in žganja. Imam višjo izobrazbo, smer strojni inženir. Kakšen tip podjetja je potreben, ali zadostuje samo s.p.?

Odgovor:

Vaša bodoča dejavnost spada pod trgovinsko zakonodajo in zadostuje, če odprete s.p. Z ozirom na vašo VI. stopnjo strokovne izobrazbe na Zdrženju za trgovino pri Gospodarski zbornici Slovenije ni treba opravljati preizkusa znanja. Dejavnost prigrasite na vaši upravni enoti, ko boste imeli ustrezen prostor, kjer se bo taka prodaja izvajala.

Če pa imate status kmeta, je stvar bolj enostavna in jo boste prav tako uredili na upravni enoti.

SERVISIRANJE IN POPRAVLJANJE KOLES

Vprašanje:

Imam že registrirano trgovinsko dejavnost, ki obsega prodajo koles, mopedov ter rezervnih delov za oboje. Pri prodaji koles in rezervnih delov zanje se stranke vedno bolj obračajo name z željo, da bi hkrati s prodajo opravil tudi storitev: popravilo kolesa ali vgradnjo prodanega dela. Zaradi želje, obdržati kupca, moram to tudi večkrat opraviti, vendar, ker nimam priglasišne ustrezne dejavnosti za servisiranje in popravilo koles, moram to opraviti zastonj. Če tega ne bi naredil, bi kupca izgubil, kar pa seveda ni v mojem interesu. Nimam ustrezne poklicne šole, imam pa potrjeno organizacijo ROG, d.d., kjer sem bil zaposlen dolga leta, da sem usposobljen za taka dela.

Odgovor:

Dejavnost, ki jo ob prodaji še opravljate, morate seveda še dodatno registrirati, in to zaradi različnih razlogov - eden od njih je, kot ste že sami ugotovili, da storitve uporabniku ne morete zaračunati. Dejavnost "popravilo in vzdrževanje koles ter njihovih delov in opreme" spada med obrti podobne dejavnosti in jo boste lahko priglasišili po uspešno opravljenem preizkusu znanja. Potrjeno organizacije o vaši tovrstni usposobljenosti ne zadostuje za izdajo obrtnega dovoljenja. Šele ko boste opravili uraden preizkus vaše strokovne usposobljenosti pred strokovno komisijo, boste na osnovi potrdila, ki vam ga bo izdala OZS, prejeli obrtno dovoljenje. Razširitev trgovinske dejavnosti s servisom pa boste priglasišili tudi na vaši upravni enoti.

PRODAJA SVEČ NA DROBNO

Vprašanje:

Imam registrirano dejavnost svečarstvo in izdelujem sveče. Ob dnevu mrtvih sem za našo cerkvijo prodajal svoje izdelke. Župnik mi je ustno dovolil postavitev stojnice. Pa me je obiskal inšpektor in mi zagrozil z visoko kaznijo, če ne bom dejavnosti razširil še s prodajo na drobno in imel tudi dovoljenja za prodajo na stojnici. Sprašujem, ali upravičeno, saj imam obrtno dovoljenje in tudi dovoljenje lastnika za prodajo na stojnici.

Odgovor:

Inšpektor je imel prav. Vaša dejavnost sama po sebi omogoča prodajo na debelo, ne pa tudi prodaje na drobno, za kar bi morali skleniti pogodbo z ustrežno osebo - prodajalcem. Lahko pa bi tudi sami razširili dejavnost še s prodajo na drobno, vendar za to nimate pogovora (izhodišče je V. stopnja strokovne izobrazbe) in tudi ni v vašem interesu, saj na drobno prodajate svoje izdelke le ob posebnih priložnostih - to pa je enkrat do dvakrat letno.

Prodaja na stojnicah je mogoča in vnaprej določenem prostoru, dovoljenje za to pa morate pridobiti na vaši upravni enoti in skleniti pogodbo za najem prostora z lastnikom ali upraviteljem oziroma organizatorjem prodaje na stojnicah.

IZOBRAŽEVANJE LASTNIKOV GOZDOV STROKOVNA EKSKURZIJA V POSTOJNO

Tudi v letu 2000 je potekalo strokovno izobraževanje lastnikov gozdov, ki ga organizira Zavod za gozdove, KE Žužemberk, za lastnike s področja občine Ivančna Gorica - ta tudi sofinancira tak način izobraževanja.

Po tečaju za motorno žago na Lučarjevem Kalu in strokovni ekskurziji v Prekmurje smo v petek, 27. 10. 2000, organizirali ekskurzijo v Postojno. Ogledali smo si Srednjo gozdarsko in lesarsko šolo, gozdove in način gospodarjenja v okolici Postojne ter se seznanili s problemi in izkušnjami, ki jih imajo na tem področju lastniki in gozdarji. Na koncu pa naj bi si ogledali še grad Snežnik in lovsko-polharski muzej.

Ekskurzije se je udeležilo 47 lastnikov gozdov. Odhod je bil ob 6. uri zjutraj iz Ambrusa, tako da smo preko Muljave, Hrastovega Dola in

Ivančne Gorice prispeli v Postojno ob pol desetih. Tu so nas sprejeli predstavniki Zavoda za gozdove OE Postojna in predstavniki Srednje gozdarske in lesarske šole. Najprej smo si ogledali šolo, kjer so nam predstavili izobraževalne programe, s poudarkom na tistih, ki jih izvajajo za lastnike gozdov.

Največje zanimanje je bilo za programe in tečaje, po katerih lastniki dobijo kvalifikacije in potrdila, da znajo varno in učinkovito opravljati dela v gozdu. To pa je potrebno zaradi uspešnega in varnega dela, saj se nesreče še vedno prepogosto dogajajo. S takim znanjem bi bilo le-teh manj, poenostavil pa bi se tudi postopek za povračilo odškodnin za poškodbe, ki jih izplačujejo zavarovalnice svojim zavarovancem.

Po ogledu šole so nas postojnski gozdarji odpeljali v gozd, kjer nas je

sprejel tudi lastnik. Tu smo se pogovorili o izkušnjah in problemih, ki nastajajo pri izvajanju nega v gozdovih. Pokazalo se je, da imamo približno enake probleme, ki se kažejo v neizvajanju negovalnih del. Vzroki za to so ostarelo prebivalstvo na podeželju in nezainteresiranje mladih za tovrstna dela. Nekoliko več pa bi se dalo narediti z višjo stimulacijo od države.

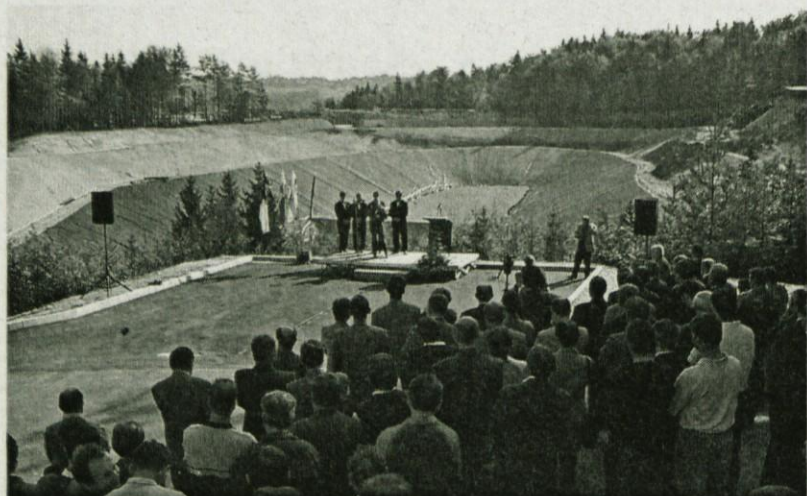
Od tod nas je pot popeljala na grad Snežnik, kjer je bila ustanovljena prva gozdarska šola na področju današnje Slovenije leta 1868, ki je imela namen, da usposobi kmečke gospodarje za pravilno delo v gozdu. Ogledali smo si grad, kjer so nam prijazne vodičke povedale razne zanimivosti iz življenja lastnikov gradu. Na koncu smo videli še lovsko-polharski muzej, kjer nas je prijazen vodič v značilni notranjščini in s tenkočutnim glasom narave popeljal skozi prostore, kjer so razstavljene živali, ki so značilne za to področje.

Tako smo se proti večeru odpravili proti domu. Iz pogovorov in vsega, kar smo videli, smo ugotovili, da so taki načini izobraževanja koristni, še zlasti v gozdarstvu, saj se rezultate svojega dela v gozdu le redko vidi in se je treba učiti tudi na izkušnjah drugih.

Andrej Mirtič, ing. gozd.

CENTER ZA RAVNANJE Z ODPADKI ŠPAJA DOLINA JE ODPRT

Strategija ravnanja z odpadki v Evropi daje prednost zmanjševanju nastajanja odpadkov na izvoru, recikliranju in ponovni uporabi pred izrabo (sežiganjem) energije in odlaganjem na deponije, žal pa je takšno ravnanje v Sloveniji prej izjema kot pravilo. Odpadki se večinoma še vedno odlagajo na neurejene (okolju nevarne), pollegalne in predvsem preštevne lokalne deponije. Razlog za porazno stanje je prav gotovo v pomanjkljivi zakonodaji, predvsem pa v nepovezovanju na regionalnem nivoju. Področje ravnanja z odpadki je tako v smislu preprečevanja kot kasnejše ravnanja ekonomsko in organizacijsko vezano na širši teritorij in pokrivanje večjega števila prebivalcev - predvsem ločeno zbiranje odpadkov - prebiranje in pa seveda termična obdelava odpadkov.

Občine Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica ter Javno komunalno podjetje Grosuplje smo se zaradi neuspešnega povezovanja v širši prostor ljubljanske regije leta 1996 in ob zastrašujočem vprašanju, kam z odpadki, odločili, da pričnemo z vsemi aktivnostmi za pripravo in izgradnjo lastnega sodobnega centra za ravnanje z odpadki. Podpisali smo medsebojno pogodbo o pripravi predhodnih in izvedbenih del za nov

center za ravnanje z odpadki. JKP Grosuplje se je zavezala, da je v imenu in na račun občin pridobilo strokovne rešitve za izbor nove lokacije in vodilo vse aktivnosti, ki so bile potrebne za pridobitev zemljišč, sodelovalo v postopkih javnih razprav in pri sprejemanju posameznih dokumentov - prostorskih in izvedbenih načrtov ter vodilo investicijski inženiring. Tako smo že do konca leta 1998 spo-

razumno z občani izbrali novo lokacijo in pridobili potrebna zemljišča.

Pri dogovarjanju o lokaciji smo se skušali ravnati po načelu partnerstva, to pomeni, vzpostaviti dialog s prizadetimi. Nastopali smo strokovno, argumentirano, ključno vlogo pa so odigrali predstavniki posameznih krajev, župani vseh treh občin in občinski sveti.

Špaja dolina je bila po večkriterijski primerjalni analizi (geološke značilnosti temeljnih tal, podzemne in površinske vode, klimatske razmere - cirkulacija zraka in padavine, raba zemljišč, varovana območja naravne in kulturne dediščine in druge krajinske značilnosti, oddaljenost strnjanih naselij in samin ter tehnične možnosti izvedbe glede na volumen, zahtevano površino in obliko deponijskega telesa ter potrebna investicijska vlaganja, izbrana kot sprejemljiva rešitev. Gradbeno dovoljenje smo pridobili maja preteklega leta, graditi pa smo začeli avgusta. Izgradnjo so v višini 60 % investicijske vrednosti financirale občine Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica, v višini 40 % investicijske vrednosti pa Ministrstvo za okolje in prostor.

Poleg deponijskega polja so v novem centru za ravnanje z odpadki zgarajeni še upravni objekt, prebiralne ploščadi z iztresališčem, sortirnica, nadstrešnice za odbrane odpadke in kompostarna.

ODLAGALNO POLJE

Na odlagalnem polju (na dnu in brežinah) je tesnjenje večplastno, in sicer v kombinaciji mineralnih slojev in umetnega tesnilnega sloja. Za izgradnjo mineralnih tesnilnih slojev je bil uporabljen glinasti material, kot umetni tesnilni sloj pa se je uporabila PEHD folija. Izcedne vode se bodo preko drenažnega sistema gravitacijsko odvajale v zbiralni bazen za izcedne vode, od tod pa se bodo do izgradnje čistilne naprave odvažale na čistilno napravo Grosuplje.

UPRAVNI OBJEKT S TEHTNICO

Učinkovita kontrola se lahko izvaja le s kontrolo in registracijo spremnih listin ter tehtanjem odpadkov na vstopu. K objektom vstopne kontrole spada elektronska tehtnica in sprejemnica, ki je locirana v upravnem objektu.

PREBIRALNE PLOŠČADI, PLATO ZA KOMPOSTIRANJE

Center za ravnanje z odpadki bo zaživel spomladi leta 2001. Deponijsko polje je predvideno za 25- do 30-letno odlaganje. Koliko časa bomo na to polje odlagali, pa je odvisno od nas samih. Več odpadkov bomo ločevali, daljša bo življenjska doba našega odlagališča.

Na območju občin Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica se bo začelo postopno uvajati ločeno zbiranje bioloških in ostalih odpadkov ter zbiranje stekla, papirja, kovin in plastike na ekoloških otokih. Tako se bo ločevanje na viru dopolnilo z

dodatnim ločevanjem na reciklažnem dvorišču, ki bo urejeno na prebiralnih ploščadih v centru za ravnanje z odpadki. Tu se bodo nadalje izločili kovinski odpadki, les, kovine, karton, plastika in nevarne snovi, ki jih vsebujejo gospodinjstvi odpadki (baterije, embalaža kemikalij in strupenih snovi...). Ločevalne naprave sestavljajo tekoči trakovi, po katerih se ločeno transportirajo zbrani odpadki, nadaljnje prebiranje pa se bo izvajalo ročno. Odbrani odpadki se bodo balirali s stiskalnicami in drobili z drobilci, odvisno od želenega produkta in možnosti za nadaljnje tretiranje odpadkov. Za začasno skladiščenje odbranih in za transport pripravljenih sekundarnih surovin so predvidena pokrita skladišča in odprti depoji. Tu bo mogoče skladiščiti posamezne sekundarne surovine toliko časa, da se zberejo zadostne količine za transport in odprodajo.

Biorazgradljivi odpadki, ki jih bomo ločeno zbirali na viru nastanka, to je v gospodinjstvih, se bodo odvažali direktno na ploščad za kompostiranje, kjer se bodo ročno izločili neprimerni odpadki (plastične vreče...), nato pa se jim bodo primešali zmleti lesni in zeleni odpadki. Oblikovale se bodo zasipnice, v katerih bo zorel kompost. Ta se bo uporabljal kot rekultivacijski sloj ali prekrivni material.

Na deponijo se bodo tako odvažali le preostali odpadki z malo vsebnostjo biorazgradljivih odpadkov. Tak način bo pripomogel k bistvenemu zmanjšanju obremenjenosti izcednih vod in predvsem k zmanjšanju količin odloženih odpadkov.

Javno komunalno
podjetje Grosuplje

INFORMACIJA O IZGRADNJI AVTOCESTE VIŠNJA GORA - BIČ IN DRUGIH OBJEKTOV

Otvoritev avtoceste Višnja Gora - Bič je bila 3. 10. 2000, vendar to še ne pomeni, da so končana vsa dela. Zaključena so bila samo dela na trasi AC.

Potekajo pa vzporedna dela, od izgradnje vodovodov in cest do meteoritnih kanalizacij.

Nenehno se pogovarjamo in pogajamo z Nadzorom in izvajalci. O velikih stvareh smo se dogovorili, veliko pa jih je v teku in za realizacijo le-teh bo potreben naš sofinancerški delež.

1. Stare zahteve KS Višnja Gora do investitorja in izvajalca SCT

Z Nadzorom - DDC - je bilo dogovorjeno, da se opravi terenski ogled v zvezi z vsemi zahtevami KS, ki niso bile realizirane še od gradnje prejšnjega odseka AC pred desetimi leti. Ogled je bil opravljen, določene pomanjkljivosti so bile tudi že odpravljene. Tako je urejena okolica kapelice, ki je bila zasuta, napeljana javna razsvetljava na podvozih od Višnje Gore proti Dednemu Dolu, z izvajalcem SCT pa so bile tudi podpisane pogodbe o nadomestilu za odškodnino, ki bo poplačana v obliki asfalta.

2. Cesta na Veliko Dobravo

Pripombe krajanov glede višine in nivelete ceste so bile upoštevane. Ceste proti Erjavcu še ne gradijo, ker projektanti popravljajo projekt in usklajujejo višinske točke, tako kot je bilo ustno dogovorjeno in tudi izvedeno na terenu. Za ta dela je pridobljena priglasitev del na Upravni enoti Grosuplje, tako da tehnični ovir za izvedbo ni več.

3. Vodovod Trstenik in črpališče

Postopek za pridobitev gradbenega dovoljenja še vedno teče. Med tem časom smo pridobili vsa soglasja lastnikov zemljišč za prekop, vendar smo morali traso vodovoda nekoliko premakniti in ustrezno popraviti projekte. Obe črpališči sta že v zaključni fazi izgradnje. Sam vodovod oz. cevovod pa še ni v gradnji, ker zaradi težav pri izvajalcih investitor išče novega izvajalca. Obveznosti občine do krajanov na tem območju bodo realizirane po izgradnji glavnega cevovoda. V predelu Kosce pa dela že potekajo in bodo po predvidevanjih v letošnjem letu tudi končana.

4. Vodohram M. Hudo

Vodohram je že zgrajen in je v zaključni fazi. Cevovoda še ni zaradi težav z izvajalcem. Za ta del je pridobljeno tudi gradbeno dovoljenje.

5. Rekonstrukcija vodovoda M. Hudo

Vodovod M. Hudo je že rekonstruiran.

6. Pločniki v Ivančni Gorici

Dela na cesti proti Stični in šolskemu centru so v zaključni fazi. Hkrati z izvedbo pločnikov se rekonstruira tudi cesta od križišča do Marofa.

7. Regulacija Višnjice

Regulacija Višnjice po projektu, kakor ga je predstavil MOP na lokaciji Malo Hudo, je v teku in se izvaja.

8. Cesta M. Hudo - Polževo

Cesta je asfaltirana od regionalne ceste do zadnje hiše v Stranski vasi,

tako kot je bilo dogovorjeno z izvajalcem SCT.

9. Obvozna cesta

Aneks za izvedbo te ceste med DARS in SCT je podpisan, trenutno pa se začinjajo dela pri gradnji mostu čez Stiški potok. Med tem časom so bili pridobljeni projekti za most in nivojski železniški prehod.

10. Meteoritna kanalizacija Dob in Artiža vas

Obe kanalizaciji sta izvedeni in zaključeni.

11. Servisna cesta za cestninsko postajo

Zahteva Občine in KS Dob je, da se v tem sklopu preplasti tudi lokalna cesta od Sv. Roka do Doba. Izdelan je bil predračun za omenjena dela, ustni dogovor z DDC je dosežen, pisni pa bo v nekaj dneh. Sanacija cestišča na tem odseku se že izvaja, preplastitev pa bo izvedena v najkrajšem času. Ravno tako je bila podpisana pogodba o preplastitvi ceste Dob - Boga vas z izvajalcem Primorje in dela bodo izvedena v najkrajšem času.

12. Cesta Dob - Rdeči Kal

Cesta je sanirana in preplastitev izvedena, kakor je bilo dogovorjeno z izvajalcem Primorje.

13. Cesta Sobrače

Poškodovana mesta so že sanirana, asfalterna dela pa bodo izvedena v 43. tednu (to je v naslednjem tednu).

Pripravila:

Janez Radoš in Rajko Peterlin

CENIK ZA ODKUP GOZDNIH SORTIMENTOV

Obveščamo vas, da KZ Stična odkupuje vse vrste lesa.

Okvirni cenik:

hlodi jelka/ smreka F	28.000,00 SIT
hlodi smreka A nad 40 cm	14.500,00 SIT
hlodi smreka I	12.500,00 SIT
hlodi jelka I	11.500,00 SIT
hlodi jelka, smreka II	9.000,00 SIT
hlodi jelka, smreka III	6.800,00 SIT
hlodi bukve F	25.000,00 SIT
hlodi bukve L	16.000,00 SIT
hlodi bukve I	12.000,00 SIT
hlodi bukve II	8.500,00 SIT
hlodi hrast I	14.000,00 SIT
hlodi hrast II	10.000,00 SIT
hlodi hrast III	6.000,00 SIT
hlodi oreh I	20.000,00 SIT
hlodi oreh II	12.000,00 SIT
drva goli m3	3.500 - 4.000 SIT
drva metrska m3	5.500,00 SIT

Dodatne informacije dobite v KZ Stična - g. PODOBNIK / telefon : 031-314-464 /

Vsi kmetje, ki imate odločbe za povšalno nadomestilo, dobite še 4% na odkupno ceno. Plačilo za les je v 30 dneh.

KZ Stična

BI LAHKO ZAGORELO?

Lahko, kjerkoli, tudi na podružnični osnovni šoli na Krki. Zato smo v četrtek, 26. 10. 2000, skupaj s člani Gasilskega društva Krka izvedli vajo Izmik iz šole v primeru požara.

Gasilci so nam poleg gašenja požara in reševanja ljudi iz gorečega poslopja pokazali še marsikaj zanimivega. Za vse se jim učenci OŠ Krka in njihove učiteljice pristožno zahvaljujemo.

Takole se je vaja vtisnila v spomin učencem 2. razreda:

- Že pred vajo smo se pogovarjali, kako bo. Midva z Matevžem sva se skrila za omaro, da so naju morali gasilci reševati. Ko so naju prinesli iz šole, smo gasili z gasilnim aparatom. (Nina)
- Ko smo zaslišali sireno, smo začeli z vajo. Kmalu so prišli tudi gasilci. Videla sem, kako so rešili Nino in Matevža iz "goreče šole". Matevža je gasilec nesel. Škropila sem s posebnim prahom. Za konec so nam pokazali nosila, rokavice, zaščitno obleko, čelado... (Monika)
- Danes smo imeli "gasilski dan". Tekli smo iz šole, Matevž in Nina pa sta ostala v razredu. Ko so prišli gasilci, sta se dva navezala na vrh in šla v šolo po naša sošolca. Po tej reševalni akciji so na igrišču zakurili ogenj. Pokazali so nam, kako gasijo. Tudi mi smo gasili. (Barbi)

- Imeli smo vajo z gasilci. Nina in Matevž sta se skrila za omaro, ostali pa smo tekli na stopnice ob pokopališču. Gasilci so se pripeljali s cisterno in z avtomobilom. Imeli smo gasilne aparate, pa tudi top, ki je streljal vodo. Tudi

mi smo bili gasilci - poskusili smo gasiti. Bilo mi je zelo všeč. (Lucija)

- Ko smo začeli z vajo, sta se Matevž in Nina skrila v razredu. Gasilci so ju šli rešiti. Nato so gasili s cevjo in tudi mi smo lahko. Potem so gasili še s topom. Eden od gasilcev nam je pokazal vse, kar potrebujejo pri gašenju. Na koncu so nam pokazali, kako obveščajo Center za obveščanje. (Alja)
- Ko so se pripeljali gasilci s prižgano sireno, sva šla z Nino za omaro. Nič naju ni bilo strah, saj sva vedela, da je le vaja. Kmalu so naju prišli rešiti. Mene je gasilec odnesel v naročju. Zunaj so nam sošolci zaploskali. Bilo je zanimivo. (Matevž)

OKTOBER, MESEC POŽARNE VARNOSTI

Društvene vaje PGD Dob

Zvok sirene je v ponedeljek, 30. 10. 2000, ob 18.45 naznanil začetek nočne društvene vaje PGD Dob. Vaja se je zgodila ob predpostavki, da se je pod nadstreškom gospodarskega poslopja v vasi Sela pri Dobu vžgal traktor. Ogenj se je nato razširil na gospodarsko poslopje in starejšo stanovanjsko hišo v bližini. Dvajset operativnih članov PGD Dob se je z vozili MAN GV-V2 3500, OPEL GV-V1 3001 in traktorsko cisterno PV 3000 odpravilo na kraj požara. Po prihodu je vodja intervencije izdal povelja vodjem enot. Na gospodarsko poslopje so bili izvršeni trije napadi, od tega dva po lestvi, na stanovanjsko hišo pa en napad od zunaj ter notranji napad z dihalnimi aparati. Goreči traktor pa so pogasili s peno. Vajo so si ogledali predstavniki OGZ

Ivančna Gorica: poveljnik Lovro Markovič, podpoveljnik Janez Podržaj ter predsednik tehnične komisije Franc Kek.

Po končani vaji smo v gasilskem domu skupaj opravili analizo vaje. Ugotovili smo, da je v zadnjih letih opazen velik napredek pri poveljevanju ob požarih ter obveščanju po radijskih zvezah preko centra za obveščanje. To znanje je bilo pridobljeno na tečajih za vodje enot, ki jih je organizirala OGZ Ivančna Gorica. V našem društvu pa bi zelo potrebovali boljšo opremo za osebno zaščito, ki je zelo draga, zato računamo na pomoč OGZ pri nabavi le-te. V želji, da bi se čim večkrat srečali na podobnih uspešnih vajah in čim manjkrat pri požarih, smo se v poznih večernih urah razšli.

NOVE TELEFONSKE ŠTEVILKE KMETIJSKE ZADRUGE STIČNA z.o.o.

Telefon uprava: 788-72-60, 788-72-62
komerciala: 788-72-77
fax: 788-72-74
e.mail: kz.sticna@siol.net

Železnina Zagradec	01 780 61 50
SP Zagradec	01 788 60 22
Železnina in prehrana Radohova vas	01 788 50 20
Mesnica - Delikatesa Ivančna Gorica	01 788 75 40
	01 788 75 41
Železnina Stična	01 787 82 83
Železnina Višnja Gora	01 788 40 28
SP Muljava	01 788 63 03
Železnina Ambrus	01 780 10 76
Gostinstvo Zadrugi hram	
Ivančna Gorica	01 788 72 70
Bife Zagradec	01 780 61 50
Bife Pri Domnu Muljava	01 788 63 03
Bife Na Pluski	01 788 50 20

Volitve v območne svete in izpostave Kmetijsko gozdarske zbornice bodo 3. decembra. Volilo se bo po proporcionalnem sistemu in bo volilec obkrožil številko pred predlagano listo.

Volišča bodo na istih mestih kot na spomladanskih volitvah.

Kmečka lista bo nastopila na vseh izpostavah in tudi z listo za območni svet. To listo podpirajo zadruge ter društva, ki delujejo na področju kmetijstva v naši občini.

Na kmečki listi so za izpostavo naši kandidati:

1. Jože Glavič
2. Franc Valentinčič
3. Janez Grum
4. Sonja Boh
5. Jože Perko
6. Franc Virant

Na listi za območni svet pa je naš kandidat Janez Dolinšek.

Predlagatelji kmečke liste trdimo, da so kandidati pravi in da bodo uspešno zastopali Vaše interese, zato menimo, da je prav, da 3. decembra greste na svoje volišče in obkrožite kmečko listo.

INFORMACIJA O POTEKU IZPLAČIL AKONTACIJ ZA ODPRAVO POSLEDIC SUŠE V LETU 2000

Ministrstvo za okolje in prostor, Sektor trajnih sanacij, je tudi Občini Ivančna Gorica zagotovilo sredstva državne pomoči za odpravo posledic suše do 31. oktobra, kot to določa zakon.

Akontativna sredstva državne pomoči za odpravo posledic suše so dodelili za odpravo posledic suše za prvo obdobje suše na podlagi verificirane škode, nastale do 30.06.2000.

S sklepoma Vlade Republike Slovenije z dne 26.09.2000 in 20.10.2000 so bila Občini Ivančna Gorica dodeljena akontativna sredstva za odpravo posledic suše v višini 10.344.915 tolarjev in 18.228.732 tolarjev (skupaj 28.573.647 tolarjev).

Občina je sredstva dodeljevala na podlagi sklepov župana posameznim upravičencem (do dodelitve sredstev je upravičenih 597 kmetijskih gospodarstev).

Prva izplačila obeh akontacij skupaj so se začela 24.10.2000 in so do 2.11.2000 dosegla višino izplačil 95,21%. Neizplačanih je tako še 4,79 % sredstev državne pomoči, ki bodo izplačana takoj po predložitvi podatkov.

M.O.

MOTO KLUB FIRE GROUP NA PRVEM ZBORU

Čeprav nekoliko pozno, vam dragi bralci vseeno želim povedati nekaj o moto klubu Fire group iz Ivančne Gorice, ki je imel šestega in sedmega maja 2000 prvi zbor motoristov na svojem terenu. Zbrali so se na nogometnem igrišču. Njihov prvi zbor ni bil običajna veselica, ampak veselo druženje, kot je sicer v navadi pri moto klubih, in humanitarni namen - odločili so se, da ves denar, zbran na prireditvi, podarijo Centru za zdravljenje boleznih otrok v Šentvidu pri Stični. Tu se namreč zdravijo kronično bolni otroci, ki potrebujejo razne pripomočke, predvsem za fizioterapijo.

Nemalo sem bila presenečena, ko so me člani Fire group obvestili o nameri in me tudi prijazno povabili na prireditev. Sodelovala sem na prireditvi tudi kot zdravnica, kajti organizatorji vsake večje prireditve morajo poskrbeti tudi za zdravstveno varnost. Moji občutki so bili sprva zelo zmedeni, ko sem se znašla sredi prijaznih nasmejanih fantov, starejših mož in dokaj velikega števila deklet in žena, ki so se pripeljali na velikih in močnih motorjih. Do zadnjega so bili oblečeni v črna ali temnorjava usnjena oblačila in obuti v škornje z različnimi ornamentami, manjkalo ni niti raznih "netov" in napisov na teh oblačilih. Vendar, ko sem jih opazovala, sem premišljevala in postopno sem jim začela zavidati vozilo, na katerem lahko uživajo največ pol leta, kajti v drugi polovici leta je v naših klimatskih pogojih užitek gotovo manjši. Opazila sem tudi, da

se je večina voznikov - motoristov odločila, da prespi v neposredni bližini zabavišča in se tako izogne morebitnim neprijetnostim na cesti. Skratka, srečanje je bilo prijetno in uspešno.

Nato so člani Fire group napovedali uradni obisk, da bi nam podarili denar zbran v akciji. Bila je lepa sončna sobota 27. maja ob enih popoldne, ko se je lepa skupina motoristov v popolni opravi pripeljala na dvorišče Centra za zdravljenje boleznih otrok z veliko tablo, na kateri je bil napisan znesek. Vse je presenetila številka 500.000 tolarjev, ki nam jih je v imenu kluba podaril predsednik Vasja Kos. Posedeli smo na našem vrtu in veselo kramljali, otroci so bili deležni tudi krajše vožnje z najbolj atraktivnim motorjem.

Seveda pa humanitarna gesta ne bi uspela brez vsch sponzorjev, ki so jih člani moto kluba imeli in katerim gre tudi

zahvala: MOBIL PLAC, Grosuplje; AVTOSERVIS VITOX HOČEVAR K.D., Ambrus; ODKUPNA POSTAJA GOB OPPG D.O.O., Ambrus; BIFE PRI ŠTEFANU, Nevenka Sadar s.p., Dob; AVTOVLEKA KOČJANČIČ, Mleščevo; AVTOTEK KAVŠEK, Mrzlo Polje; AVTOSERVIS BLATNIK, Ivančna Gorica; AVTOSERVIS STANE KAVŠEK s.p., Temenica; AVTOOPTIKA IN VULKANIZERSTVO STANE KADUNC s.p., Perovo; AVTODELI ZRNEC, Grosuplje; PUPA PUB, Grosuplje; OKREPČEVALNICA JANKL, Šentvid pri Stični; OKREPČEVALNICA PRI FRENKU, Ivančna Gorica; MILAN KUNSTELJ, Žalna; GOSTILNA JELENOV ROG, Višnja Gora; CVETMARKET, Šentpavel; GOSTILNA ŠEREK, Višnja Gora; STEKLOHIT d.o.o., Temenica; ZLATARSTVO JANEZ TADINA, Ivančna Gorica; SLOMATPACK d.o.o., Grosuplje; AGROGRAD d.o.o., Šentpavel; GOSTILNA JAP, Praproče; PVC OKNA CUGELJ, Stična; AVTOKLEMENČIČ, Velike Česnjice; VULKANIZERSTVO JOŽE HRIBAR, Veliki Gaber; THE PRINCE PUB, Ivančna Gorica; OPTIKA TADEJ ERJAVEC, Grosuplje; PICERIJA IN ŠPAGETARIJA KEGELJČEK, Radohova vas; MARKET MARINKA IN MESARSTVO MAVER, Stična; AKRAPOVIČ IZPUŠNI SISTEMI, Ivančna Gorica; BIFE IN TRGOVINA ŠIPCA, Ivančna Gorica; MARIJA GROS.

Posebna zahvala pa velja Gasilskemu društvu Hudo, ki je skrbelo za požarno varnost, Reševalcu d.o.o., ki je skrbel za prvo pomoč, in prav posebej še Zoranu Ilišковиču (NK Ivančna Gorica), ki je odstopil prostor za prireditev in brezplačno elektriko.

Magdalena Urbančič, dr. med.
pediater za CZBO in
Miha Maver za Fire group

ZAŠČITNO REŠEVALNA AKCIJA V ŠC IVANČNA GORICA

V okviru aktivnosti ob mesecu požarne varnosti je bila v sredo, 25. oktobra 2000, v našem šolskem središču izpeljana zaščitno-reševalna akcija po namišljenem rušilnem potresu 7. stopnje po Rihterju. V vaji so sodelovali učenci, dijaki, pedagoški delavci in drugo osebje Osnovne šole Stična in Srednje šole Josipa Jurčiča Ivančna Gorica. Od zunaj pa so prihiteli na pomoč gasilci PGD Stična, Metnaj, Hudo - Ivančna Gorica in Muljava ter ekipa civilne zaščite iz Ivančne Gorice.

Za pripravo vaje so poskrbeli: Štab civilne zaščite OŠ Stična in SŠ Josipa Jurčiča, Uprava za obrambo, izpostava Grosuplje, Policijska postaja Grosuplje, Gasilska zveza Ivančna Gorica, Zdravstveni dom Ivančna Gorica in Županstvo občine Ivančna Gorica.

Vajo so spremljali novinarji radia Zeleni val in nekaterih časnikov. Organizatorji so želeli preizkusiti uporabnost načrtov za varno izpraznitev šole in izurjenost ekip za posredovanje ob morebitni naravni nesreči. Obe sestavini vaje sta potekali natančno po zastavljenih načrtih.

Po končani vaji so vodje sodelujočih štabov civilne zaščite, reševalnih ekip in drugih odgovornih za izpeljavo akcije analizirali delo in priporočili še dodatne izboljšave.

V vaji je aktivno in pasivno sodelovalo okoli 1500 udeležencev. Za vse je bila to dragocena izkušnja.

Za ranjence je strokovno poskrbela ekipa Rdečega križa CZ.

Gasilci so hitro ukrotili požar, ki je izbruhnil po potresu.

Na pomoč je priskočil tudi vodni top iz modernega gasilskega avtomobila.

BILI SMO V KNJIŽNICI

V torek, 19. 9. 2000, smo se z avtobusom odpeljali v knjižnico v Ivančno Gorico. Tja smo prispeli okrog devete ure. Vstopili smo v lepo zgradbo. Učiteljici sta nas popeljali v velik prostor z ogromnimi policami. Na policah so bile zložene same knjige. Ta prostor je bila knjižnica. Prišla je knjižničarka. Lepo nas je pozdravila in nas odpeljala v otroški del knjižnice. Razložila nam je, kako je treba ravnati s knjigami. Pokazala nam je spodnji in zgornji

oddelek knjižnice. V spodnjem je bil računalnik in knjige za odrasle, v zgornjem pa otroške in mladinske knjige. Prebrala nam je dve zgodbi: Velikanska repa in Prijatelj. Zgodba o velikanski repi mi je bila znana, saj smo jo brali že v prvem razredu. Bila je zanimiva, še bolj pa smešna. Ogledali smo si tudi Minkino hišo in knjige za predšolske otroke. Te so narejene iz blaga. Knjižničarka nam je dovolila, da smo si tudi sami lahko ogledali knjižne police in knjige. Vsi učenci šole smo postali tudi člani

knjižnice. Poleg vsega tega so nas še pogostili s pecivom Pekarne Grosuplje. Bili smo prijetno presenečeni in zelo nam je teknilo.

V knjižnici sem videla ogromno knjig, ki bi jih rada prebrala, saj zelo rada berem. Pregovor pravi: Dobro knjigo prebereš, zlat cekin pobereš.

Simona Muhič, 4.r. OŠ Stična, podr.
šola Ambrus

KAKO SMO PREŽIVELI ČATEŠKE TOPLICE

Učenci 4. razredov OŠ Stična so skupaj z učitelji in vaditelji plavanja preživel poletno šolo v naravi v Termah Čatež. Usvajali in utrjevali so tehniko plavanja in na različne načine uresničevali svoje interese na športnih, učnih, kulturnih in zabavnih področjih. Razširjali so svoja znanja in spretnosti, spoznavali posebnosti tamkajšnjega sveta in ga primerjali z domačim okoljem. Bili so ustvarjalni v svetu domišljije, gibanja, glasbe in različnega izražanja.

Zaradi svojih visokih dosežkov so bili zadovoljni ne le oni, ampak tudi učitelji in vaditelji. Zavedali smo se, da smo tudi mi pripomogli k lepo preživeti šoli v naravi, ki je bila šola ustvarjalnosti in šola za življenje, predvsem pa šola, ki je pripomogla k velikemu napredku na področju plavanja in varnosti med plavanjem.

Jožica Jevnikar, pedagoški vodja letne šole v naravi

PLAVANJA, ČOFOTANJA IN ZABAVE V VODI NI MANJKALO

Naše potovanje se je začelo pri šoli. Ob pol devetih zjutraj je odpeljal avtobus. Vsi veseli smo si ogledovali pokrajino. Opazili smo reko, ki nas je spremljala vso pot. Ugotovili smo, da je to Krka. Videli

smo vinograde in gozdove. Na koncu poti pa smo opazili še drugo reko, Savo.

V Čateških toplinah smo bili na začetku malce razočarani nad bungalovi. Toda kmalu smo bili boljše volje, kajti odkrili smo, da je notranost veliko lepše urejena kot zunanost. Jaz sem bila s svojimi prijateljicami v bungalovu št. 45. Hrana je bila odlična in zelo sem uživala. Seveda je bil tam tudi televizor in drugi dan smo gledali film Matilda.

Tudi plavanja, čofotanja in zabave v vodi ni manjkalo. Dvakrat na dan smo se šli kopat. Imeli smo tudi dovolj časa, da smo se igrali in potapljali.

V petek smo se po Savi peljali z brodom. To je velik splav s streho iz

Irma Zidar, 4. razred OŠ Stična

blaga. Vrv je pritrjena na železno žico, ki je napeljana čez Savo. V soboto pa smo se s turističnim vlakcem peljali v Posavski muzej. Tam smo si ogledali staro kapelo s kipci iz 17. in 18. stoletja. Potem nam je vodič povedal, kako je živel naš prednik, jamski človek. Pokazal nam je slike o tem, kako se je jamski človek preživljal. Našli naj bi tudi okostje jamskega medveda. V muzeju smo videli stare vrče, nakit, okostje ljudi, orožje, oklepe in vodnik nam je pokazal tudi slike, kako so sovražniki napadli grad. Opisal je tudi življenje ljudi na gradu. V Čateške toplice smo se vrnil prav tako z vlakcem. Zvečer smo imeli kros. Osvojila sem tretje mesto.

V nedeljo je bila slavnostna podelitev bronastih, srebrnih, zlatih konjičkov, delfinčkov, bronastih, srebrnih in zlatih delfinov. Vsaka skupina je morala priti na oder. Vsi smo bili zelo zadovoljni, tudi učitelji, ki so dobili sladke nagrade od svojih učencev.

V ponedeljek smo odšli. Na poti nazaj smo se ustavili še na Otočcu, kjer smo si ogledali stari grad. Malo smo se sprehodili po parku zraven gradu. Ko smo prispeli v Ivančno Gorico, so nas nasmejanih obrazov pričakali starši.

JABOLČNI PIKNIK NA PRISTAVI

"Dobra volja je najboljša," pravi Kekec v svoji pesmi. To geslo velja tudi za naš vrtec - vrtec Miška v Stični.

Izkoristili smo petkovo jesensko popoldne in se z avtomobili odpravili do Dobrave, nato pa kar peš do kmečkega turizma družine Okorn na Pristavi.

Otroci so s pomočjo staršev, vzgojiteljic in njihovih pomočnic zlahka premagali pot, saj so hoje že dodobra vajeni. S seboj smo nesli jabolka za pravi jabolčni piknik. To je bilo naše letošnje prvo skupno srečanje med vrtcem in družino. Dogodek je nekaj posebnega za vse otroke, saj začetijo vez med starši in delavci vrtca, katerim zaupajo in jih spoštujejo. Pozitivna naravnost prisotnih odraslih pomaga otroku, da vrtec občuti še bolj prijetno in ga z veseljem obiskuje.

Ko smo prispeli na cilj, sta bili že pripravljene dve gorišči za peko

jabolk. Pod kozolcem nas je čakala stiskalnica jabolk in lahko smo opazovali, kako nastane jabolčni sok - mošt. Na presenečenje vseh pa so nam Okornovi postregli še s slastnimi dobrotami iz njihove kuhinje.

Ko smo se posladkali s pečenimi jabolki, so otroci kljub nekoliko vetrovnemu vremenu tekali naokoli in raziskovali Tjašino kmetijo.

V mraku, ob poslavljanju, smo se dogovorili za naslednje skupno srečanje. Zadovoljni, da smo otrokom ponudili spet nekaj nepozabnih doživetij, smo zaključili delovni teden.

Zahvaljujeva se vsem - staršem in pomočnicam, posebno pa še Tjašini mami, očku, Mateji in Katji, ker so tako skrbno pripravili prostor, napitke in druge dobrote.

Vzgojiteljici
Mari in Marta

3. OBČINSKO TEKMOVANJE SEKAČEV

Organizatorji občinskih tekmovanj sekačev, člani turističnega društva GRČA iz Lučarjevega Kala, so spomladi, ob tekmi koscev obljubili, da bo tekma sekačev samostojna prireditev, in da jo bodo pripravili jeseni.

In obljuba dela dolg. Res so se priprave iz različnih razlogov malo zavlekle. Lahko bi namreč ponagajalo vreme. Pa vse izgleda, da snega še ne bo, in da so se tudi deževni oblaki dokončno izpraznili. Pričakujejo torej lepo vreme.

Priprave na tekmovanje, kot zatrjujejo organizatorji pospešeno potekajo. Les je že pripravljen, kolajne tudi že delajo, prav tako diplome. Sedaj samo še pospešeno zbirajo nagrade za najboljše.

Vse bo prav gotovo pripravljeno

v nedeljo, 19. novembra, ob 12. uri,

ko se bo začelo tekmovanje pri domu TD Grča na Lučarjevem Kalu

Organizatorji vabijo na tekmovanje vse tiste, ki so spretni z motorno žago, še posebej tiste, ki so na Lučarjevem Kalu opravili tečaj za varno delo z motorno žago.

Tekmovalo se bo v standardnih disciplinah. Priporočajo pa primerno opremo: rokavice, delovno obutev in čelado. No, čelado in rokavice si boste lahko izposodili pri organizatorju, čevljev seveda ne. Strokovna komisija bo lahko neprimerno oblečenim in psihofizično nepripravljenim preprečila tekmovanje. Upajo, da takih primerov ne bo, saj je martinovanje že mimo.

Organizatorji so prepričani, da bo vreme lepo. Če pa bi slučajno bilo zgoraj kaj hudo narobe, bodo tekmovanje prestavili za en teden, oziroma boste o tem obveščeni po Zelenem valu.

KOSTANJEV PIKNIK VRTCA ČEBELICA NA GRADIŠČU

Si predstavljate jesen brez kostanja, tistega toplega, ki ti tako lepo pogreje roke v hladnih jesenskih dneh? Tega si ne predstavljajo delavke vrtca Čebelica iz Šentvida pri Stični, zato so pripravile čudovit kostanjev piknik na Gradišču.

Prvi dogovorjen datum za piknik je padel v vodo - tisti teden je bil namreč deževen. Naslednji postavljeni termin, ki smo ga že težko

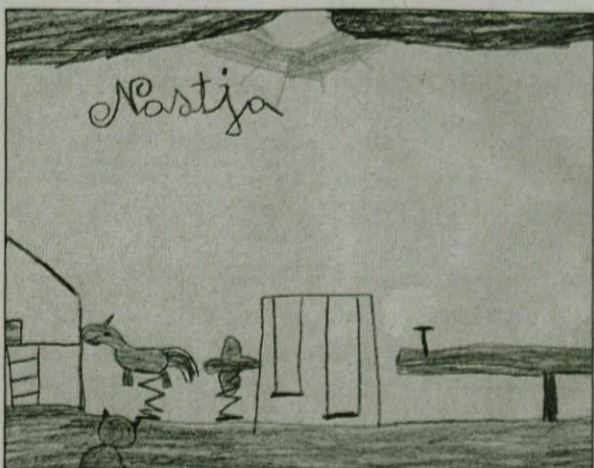
pričakovali, pa je uspel. V vrtcu so pridno zbirali kostanj in ga pripravili za piknik.

Na Gradišču smo se zbrali starši in otroci in se prepustili užitku. Vzgojiteljice so pekle kostanj, vsi zbrani pa smo ga pridno lupili in se sladkali. Kostanj je še toliko boljši, če ti ga speče nekdo drug. Uživali smo vsak po svoje - otroci na igralih, pri tekanju in plezanju, starši pa v

pogovorih in ob slastni medicini. Že kar temno je bilo, ko smo se poslovili. Tisti, ki "gremo" naslednjo jesen v prvi razred, bomo tako obliko druženja gotovo pogrešali.

Hvala vsem delavkam vrtca, ki so nam popestrile jesensko popoldne na Gradišču.

D.E.

KRATKE KULTURNE

(pripravlja Ksenija M.)

HELENA ADAMIČ ZAPELA HIMNO V PARLAMENTU

Volitve so nam prinesle nove poslanke in poslance in sedaj imamo že četrti parlament po osamosvojitvi. Delo je državni zbor začel z državno himno, zanimivo pa je, da jo je poslankam in poslancem zapela domačinka, dijakinja 3. letnika gimnazije Helena Adamič z Muljave. O njej smo pisali že v prejšnji številki Klasja, saj je s pevskim zborom RTV Slovenija posnela kaseto z otroškimi pesmicami. Očitno so tudi tokrat na RTV verjeli, da ima Helena pravšnje sposobnosti za to, da zapoje himno - in glasu ji prav zares ni zmanjkalo.

TIK-TIK POSNELI USPEŠNICO

V okviru kulturnega društva v Šentvidu pri Stični deluje tudi ansambel Tik-Tik. Mladi: Vlasta Kastelic, Mitja Gabrovec, Simon Nose in Primož Čuček so posneli pesem Vroče poletje, ki je kar takoj postala uspešnica tedna na Zelenem valu in na Radiu Krka.

ŠENTVIDI POJEJO NA ZGOŠČENKI

Tudi Šentviški zbor lahko slišimo na zgoščenki, in sicer v družbi drugih slovenskih Šentvidov. Kot vemo, se Šentvidčani z vseh koncev Slovenije srečujejo na zanimivih pevskih srečanjih, tokrat pa so to okronali še z zgoščenko.

ZAKAJ PRIHAJAJO POHODNIKI NA LAVRIČEVO KOČO

Glavna ugotovitev pohoda po Lavričevi koči je, da se je le-ta prijel. To dokazuje visoka udeležba, okrog 400 pohodnikov, in zadovoljstvo vseh. In brez česa si pohodniki ne predstavljajo Lavričeve poti? Naj nikoli ne manjka - ajdovi žganci z mlekom, kostanj in mošt ter zabava s plesom na Gradišču. In seveda Maksovi fantje, ki so nepogrešljivi.

HUDO ZANIMANJE ZA FOLKLORO

Navajeni smo, da se izgovarjamo na moderne čase. Očitno pa je, da se nam precej kolca tudi po starih, vsaj po udeležbi v folklornih skupinah sodeč. V Šentvidu imajo samo do 8. razreda kar 60 članov.

VABLJENI NA KOMEDIJO GLEDALIŠKE SKUPINE KD VIŠNJA GORA

Gledališka skupina KD Višnja Gora bo uprizorila komedijo Romeo+Julija+Liza v soboto, 18. 11. 2000, ob 19. uri v kulturnem domu v Stični in v nedeljo, 19. 11. 2000, ob 19. uri v kulturnem domu v Grosupljem. Igro je režirala Melita Garvas. Vljudno vabljeni.

RAZSTAVA ZGODOVINA KRŠČANSTVA NA SLOVENSLEM V NASTAJANJU

Pisali smo že o tem, da v Slovenskem verskem muzeju pripravljajo obsežno razstavo o zgodovini krščanstva na Slovenskem. Ker bo razstava zelo poglobljena in obsežna, bo z njo še veliko dela, večji del pa je že dokončan.

Trenutno so dali v izdelavo plakate, iz restavratorske delavnice pa so prenesli že kar nekaj restavriranih velikih platen, nazadnje sliko Marije Leopolda Layerja, kranjskega slikarja iz 19. stoletja.

NOVEMBRSKA

Listje pisano zašelesti,
opomni me,
da moje srce nekje spokojno spi.
Ne upam si izreči besed,
da mrtva sem;
otroški jok - bila sem majhna -
je le še sen.

Divjina me razklala je na
tisoč koščkov ... zato trohnim.
Čisto tiho, počasi jaz trpim.

A prišel bo dan, ko svet bo skesan.
So bile, so in bodo duše živele kot
ruše.
Grob pa bo ostal,
trpljenje življenju izkazoval.

Andreja Miše, ml.

NARAVA JESENI

Pisano obarvan plašč
v naročju mi visi.
Čuden mož medved
nasproti prihiti.
Sem v zimskem spanju ga zmotila,
me zgrabiti hoče.
Oj, kaj sem naredila!?

Zajček izza ogla priskaklja,
ko medo zarjovi,
ta le po uhlju se poprasklja.
In odhiti.

Pisana odeja mi še nekaj pokaže:
Srnica mala po travniku pisanem jo
ucvre,
da najde pred zimo
še kaj za "pod zobe".

Ko že vračam se domov,
zaslišim pasji "hov-hov".
Zvitorepka po cesti beži,
za njo pa vidim lovške pse tri.
Nasmejana stopam dalje,
saj duša je polna lepot narave,
ki svoje čare vsakič znova pokaže.

Andreja Miše, ml.

KRONOLOGIJA FESTIVALA STIČNA

Iztekla so se naša vikend druženja s Festivalom Stična, ki se je začel že v septembru. V Klasju smo o nekaterih prireditvah že poročali. Da dogajanje ne bo šlo v pozabo, smo v tej številki pripravili kronološki pregled preostalih dogodkov.

PETEK, 6. 10. - NEDELJA, 8. 10.

SIDDHARTA

Petek je potekal pod velikim šotorom. Koncert skupine Siddharta je privabil mlade z vseh koncev Slovenije. "Pripeljal sem tudi prijatelje iz Ljubljane," je povedal domačin iz občinstva. "Pri meni bodo prespali, že sedaj pa so zelo zadovoljni s kvaliteto koncerta, navdušeni so nad našimi organizatorji in pri nas jim je nasploh zelo všeč..."

LIKOVNA RAZSTAVA MARIJE TRATAR

V soboto so se domačini v velikem številu udeležili otvoritve imenitne likovne razstave Marije Tratar v Slovenskem verskem muzeju. Marija Tratar je bila ganjena, ker je njena tokratna likovna razstava zaživela prav v tem prostoru, med domačimi ljudmi, in kot je povedala predsednica likovnega društva Ferda Vesela Antonija Novak v svojem nagovoru, je vse življenje črpala tudi iz znanja, ki ji ga je v mladih letih podaril veliki slikar, stiški menih Gabrijel

popoldne sta bila namenjena gledališkim užitek. V soboto smo si lahko ogledali predstavo Življenje profesorjev teatra Torpedo iz Murske Sobote, v nedeljo pa lutkovno predstavo Dani Prekla skupine Puppila iz Lendave. Zapomnili si bomo predvsem predstavo Življenje profesorjev. Osvežili smo znanje nemščine in okrepili smejalne mišice. Za vse, ki so bili prisotni, pa še tole - Gospa Ismaja iz občinstva je v resnici Milena. (KM)

PETEK, 13. 10.

Nesrečni petek, 13. oktobra, ni bil prav nič nesrečen za ljubitelje dobrega petja in Stiškega kvarteta. Čeprav so imeli fantje smolo z gosti, saj so le-ti svoje sodelovanje zaradi bolezni odpovedali, smo vsi uživali ob dobrem petju zdaj že znanega kvarteta, pa tudi deklet in žena iz Dobropolja, ki jih, tako ene kot druge, vodi Vesna Fabjan.

Lepo je bilo tudi po koncertu, ko smo poskušali letošnjo vinsko letino Goriških Brd in ob prigrizku poklepali z navdušenimi, prijaznimi in nadvse marljivimi mladimi organizatorji.

Kvartetovci pa so nam tudi napovedali, kako bodo praznovali desetletnico svojega delovanja. Takrat zagotovo spet pridemo!

obožujejo dobre stare zelene melodije, a tudi mlajših je bilo kar nekaj.

PETEK, 20. 10 - SOBOTA, 21. 10 USPEŠEN IN KULTUREN ZAKLJUČEK STIŠKEGA FESTIVALA

se je odvijal v petek, 20., in soboto 21. oktobra v dvorani stiškega kulturnega društva. Na prvem večeru je stiški moški zbor ustvaril prijetno, domače vzdušje in na ta način pripravil pot gostu večera, Ribniškemu oktetu. Ta je z izbranimi narodnimi in ponarodelimi pesmimi v odlični izvedbi navdušil občinstvo, ki je popolnoma napolnilo dvorano. Spontano ploskanje med petjem, še posebej rojaku Milošu Genoriju, je goste tako navdušilo, da so zapeli s še večjim ognjem in na koncu dodali več pesmi. Ob igranju harmonike se je petje nadaljevalo še pozno v noč kar pri bližnjem Desetem bratu. Stane Mancini, ki je tudi član ribniškega okteta, je bil nad publiko tako navdušen, da je baje obljubil, da se bo v bližnji prihodnosti vrnil na deske stiškega odra in nam še kaj zapel.

V soboto, 21. oktobra, so se prireditve festivala končale z uspešno domačih gledališnikov Kaj pa Leonardo? Igrali so veselo, sproščeno in domiselno. Občinstvo, ki je do zadnjega kotička (in še čez) napolnilo domačo dvorano, jim je ploskalo, kot da je na premierni uprizoritvi. Po predstavi so bili vsi povabljeni na pogostitev in pogovor, ki so se ju v velikem številu udeležili ne le mladi, ampak tudi starejši.

NEDELJA, 22. 10.

V nedeljo, 22. oktobra, je potekala še gledališka delavnica pod vodstvom Simone Zorc Ramovš, ki je bila v pionirski dobi naše gledališke skupine Drzne in lepi tudi prijazna mentorica mladim igralcem.

SOBOTA, 28. 10.

V soboto, 28. oktobra, pa se je festival zaključil z dražbo umetniških slik, ki so nastale v slikarski koloniji v času festivala. Slike, ki niso bile prodane, bodo krasile kulturni dom, denar od prodanih pa bo z ostalim izkupičkom šel za popravilo strehe.

Upamo, da nas bodo mladi prihodnje leto spet navduševali za kulturo in da bo vsak našel med prireditvami nekaj za svojo dušo in srce.

M.A. Ficko

Humek. Večer sta zaokrožila prijetno druženje s pogostitvijo in poznavalski klepet ob slikah.

GLEDALIŠČE

Še isti večer in tudi nedeljsko

SOBOTA, 14. 10.

Sobota, 14. oktobra, je bila rezervirana za jazz večer. Nastopil je ansambel Sting.Si iz Novega mesta in sicer maloštevilno publiko tako ogrel, da mu je sproščeno pripevala in pomagala ustvarjati ritem. Na svoj račun so prišli predvsem tisti, ki

DVE OGRAJI V VIŠNJI GORI

Glosa

Višnja Gora je danes znana po tem, da ji gre v prometu vse narobe. Če boste v današnji nesrečni naftni dobi tudi vi s svojim vozilom ob kakšni prometni nesreči na dolenski magistrali nasedli v naši dolini, kar potrpite. Če ste od daleč, ne boste vedeli ne kako ne kam, vsa pota bodo zatrapana z avtomobili, same sočne kletvice boste čuli. V radijskih poročilih vas bodo usmerili na obvoznico, a ne verjemite jim: mi obvoznice sploh nimamo. Krivi so

nekateri Višnjanci sami, ker so postavili krasno visoko ograjo sredi doline (Višnjanci smo res posebnosti, vsak je mesto zase), da bi se obvoznica ne mogla graditi, drugi smo pa nedolžne trpeče žrtve.

Pa je neko jutro nastal hrum in šum tik ob avtocesti, ob dolenski. No, sedaj pa bo nekaj, smo upali tudi prebivalci na višenjskem mestnem zemljišču, kajti komaj vsi čakamo, da bi dobrosrčni DARS po trinajstih letih zgradil tudi pri nas protihrupno ograjo.

Delavci so tekali ob cesti in nekaj pripravljali, raznašali in postavljali. Malo čudno! Postavili so nekam slabotne opornike, še malo in že so zapeli po njih - žično ograjo, seveda zeleno. Višnjanci pa smo brihtnih glav: takoj smo se zavedli, da bo to ograja za našega slavnega kozca Lisca, ki je danes že svetu znan zaradi svojih pregrešnih želja po sosedovih zeljnih glavah.

Ljubi DARS - pomagaj nam seliti se na MARS!

Mihaela Zajc

INTERVJU Z JELKO ROJEC OB IZIDU ZBORNICA TEMENICA SKOZI ČAS

Kmečke igre ob praznovanju predstavitev zbornika.

V prejšnji številki Klasja smo že na kratko poročali o praznovanju velike 750. obletnice pojavljanja Temenice v pisnih virih. Poročali smo tudi o zborniku, ki je izšel ob tej priložnosti. O praznovanju in zborniku pa smo se podrobneje pogovarjali z Jelko Rojec, predsednico Kulturnega društva Temenica. (KM)

Jelka, izvedeli smo, da ste bili prav vi idejni vodja praznovanja 750. obletnice pojavljanja Temenice v pisnih virih. Nam lahko zaupate, kako ste prišli na to idejo in kako se je razvijala do te, veličastne oblike?

Sprva smo se v društvu pogovarjali o primernem motivu za praznovanje krajevnega praznika, vendar se nismo mogli spomniti česa primernega. Pobrskali smo po literaturi in iskali, kje bi bilo že kaj zapisanega o našem kraju. Skoraj po naključju smo s pomočjo prijateljev arhivarjev prišli do zelo starih zapisov o krajih v dolini Temenice. Datum 13. 8. 1250 nas je še dodatno spodbudil k razmišljanju. Ta datum označuje najstarejši zapisan dokument o predaji temeniške zemlje stiški posesti. Če se najmanj 750 let na tem ozemlju odvija življenje, je to gotovo lahko dovolj tehten razlog za praznovanje, smo si rekli in začeli. Na sestankih kulturnega društva smo se pogovarjali o zasnovi projekta "TEMENICA 750 LET", osnovna

pobuda pa je bila moja. Predlagane akcije in oblike so ostali z odobravanjem sprejeli. Zato sem tudi sama z veseljem gradila in oblikovala nadaljnje zamisli. Sprva smo imeli v mislih samo zgibanko, a smo kmalu ugotovili, da imamo gradiva več in da to lahko izdamo v drugačni obliki - Vi pravite temu veličastna oblika. Saj je res. Ni prav veliko krajev, ki bi se lahko pohvalili s publikacijo v takšni obliki. Menim, da velikost kraja ne pomeni garanta za dobro razpoznavnost, pomembnejše je prijateljsko sodelovanje in izpolnjevanje takšnih idej, ki ljudem in kraju veliko pomenijo.

Pri delu vam je izdatno pomagala tudi Staša Kokot. Nam lahko opišete njen delež in kdo so bili še ostali, ki so sodelovali pri tem projektu?

Vsak človek ima svoj krog znancev in prijateljev, na katere se lahko v določeni situaciji obrne. S Stašo sva bili na isti valovni dolžini, obe sva natančno vedeli, kaj je potrebno storiti in sva se dopolnjevali, posebej še pri izbiri fotografij in vsebin v zborniku. Sodelavec je bilo kar nekaj, težko bi vse naštel. Vsak je vedel, kaj od njega pričakujem. Zato se vsem pridnim in prizadevnim temeniškim kulturnikom zahvaljujem za vse, kar smo v tem projektu skupnega naredili.

Ali lahko za bralce Klasja na kratko

opišete, kaj vsebuje zbornik in komu je v prvi vrsti namenjen?

Zbornik vsebuje šest pomembnejših poglavij, in sicer: Naravno geografske značilnosti Temenice in njene okolice, Prva omemba Temenice v pisnih virih, Umetnostnozgodovinski pregled podružničnih cerkva, Dediščina vodnih mlinov in žag ob zgorjemem toku Temenice, Gospodarska, družbena in kulturna podoba Temenice in Podobe iz življenja.

Zbornik je v prvi vrsti namenjen domačinom, ki so ponosni na lepo dolino, ki je bila nekoč simbol mlinarstva, in na vinske gorice, ki jo obdajajo. Naš zbornik pa je namenjen prav tako ljudem, ki živijo v naši širši okolici, in ustanovam, kot so na primer knjižnice, šole itd., saj želimo, da se tudi na tak način bolje spoznavamo.

Kako je pravzaprav potekalo delo? Kako težko ste prišli do virov, do avtorjev posameznih člankov, in seveda do sredstev? Vam je kdo svetoval pri delu, pri zunanji obliki?

V začetku sem vedela, da bo osrednja vsebina zbornika zgodovina mlinov. Pozanimala sem se, kdo bi kaj vedel o tem. Začelo se je sodelovanje z gospodom Dušanom Štepcem, ki je kot etnolog ta del že raziskoval. Literature o Temenici in njeni okolici res ni na pretek, tako da smo sestavili mozaik vsebin iz knjižnic in arhivov. Članke so pisali domačini in drugi, ki so kako drugače vezani na ta kraj.

Sprašujete me o težavnosti takšne poti. Marsikdo bi dejal, da se takšne poti ne bi nikoli lotil. Zato smatram, da bi bila takšna pot zelo težka. Za tistega, ki ve, kaj ga na poti čaka in mu marsikatera prepreka ni odveč, takšna pot ni težka in cilj je poplačan z zadovoljstvom.

Sredstva za izdajo zbornika so delno pokrili sponzorski prispevki, ostalo pa so sredstva Kulturnega društva Temenica.

Kakšnih posebnih svetovanj ni bilo, so pa bili posveti in zgledi v že obstoječi literaturi. Zunanja podoba in oblika zbornika sta moji zamisli, saj je oblikovanje del mojega poklica, tako da sem to z užitkom opravila. Prav tako je bilo potrebno zasnovati postavitev teksta in slik pripraviti že prej, potem pa v dogovoru s tiskarjem.

Sedaj, ko je zbornik zunaj - kaj bi spremenili, dodali? Verjetno ste si izdatno oddahnili, da je to, vendarle težaško delo, za vami? Kakšne pa so prve ocene zbornika?

Vsak, ki tvega svoje delo ali delo neke skupine postaviti na ogled javnosti, mora računati tako s pozitivno kot tudi negativno kritiko. Sama to jemljem zelo realno, saj se vedno lahko najde kdo, ki bi naredil bolje. Vem, da bi dodala tisto, kar je po pomoti izpadlo, in popravila bi nekaj slovničnih napak, ki so se pojavile po popravkih. Sicer pa sem z zbornikom zelo zadovoljna in veseli me, da je veliko ljudi izreklo pohvalne besede o našem delu.

Ob izidu zbornika pa ste pripravili tudi bogato praznovanje, in kot vemo, o drugem dnevu v Klasju še nismo poročali, saj je zaradi slabega vremena odpadel. Izpeljali pa ste ga kasneje. Ste imeli takrat več sreče z vremenom in kako je prireditve uspela?

Tudi teden dni kasneje nedelja ni kazala dobrih obetov za naše slavje. Vendar je na koncu zmagala dobra volja in tisto nedeljsko popoldne ni deževalo. Kulturni del prireditve smo imeli v dvorani Doma krajanov. Razveselili so nas fantje iz stiškega

Kmečke igre ob praznovanju predstavitev zbornika.

kvarteta, folkloristi iz Šentvida, otroški pevski zbor, otroci iz šole v Temenici in pripovedovalca narečnih zgodb iz domačih krajev. Pripravili smo tudi etnografsko razstavo, na kateri so bile prikazane razne obrti, oprema kmečkih kuhinj, vinogradniški pripomočki, zelišča in razvoj perma kulture ter še kopico drugih zanimivih stvari.

Zanimive so bile predvsem kmečke igre. Nam lahko opišete, kako so potekale, kdo je bil njihov animator?

S prikupnim besednim zakladom nas je skozi kmečke igre popeljal Danijel Barle - Krjavelj, na prostoru pred šolo. Najprej so se oblikovale ekipe Luzerji, Tri vasi, Gozdarji, Marsovci in Zemljani. Ekipe so se poizkusile v ruženju koruze, molži, hoji na hoduljah, borbi za kol in žaganju hloda. Smeha in dobre volje ni manjkalo, še posebej na koncu, ko sta se izenačeni ekipi pomerili v prepevanju. Si predstavljate, kako zveni pesem En hribček bom kupil, če imaš v ustih trinajst orehov v lupini?

V Temenici se, skratka, dogaja kultura. Ideja o zborniku je vredna posnemanja, saj ima domoznanske literature naša občina kar premalo. Bralce Klasja pa verjetno zanima še to, kje lahko kupijo zbornik in kakšna je njegova cena.

Zbornik je naprodaj v trgovinah v Temenici in na Bregu ter v gostilni Pri Japu v Prapročah pri Temenici. Stane 1500 tolarjev.

Hvala lepa za pogovor in želimo vam še naprej veliko uspeha!

MAČEK SUPERGAR IN PEPELKA V LETALU

Tabor v Božičih 20.-22. oktober 2000

Tabori v Božičih nad Ankaranom v organizaciji CSD Grosuplje postajajo že tradicija. Tokrat smo se tja odpravili v jesenskem času. Zbralo se nas je 28, od tega 18 manjših in večjih otrok v starosti od 9 do 19 let ter 10 prostovoljcev, nekaj povsem novih in nekaj že izkušenih. Svojo pot smo začeli v petek popoldne, ko smo se zbrali pred CSD Grosuplje, od koder nas je odpeljal avtobus proti toplejšim krajem.

Ker je bila naša družčina zelo pestra in se med seboj še nismo poznali, smo petkov popoldan in večer izkoristili za to, da smo si zapomnili vsa nova imena ter izvedeli nekaj več drug o drugem. Pri tem smo si pomagali z različnimi igrami, na koncu pa je vsakdo izžrebal še skrivnega prijatelja. To je oseba, za katero mora tisti, ki jo je izžrebal, lepo skrbeti in biti do nje še posebej pozoren, vendar naskrivaj, tako da ta ne ugotovi

tega. Tako je bil vsak udeleženec tabora v dvojni vlogi: moral je odkriti, kdo naskrivaj skrbi zanj ter hkrati skrbeti za svojega "skrivnega prijatelja" (tistega, ki ga je izžrebal).

Sobota se je za tiste z več energije začela že z jutranjim tekom, za ostale pa malce kasneje z zajtrkom, ki so mu sledile različne delavnice. Razdelili smo se na dve skupini: mlajšo in starejšo. Mlajši so pripravljali predstavo o Mačku Supergarju (posodobljena zgodba o Muci Copatarici) ter predstavo o Zrcalcu. To je zahtevalo precej priprav in otroci so pri tem pokazali veliko vztrajnosti in ustvarjalnosti. Izdelali so kostume in maske, postavili sceno ter vadili za nastop. Skupina starejših (do 19 let) je ta čas izkoristila za delavnico s socialnimi igrami, skozi katere se je kasneje razvil pogovor. Da pa niso samo mlajši pridni za uprizar-

janje gledaliških predstav, so dokazali starejši, ki so pripravili predstavo Pepelka. Toda to ni bila navadna Pepelka, tista z bučo za kočijo, z dobro vilo in steklenimi čevlji, ampak z mobitelom in internetom, z znanstvenico, ki je po posebni formuli naredila letalo, s katerim je Pepelka odletela na ples...

Med pripravami za gledališke predstave smo naredili tudi nekaj odmora. Pred kosilom so potekale Igre brez meja za večji tek in sprehod po kosilu za boljše prebavo. Sprehod je bil lepa priložnost za klepet, pa tudi za srečanje s konji in pogled na morje v Tržaškem zalivu. Ko smo se vrnili domov, smo organizirali turnir "štiri v vrsto" z nagrado za zmagovalca. Bilo je zelo zanimivo, saj so bili tekmovalci zelo izenačeni, najbolj napet pa je bil seveda finale, ki je odločil zmagovalko. Ta je svojo nagrado velikodušno razdelila

med vse nas sladkosnede in tako dokazala, da je sreča največja takrat, ko jo lahko deliš z drugimi.

Vsi smo se že veselili zabavnega večera. Gledališke predstave, ki smo jih pripravljali čez dan, so navdušile tako nastopajoče kot gledalce. Otroci so svoje nastope opravili še bolje kot na vajah in tako poželi burne aplavze publike. Dobra volja pa se je nadaljevala še s karaokami in plesom.

Zadnji dan tabora nas je pozdravilo nedeljsko sonce. S skupnimi močmi smo pospravili naše začasno bivališče, potem pa so bile na vrsti igre z žogo. Nekateri so se jih udeležili bolj aktivno, drugi bolj utrujeno, zgolj kot gledalci, nekaj pridnih prostovoljcev pa je v kuhinji pripravljalo poslovilno kosilo. Na tem mestu je treba še posebej pohvaliti naši prostovoljki - glavni kuharici Branko in Petro, ki sta ves čas tabora skrbeli, da nismo nikoli ostali lačni.

Po kosilu nas je čakalo še razkritje skrivnega prijatelja. Za slovo pa smo izdelali vsak svoje papirno ogledalo, na katerega so

ostali napisali ali narisali kaj lepega v spomin na tabor in ljudi, s katerimi smo ga doživeli in preživeli. Poslovlili smo se z mislijo, da se srečamo na naslednjem taboru.

Na koncu je treba pohvaliti našo vedno nasmejeno taborovodjo Jano in njeno pomočnico Tino in vse ostale prostovoljce, brez katerih tabor ne bi bil mogoč. Vsak je k dogajanju prispeval trud in dobro voljo in tako pripomogel, da so otroci doživeli tri nepozabne dneve.

Zahvaljujemo se donatorjem, ki so nam pomagali pri izvedbi tabora:

Mesarstvo Mrs. Lan d.o.o. Grosuplje, Pekarstvo Gorenc, Ivančna Gorica, Mesarstvo Javornik Grosuplje, Mesarstvo Zupet, Šmarje Sap, Vele d.d., Domžale, Foto Travnik Grosuplje, Sadje in zelenjava Kutič, Grosuplje.

Center za socialno delo Grosuplje
Janja Ferjan in Ana Milevoj

ŽIVETI Z DEDIŠČINO V KNJIŽNICI IVANČNA GORICA

Ob drugem rojstnem delu knjižnice v Ivančni Gorici, dnevu reformacije ter tednu vseživljenjskega učenja smo v knjižnici odprli likovno razstavo na temo ljudske arhitekturne dediščine in predstavili knjigo ljudskih pripovedi. Razstavljeni slikarska dela so nastala na muljvskem ex-temporu. Ob predstavitvi razstave je vodja sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti Tatjana Lampret poudarila, da so ustvarjalci s čopičem in slikarskim talentom iztrgali pozabi številne detajle podeželske arhitekture. Otvoritev smo dopolnili s predstavitev ljudskih pripovedi Kaku se kej narod rihta, ki jih je zbrala Ida Dolšek na območju Litije, Šmartnega in Ivančne Gorice ter jih zapisala v narečni obliki, tako, kot so jih pripovedovalci povedali njej. Knjiga je izšla v zbirki Glasovi pri založbi Kmečki glas. Predstavitve sta se poleg avtorice in pripovedovalcev iz naših krajev udeležila tudi direktor založbe in urednica zbirke dr. Marija Stanonik.

Pravi zven in bogastvo jezika so obiskovalci večera začutili, ko so slišali glasno prebrano zgodbo. Še posebej pa so jih navdušili Jaka Sinjur in Jože Nograšek iz kulturnega društva Temenica ter Valči Ravbar s svojo pripovedjo. Prireditev je z glasbeno spremljavo na citrah zaokrožila Marta Steklasa s hčerko Jerico.

Roža Kek

KOLENDAR KULTURNIH PRIREDITEV V OBČINI IVANČNA GORICA -

organizacija SLKD OI Ivančna Gorica (do konca leta 2000)

DATUM	URA	KRAJ	PRIREDITEV
18.11.2000	19.	GROSUPLJE Kulturni dom	JAZ PA TEBI SAMI, DRAGA, ELEL BI DOPASTI, premiera gledališko-plesnega projekta (v okviru Prešernovega leta 2000). Sodelujejo tudi igralci gledališke skupine Drzne in lepi iz Stične.
1/2.12.2000	dopoldne	ŠMARJEŠKE TOPLICE	Dr avno srečanje literatov seniorjev v organizaciji SLKD RS in SLKD OI Ivančna Gorica, kjer se bo predstavila tudi pesnica iz občine Ivančna Gorica.
1.12.2000	15.	STIČNA Kulturni dom	JAZ PA TEBI SAMI, DRAGA, ELEL BI DOPASTI. Ponovitev za Gimnazijo Ivančna Gorica.
	19.		Ponovitev za izven.
3.12.2000	15.	KOPANJ upnijska cerkev	OSREDNJA SLOVESNOST V PREŠERNOVEM LETU 2000. Sodelujejo pevski zbori občin Grosuplje, Dobropolje in Ivančna Gorica. Gostje: Ribniški oktet.
20.12.2000	15.30 in 17.30	IVANČNA GORICA Kulturni dom	VESELI DECEMBER, predstava in Dedek Mraz razveseljuje otroke.
21.12.2000	16.	IVANČNA GORICA Kulturni dom	VESELI DECEMBER, predstava in Dedek Mraz razveseljuje otroke.
26.12.2000	16.	IVANČNA GORICA Kulturni dom	SLOVESNOST OB DNEVU SAMOSTOJNOSTI

Pripravila: Barbara Rigler
Vodja SLKD OI Ivančna Gorica
Tatjana Lampret

KONCERT V AMBRUSU

V soboto, 21. oktobra 2000, se je v Ambrusu zopet "zgodila" kultura. Tokrat je bil na vrsti koncert, ki ga je pripravil domači moški pevski zbor. Ta se je pod vodstvom Cirila Hočevarja predstavil z izborom slovenskih ljudskih pesmi. Čeprav zbor vedno znova navdušuje poslušalce s svojim petjem, so pevci povabili v goste ženski pevski zbor iz Ljubljane in tako popestrili večer. Ženski pevski zbor Petrol, ki ga vodi Željka Ulčnik-Remic, se je v Ambrusu že predstavil, in sicer letošnjega januarja v župnijski cerkvi s koncertom kolednic in božičnih pesmi. Odlične izvedbe obeh zborov so navdušile polno dvorano poslušalcev. Zanje je bil skoraj uro in pol trajajoči program prekratek (vsak zbor je namreč zapel deset pesmi in še eno za povrh). Začutili so tudi razliko med moškim in ženskim zborom. Poslušalci so se z dolgimi aplavzi zahvalili za podarjene pesmi obeh zborov. Pevci domačega zboru so vsaki pevki podarili tudi droben spominek.

Stane Zupančič

TOKRAT SO LIČKALI PREDVSEM MLADI

Tretje šentviško ličkanje na temo Mladi in prosti čas

O GOSTIH VEČERA

Kulturno društvo likovnikov Ferda Vesela je konec oktobra izvedlo že tretje "ličkanje". Tokrat so pripravili pogovor na temo Mladi in prosti čas. Večer so zato večji del pripravili mladi člani društva in ga tudi vodili. Gostje večera so bili redni profesor na FF z oddelka za pedagogiko dr. Metod Resman, profesorica pedagogike Malči Klemen in trije mladi, ki na različne načine, vsi pa aktivno, preživljajo svoj prosti čas. Tako smo izvedeli, da Ana Ficko ljubi delo v gledališki skupini Drzne in lepi, da se Matevž Cvetkovič najraje zateče h kitari in da Urša Rus svoj prosti čas preživlja ob branju dobrih knjig.

KAKO KAKOVOSTNO PREŽIVETI PROSTI ČAS

Moderatoriki Minka Kramar in Blanka Perpar, ki sta samozavestno vodili pogovor z njimi, sta spraševali, kako naj bi se možnosti preživljanja prostega časa in želje mladih kar

najbolj zblížale. Gostje so ugotovljali, da je več dejavnikov, ki vplivajo na kvaliteto preživljanja prostega časa. Včasih ni pravega časa, ker so mladi preobremenjeni s šolo, včasih ni pravih sredstev, ker družba nima poslušalca, včasih ni prostora, včasih pa enostavno ni volje. Gostje so ugotavljali, da je tudi prosti čas stvar, s katero bi se morala resno ukvarjati politika. Nekaj vprašanj sta moderatoriki postavili tudi gostom med publiko in tako smo izvedeli, kako preživljajo prosti čas otroci na kmetiji. O tem so spregovorili Podobnikovi z Dobrave nad Stično.

IZSILJENA ŽENITEV

V Ambrusu se je začela nova "kulturna sezona" z gledališčem. V nedeljo, 8. oktobra 2000, se nam je z Molierovo komedijo Izsiljena ženitev predstavila gledališka skupina Gimnazije Želimplje. Ambrusu Moliere ni neznan, saj so se igralci domačega kulturnega društva z njim že predstavili (Zdravnik po sili, Skapinove zvijske). Tokratna predstava v izvedbi gostujoče gledališke skupine je bila prav tako odlična prikaz Molierovega časa. Izsiljeno ženitev je "do odra" uspešno pripeljal režiser prof. Lojze Gerden. Drug za drugim so se nam odkrivali nadarjeni mladi igralci. Kristijan Koželj je zaigral

filozofa Pankraca, da ga bolje ne bi mogel niti izsolani dramski igralec. Filozofa Marfurusa je do popolnosti posnel Aleš Hostnik. Ciganke je zaplesalo 7 dijakinj, kot bi jih sneli iz kakšnega španskega deželnege teatra. Prav tako so se odlično izkazali tudi drugi igralci. Glavno vlogo je režiser upravičeno zaupal Stanetu Zupančiču, ki sicer ni dijak, pač pa knjižničar na tej gimnaziji. Igral je priletnega Sganarela, ki si je za vsako ceno hotel pridobiti za ženo mlado in lahkoživo koketo Dorimeno. Trmoglavil je zanj, čeprav mu je prijatelj to odsvetoval. Ko je le ugotovil, da bo v takem zakonskem jarmu zgolj revež, se ji je

REŠITEV JE MOGOČE V ZGLEDU ŠENTVIŠKEGA DRUŠTVA

Vsi pa so se strinjali, da naj se v prostem času človek vrača k sebi, tudi če samo sedi in gleda v prazno. Če pa se želi notranje izpolniti z dejavnostmi, kot je umetnost oz. kultura, je problem v tem, ker ni dovolj vzgojen in poučen o teh področjih. Prisotni so živo ugotovili, da je v šoli premalo likovne vzgoje, glasbene vzgoje itd., in to, na kak način bi jo morali izvajati...

V društvu pa so pokazali, da so že našli eno od rešitev, in sicer tako, da so sami organizirali tečaj likovnega ustvarjanja med počitnicami, ki ga je vodil Anton Drab. Ta večer so si lahko prisotni ogledali tudi izdelke mladih s tega tečaja, ki so se svojemu učitelju toplo zahvalili s knjigo o heraldiki, s katero se ukvarja v prostem času.

Večer se je končal s pesmijo, z domačimi Podobnikovimi dobrotami in prijetnim klepetom. Mladi so bili zadovoljni, žal jim je bilo le, ker med publiko ni bilo več "vplivnih". (KM)

hotel izmakniti, toda zaman. Dorimenin oče in njegov sin sta ga primorala v ženitev, potem pa sta se razveselila, češ, končno sva se je rešila.

Da Ambrus živi za gledališče, je ponovno dokazala nabito polna dvorana. Prav tako pa so Ambrusani dokazali, da so odlična publika, ki zna "igrati" z igralci na odru. Mladi igralci z želimeljske gimnazije pa so tudi dokazali, da so odlični igralci. Sicer pa ta igra ni povsem želimeljska, saj je glavni igralec Stane Zupančič, Ambrušan, ki ga kot gledališkega igralca poznamo že iz prejšnjih iger ambruških gledališčnikov.

Martina Hrovat

FESTIVAL STIČNA USPEŠNO KONČAN

Stična - bogata s kulturno in zgodovinsko dediščino je bila od 23. septembra do 3. novembra zaznamovana še bolj kot jo poznamo krajanje Stične. V tem času so se nam ponujale različne vrste gledališke, glasbene in likovne umetnosti. Nosilec vseh teh dejavnosti je bilo KUD Stična, organizacijski akterji pa so bili mladinci. S svojimi kulturnimi, organizacijskimi in finančnimi sposobnostmi so potrdili znanje, izkušnje in pripravljenost do skupnosti v kateri živimo.

Krajanje Stične in Svet KS Stična se zahvaljujemo organizacijskemu odboru Festivala Stična, KUD Stična in vsem sponzorjem, ki so s svojim delom in prispevkom popestrili in obogatili različno barvitost jeseni. Stiški mladinci in mladinke so širok in bogat projekt uspešno realizirali in potrdili rek: "Na mladih svet stoji!"

Prisrčna vam hvala!

SVET KS STIČNA

NEKDANJI MATURANTI STIŠKE GIMNAZIJE SMO SE POMERILI V NOGOMETU

Ob 50-letnici stiške gimnazije so se vrstile mnoge dejavnosti, ki so obeležile ta pomemben dogodek. Aktivni športne vzgoje SŠ J. Jurčiča se je odločil 6. oktobra organizirati tekmo na nogometnem igrišču v Ivančni Gorici, v kateri naj bi se med seboj pomerili bivši maturanti stiške gimnazije.

Kljub slabemu vremenu se je tega dne v Ivančni Gorici na nogometnem stadionu zbralo dovolj igralcev. V strumno postavljeni vrsti smo pred začetkom tekme zapeli našo maturantsko himno Gaudeamus Igitur. Potek tekme je zaznamovala "visoka stopnja borbenosti", ki pa je botrovala tudi mnogim padcem in nekaj poškodbam. Na koncu so

zmagali "mlajši maturanti" z rezultatom 4 : 1, čeprav je bila tekma bolj enakovredna, kot kaže rezultat. Po koncu tekme smo se okrepčali z golažem ter obujali spomine na pretekla srednješolska leta. Gospod Lado Erjavec, sam maturant tretje generacije stiških maturantov, nam je pripovedoval zgodbe iz tistih časov in kako se je rojeval šport v naši gimnaziji in okolici. Na koncu smo se vsi skupaj, polni optimizma, dogovorili o skorajšnjem ponovnem snidenju.

Na tekmi so igrali: Andrej Gorec, Jernej Lampret, Jože Radelj, Franc Rovanešek, Nikolaj Erjavec, Jure Kos, Jože Glavič, Igor Kokotec, Janez Erčulj, Sreten Kovačić,

Franci Pajk, Milan Perovšek, Dušan Rovanešek, Darko Pandur, Primož Jakoš, Matjaž Čampa, Borut Škafar, Beno Muhič, Marjan Lampret, Tomaž Vesel, Simon Bregar, Edo Vrenčur, Jože Mišmaš, Pavel Erjavec in Jože Hrovat.

Lepo se zahvaljujemo Nogometnemu klubu Ivančna Gorica za uporabo igrišča, sponsovo opreme, gostinske usluge in pomoč pri organizaciji prireditve; trgovini in mesarstvu Maver iz Stične; Sašu Severju za komentiranje tekme in vsem tistim, ki so se odzvali povabilu in sodelovali bodisi aktivno ali pa kot gledalci.

Franci Pajk

VSE BOLJ DIŠI PO 1. LIGI

Člani nogometnega kluba Ivančna Gorica nadaljujejo z odličnimi rezultati v 2. slovenski nogometni ligi in so ves čas blizu vrha na lestvici, kjer pa letos vlada kar precejšnja gneča. Od našega zadnjega članka v Klasju po 8. krogu, ko so zasedali 4. mesto, se je njihov položaj na lestvici gibal takole: po 9. krogu so bili drugi, po desetem četrti, po enajstem peti in po dvanajstem tretji. Torej ves čas blizu vrha, po 9. krogu pa so bili celo na mestu, ki vodi v 1. ligo (če bo tako kot lani, ko sta prvi dve mesti vodili v 1. ligo). V posameznih krogih so dosegli take rezultate :

- 9. krog : Ivančna Gorica : Renkovci 3 : 1
- 10. krog : Nafta : Livar Ivančna Gorica 2 : 1
- 11. krog : Livar Ivančna Gorica : Esotech Šmartno 2 : 2
- 12. krog : Livar Ivančna Gorica : Viator & Vektor 3 : 1

Po dvanajstih krogih tako zasedajo 3. mesto s sedmimi zmagami, dvema neodločenima izidoma in tremi porazi. Gneča na lestvici je velika, saj prvega in desetega na lestvici loči le 5 točk :

1. Živila Triglav	12 tekem, 7 zmag, 2 remija, 3 porazi, gol razlika 27 : 10, 23 točk
2. Jadran Šepič	12 tekem, 7 zmag, 2 remija, 3 porazi, gol razlika 22 : 12, 23 točk
3. Livar Iv. Gorica	12 tekem, 7 zmag, 2 rem., 3 porazi, gol razl. 23 : 15, 23 točk
4. Elan N. mesto	12 tekem, 7 zmag, 2 remija, 3 porazi, gol razlika 23 : 18, 23 točk
5. Nafta	12 tekem, 6 zmag, 4 remija, 2 porazi, gol razlika 27 : 10, 22 točk
6. Zagorje	12 tekem, 6 zmag, 2 remija, 4 porazi, gol razlika 17 : 11, 20 točk
7. Dravinja	12 tekem, 6 zmag, 2 remija, 4 porazi, gol razlika 12 : 14, 20 točk
8. Esotech Šmartno	12 tekem, 5 zmag, 4 remija, 3 porazi, gol razlika 20 : 14, 19 točk
9. Aluminij	12 tekem, 4 zmag, 6 remija, 2 porazi, gol razlika 23 : 15, 18 točk
10. Šentjur	12 tekem, 5 zmag, 3 remija, 4 porazi, gol razlika 19 : 20, 18 točk
16. Brda	12 tekem, 1 zmag, 0 remi, 11 porazov, gol razl. 10 : 37, 3 točke

Kot vidite, člani Ivančne Gorice od 10. kroga naprej igrajo z novim sponzorjem - Livarjem. Livar je pred leti že pomagal nogometnemu klubu, a tedaj v bistveno nižjih ligah. Vsekakor pa je pohvalno, da se gospodarstvo bolj dejavno vključuje v šport, in prepričan sem, da se bo ta poteza obrestovala vsem.

V naslednjem krogu - trinajstem po vrsti, pa igra naša ekipa v Slovenskih Konjicah z nevarno ekipo Dravinje. Upajmo, da bo ta številka prinesla srečo in uspeh.

Simon Bregar

OSNOVNOŠOLSKA TEKMOVANJA ODPRLI NOGOMETNAŠI

Niz osnovnošolskih tekmovanj na občinskem in medobčinskem nivoju so odprli starejši dečki (7. in 8. razred) v nogometu. Ker je bilo v Dobropolju in Grosuplju presenetljivo malo zanimanja za nogomet, smo 18. 10. 2000 v Višnji Gori kar direktno izvedli medobčinsko prvenstvo v malem nogometu. Udeležile so se ga tri ekipe z naše občine in ena iz občine Grosuplje. Za prvenstvo je bilo značilno, da so bile tekme izjemno izenačene, saj se je le ena končala z dvema zadetkoma razlike, dve z enim golom razlike, kar tri tekme pa so se končale neodločeno. Igralo se je po sistemu vsak z vsakim. Rezultati :

OŠ Stična Višnja Gora : OŠ F.V. Šentvid	2 : 2
OŠ Brinje Gros. : OŠ Stična Iv. Gorica	0 : 0
OŠ Stična Višnja Gora : OŠ Brinje Gros.	0 : 1
OŠ Stična Iv. Gorica : OŠ F.V. Šentvid	4 : 2
OŠ Stična Viš. Gora : OŠ Stična Iv. Gorica	1 : 1
OŠ Brinje Gros. : OŠ F.V. Šentvid	3 : 2

Končni vrstni red :

1. OŠ Brinje Grosuplje	3 tekme, 2 zmagi, 1 remi, 0 porazov, gol raz. 4 : 2, 7 točk
2. OŠ Stična Iv. Gorica	3 1 2 0 5 : 3 5
3. OŠ Stična Viš. Gora	3 0 2 1 3 : 4 2
4. OŠ F.V. Šentvid	3 0 1 2 6 : 9 1

Na področju prvenstvo se uvrsti samo prvouvrščena ekipa, tako da se žal nobena ekipa iz naše občine tja ni uvrstila. Tekme je kot ponavadi dobro sodil Mitja Podobnik.

Simon Bregar

SVIŠ : GORIŠNICA 24 : 20

Članska ekipa Rokometnega kluba SVIŠ je uspešno začela obe tekmovanji v novi sezoni. V pokalnem tekmovanju je ekipa v šestnajstini Pokala Slovenije uspešna v prvi tekmi v domači dvorani, saj je bila boljše od članske ekipe Rokometnega kluba Gorišnica z rezultatom 24 : 20 (12 : 10). Nasprotnik, ki je sicer član 1. b lige in se trenutno nahaja v sredini lestvice, je moral priznati premoč domačih igralcev. Tekma je bila za domače, zaradi primerjave med drugo in 1. b ligo, zelo zanimiva.

Igralci so z zmago dokazali da so kos ekipam iz višjega ranga. Preboj med slednje pa si morajo priboriti v izredno močni drugi ligi. Za primerjavo naj povem, da trenutno v 1. b ligi vodita dve ekipi, in sicer Sežana (ki je napredovala letos) in Nova Gorica (ki je napredovala lani).

Najbolj razpoloženi igralci omenjene tekme so bili pri domačih: Uroš Šparl (8 zadetkov), Franci Zidar (5), Uroš Hočevar (4), Matjaž Erčulj (4) in Simon Novak (3). Izkazal pa se je tudi vratar Boštjan Skubic, ki je med drugim obranil tri sedemmetrovke.

Povratna tekma šestnajstine Pokala Slovenije bo 31. 10. Če bo ekipa odigrala tako uspešno tudi na povratni tekmi, potem se lahko nadajamo, da bomo 15. novembra v osmini finala gostili prvotligaško ekipo.

Pred to tekmo je bila članska ekipa uspešna tudi v 1. krogu 2. a lige zahod I. Uspelo ji je zmagati v zelo pomembni tekmi, in sicer v gosteh pri tradicionalno neugodnem nasprotniku - Kočevju. Rezultat je bil 20 : 21. Strelci na tej tekmi so bili: Uroš Hočevar (7), Uroš Šparl (4), Luka Drole, Gregor Sever, Franci Zidar (vsi po 3) in Matjaž Erčulj (1).

V sezoni 2000/01 je sistem tekmovanja v 2. ligi nekoliko spremenjen. Jesenski del tekmovanja je razdeljen v 4 lige (zahod I, II, III in vzhod). V naši skupini so naslednje ekipe: Kočevje, Črnomelj, Novo mesto, Grosuplje in SVIŠ. Tekmovanje bo dvokrožno. Prve tri ekipe se bodo uvrstile v enotno 2. ligo. V slednji se bo v spomladanskem delu v dvokrožnem sistemu za prvi dve mesti (ki vodita v 1. b ligo) potegovalo 10 ekip.

Sistem je letos tako izredno selektiven - že najmanjši spodrsrlaj, predvsem jeseni, bo težko nadoknaditi. V primeru uspeha v jesenskem delu, v kar ne dvomimo, bo imela ekipa v spomladanskem več tekem, in sicer 18. Upamo, da bo po dobrem začetku takšno tudi nadaljevanje.

Razpored naslednjih tekem članske ekipe:

- 28. 10. SVIŠ : Novo mesto
- 4. 11. Črnomelj : SVIŠ
- 11. 11. SVIŠ : Grosuplje
- 18. 11. SVIŠ : Kočevje
- 2. 12. Novo mesto : SVIŠ
- 9. 12. SVIŠ : Črnomelj in
- 16. 12. Grosuplje : SVIŠ

Vse tekme v domači dvorani se igrajo ob 20. uri.

Rezultati tekem mlajših selekcij:

- Kadeti:
- SVIŠ : Črnomelj 25 : 21 in
- Kočevje : SVIŠ 14 : 29

Starejši dečki:

- SVIŠ : Sodražica 34 : 12 in
- Inles Riko Ribnica : SVIŠ 23 : 22

Mlajši dečki A:

- SVIŠ : Sodražica 11 : 10 in
- Inles Riko Ribnica : SVIŠ 11 : 8

PRVIČ OBE EKIPI NA DRŽAVNEM PRVENSTVU V ATLETIKI

Učenke in učenci OŠ Stična dosegajo na športnem področju zelo dobre rezultate. Letos sta se prvič obe ekipi uvrstili v finale ekipnega atletskega prvenstva osnovnih šol, ki je bilo 12. 10. 2000 v Mariboru. V predtekmovanju je nastopilo 161 ekip v ženski konkurenci in 156 v moški. Ekipa naših učenk se je v finale uvrstila kot 12. s 13248 točkami. V finalnem tekmovanju so dekleta dosegla 13415 točk in osvojila 12. mesto v državi. Tako so izboljšala rezultat s področnega tekmovanja, ki je bilo v Ljubljani. Ekipa učencev pa se je v finale uvrstila kot osma s 14437 točkami, v finalu so fantje dosegli 14943 točk in osvojili 8. mesto v državi ter tako tudi oni izboljšali svoj rezultat s področnega tekmovanja.

Za učence je to četrta uvrstitev na ekipno državno prvenstvo v zadnjih petih letih, učenke pa se doslej še nikoli niso uvrstile.

V ekipi je bilo 15 učenk in 14 učencev, tekmovali pa so v različnih disciplinah:

Met žogice: Jasmina Leskovec
Anja Lekan
Dejan Čančar
Robert Slana

Skok v daljino: Maja Radoš
Tadeja Pekolj
Martin Sever
Jernej Novak

Tek 1000 m: Nada Bregar
Maša Ceglar
Mitja Kavšek
Borut Mušič

Tek 60 m: Petra Peterlin
Alja Barbič
Robi Kuzmič
Primož Genorio

Suvanje krogle: Tina Perko
Marija Zaletelj
Rok Miklič
Iztok Strah

Skok v višino: Tina Zupančič
Mojca Hribar
Sašo Vozel
Dejan Srebrnjak

Tek 300 m: Urša Vrhovec
Tadeja Okorn
Tomaž Todorovski
Luka Sadar

Tek 4 x 100 m: Urša Možina
Tadeja Okorn
Petra Peterlin
Urša Vrhovec
Tomaž Todorovski
Dejan Čančar
Sašo Vozel
Dejan Srebrnjak

In še najboljši med njimi:

Dejan Čančar je osvojil 1. mesto v metu žogice z rezultatom 80.15 m. Jasmina Leskovec je bila v enaki disciplini 2. z rezultatom 45.76 m. Sašo Vozel je osvojil 3. mesto v skoku v daljino z rezultatom 526 cm. Urša Vrhovec je osvojila 5. mesto v teku na 300 m s časom 46.42., 6. mesto je v skoku v daljino osvojil Dejan Srebrnjak z rezultatom 511 cm. V teku na 300 m je 8. mesto s časom 42.55 osvojil Tomaž Todorovski. Učenci, ki so tekli v štafeti 4x100 m, so s časom 51.37 osvojili 9. mesto (Tomaž Todorovski, Dejan Čančar, Sašo Vozel, Dejan Srebrnjak). 10. mesto je v teku na 60 m s časom 8.97 osvojila Petra Peterlin.

Za dosežene rezultate gre pohvaliti tako učence kot tudi vodje ekip. Ekipi so spremljali Marjan Potokar, Mojca Malovrh in Andreja Lapanja.

Potrebno je še naprej spodbujati učenke in učence, saj si bodo le z ustrežno vadbo, pravilnim pristopom in delom tako pri urah športne vzgoje kot tudi na drugih področjih razvili pozitivno samopodobo in pozitiven odnos do športa (v tekmovalnem in tudi v navijaškem smislu). Učenke in učence čakajo že nova tekmovanja in vsi skupaj jim želimo čim boljših uspehov v ekipnih in individualnih športih.

Andreja Lapanja, prof. športne vzgoje

ZŠO Ivančna Gorica
Sokolska 8
1295 Ivančna Gorica

RAZPIS ZA ŠPORTNIKA LETA OBČINE IVANČNA GORICA V LETU 2000

ZŠO Ivančna Gorica tudi letos podeljuje priznanja za najboljše športnike in športnice v naši občini ter priznanja zaslužnim športnim delavcem.

Predlogi morajo prispeti na naslov ZŠO Ivančna Gorica, Sokolska 8, 1295 Iv. Gorica najkasneje do torka, 28. novembra 2000, na priloženem obrazcu. Kasneje prispelih predlogov ne bomo upoštevali.

Kategorije, v katere lahko predlagate svoje kandidate, so:

1. dečki letnika 1985 in mlajši
2. deklice letnika 1985 in mlajši
3. mladinci letnikov 1984,83,82 in 1981
4. mladinke letnikov 1984, 83, 82 in 1981
5. člani letnika 1980 in starejši
6. članice letnika 1980 in starejše
7. najboljša šolska ekipa občine (skupaj za osnovno in srednjo šolo)
8. najboljša klubska ekipa občine
9. športni funkcionar
10. športnik leta, ki ni iz naše občine, a tekmuje za društvo iz naše občine

Pravico, kandidirati za naziv Športnika leta občine Ivančna Gorica, imajo vsi tisti, ki imajo stalno bivališče v naši občini, tudi tisti, ki ne tekmujejo za društva, klube in šole iz naše občine. Za najboljšo klubska ekipo lahko kandidirajo seveda samo tiste ekipe, ki so iz društev oz. klubov, registriranih v naši občini, šolske ekipe pa morajo tudi biti iz naših šol.

Predlagate lahko tudi športne delavce (učitelje, trenerje, druge funkcionarje) za posebno priznanje za velik prispevek k razvoju športa v naši občini. Dodajte seveda ustrezno obrazložitev.

Za posebno športno priznanje pa lahko predlagate tudi športnike - posameznike - ce, ki tekmujejo za kak klub iz naše občine, pa nimajo stalnega bivališča v naši občini, seveda, če dosegajo zelo dobre športne rezultate.

Ob jubilejih bodo športni klubi in društva dobili tudi jubilejne plakete za 10-, 20-, 30- ali večletno delovanje, zato navedite v svojem predlogu tudi to, če seveda sodite mednje.

Predlog za podelitev priznanja
Športnik leta v občini Ivančna Gorica za leto 2000

1. Ime in priimek tistega, ki predlaga (če je to posameznik) oz. ime organizacije ter naslov:

2. Za športnika oz. ekipo leta 2000 predlagamo (ime, priimek, roj. datum in stal. naslov športnika oz. šp. delavca s krajem in pošt. št. oz. iz katerega društva ali šole je ekipa in kako se imenuje):

3. Obkrožite kategorijo v kateri posameznik oz. ekipa kandidira:

a) dečki b) deklice c) mladinec d) mladinka e) član f) članica g) šolska ekipa h) klubska ekipa i) športni funkcionar j) posebna priznanje za športnika, ki ni občan naše občine

4. Na kateri ravni je bil dosežen uspeh in kakšen je bil:

a) občinski : _____

b) medobčinski : _____

c) regijski : _____

d) državni : _____

e) meddržavni : _____

5. Obrazložitev in podrobnejši opis letošnjih rezultatov:

podpis predsednika kluba oz društva ali ravnatelja šole z žigom :

6. Morebitne pripombe in dopolnila:

V _____, dne _____ 2000

Podpis predlagatelja:

JESENSKI KROS - železni repertoar OŠ športnih tekmovanj

19. oktobra 2000 je bilo v organizaciji OŠ Stična Ivančna Gorica in v razmerno lepem vremenu medobčinsko prvenstvo v krosu za učence in učenke od 1. do 8. razreda. Poleg šol iz občin Dobropolje in Grosuplje so se ga udeležile tudi vse tri naše: OŠ Stična Višnja Gora, OŠ Stična Ivančna Gorica in OŠ Šentvid pri Stični. Tudi letos nismo ostali brez odličnih rezultatov nekaterih naših učencev in učenk (navajam samo uvrstitve med prve tri):

1. razred učenci :

1. mesto : Timotej Mrzelj - OŠ Stična (ekipno so dečki iz OŠ Stična v postavi : Timotej Mrzelj, Blaž Mulh in Erik Koren osvojili 1. mesto).

1. razred učenke :

1. mesto : Anja Kuhar - OŠ Stična Iv. G. (ekipno so učenke iz OŠ Stična Iv. Gorica v postavi Anja Kuhar, Nika Ferlin in Hana Požek osvojile 1. mesto).

2. razred učenci :

3. mesto : Andraž Škoda - OŠ Stična Iv. Gorica (ekipno so dečki OŠ Šentvid v postavi : Blaž Rus, Matič Kovač in Nejc Puš osvojili 2. mesto, dečki OŠ Stična Iv. Gorica v postavi : Andraž Škoda, Erik Grabljevec in Mitja Zidar pa 3. mesto)

2. razred učenke :

2. mesto : Eva Fortuna - OŠ Šentvid pri Stični in
3. mesto : Barbara Trunkelj - OŠ Stična Iv. Gorica (ekipno so učenke OŠ Stična Iv. Gorica v postavi : Barbara Trunkelj, Polona Cugelj in Tjaša Klemenčič osvojile 1. mesto).

3. razred učenci :

1. mesto : Dominik Lavrih - OŠ Šentvid pri Stični (ekipno so učenci OŠ Šentvid pri Stični v postavi : Dominik Lavrih, Mitja Špec in Gašper Markovič osvojili 2. mesto).

3. razred učenke:

2. mesto : Maja Novak - OŠ Stična Iv. Gorica
3. mesto : Nika Mrzel - OŠ Šentvid pri Stični (ekipno so učenke OŠ Stična v postavi : Maja Novak, Špela Čampa in Katja Virant osvojile 2. mesto).

4. razred učenci:

2. mesto: David Škrabec - OŠ Šentvid pri Stični (ekipno so učenci OŠ Šentvid v postavi : David Škrabec, Damjan Oven in Blaž Gorišek osvojili 2. mesto, učenci OŠ Stična Iv. Gorica v postavi : Marko Globokar, Jure Puhek in Matej Medved pa 3. mesto).

4. razred učenke:

1. mesto: Barbara Hočevar - OŠ Stična (ekipno so učenke OŠ Stična v postavi : Barbara Hočevar, Brigita Škufca in Irma Zidar osvojile 2. mesto).

5. razred učenci :

2. mesto: Aleksander Malič - OŠ Stična Iv. Gorica (ekipno so učenci OŠ Šentvid pri Stični v postavi : Peter Dremelj, Gašper Stopar in Žiga Anžlovar osvojili 2. mesto).

5. razred učenke:

1. mesto: Maša Ceglar - OŠ Stična Iv. Gorica in
3. mesto: Rebeka Petrič - OŠ Stična Višnja Gora (ekipno so učenke OŠ Stična Iv. Gorica v postavi: Maša Ceglar, Martina Mišmaš in Karmen Zaletelj osvojile 1. mesto).

6. razred učenci :

3. mesto: Jože Kotar - OŠ Šentvid pri Stični (ekipno so bili učenci OŠ Stična Iv. Gorica v postavi: Gregor Papež, Luka Tekavčič in Jani Hočevar drugi.)

6. razred učenke:

1. mesto: Nina Pušlar - OŠ Stična Iv. Gorica in
3. mesto: Nada Bregar - OŠ Stična Iv. Gorica (ekipno so učenke OŠ Stična Iv. Gorica v postavi : Nina Pušlar, Nada Bregar in Neža Bregar osvojile 1. mesto).

7. razred učenci:

1. mesto: Luka Sadar - OŠ Stična Iv. Gorica
2. mesto: Mitja Kavšek - OŠ Stična Iv. Gorica
3. mesto: Simon Stopar - OŠ Šentvid pri Stični (ekipno so učenci OŠ Stična Iv. Gorica v postavi: Luka Sadar, Mitja Kavšek in Simon Stopar osvojili 1. mesto, učenci OŠ Šentvid pri Stični v postavi: Simon Stopar, Miha Grandovec in Simon Kovačič pa 2. mesto).

7. razred učenke:

1. mesto: Mojca Hribar - OŠ Stična Iv. Gorica
2. mesto: Petra Peterlin - OŠ Stična Iv. Gorica
3. mesto: Mateja Mišmaš - OŠ Stična Iv. Gorica (ekipno so zgoraj omenjene učenke OŠ Stična Iv. Gorica seveda osvojile 1. mesto, učenke OŠ Šentvid pri Stični v postavi: Katja Pajk, Dušanka Krese in Neža Bregar pa so ekipno osvojile 2. mesto).

8. razred učenci :

3. mesto: Dejan Čančar - OŠ Stična Višnja Gora (ekipno so učenci OŠ Stična Iv. Gorica v postavi: Borut Mušič, Žiga Erčulj in Simon Hočevar osvojili 3. mesto).

8. razred učenke:

Učenke OŠ Stična Iv. Gorica v postavi : Jasmina Leskovec, Maja Zaletelj in Urša Vrhovec so ekipno osvojile 2. mesto.

Vsekipno pri dečkih je zmagala OŠ Stična Ivančna Gorica, drugi so bili OŠ Louis Adamič Grosuplje, tretji pa OŠ Brinje Grosuplje. OŠ Šentvid je bila 4., OŠ Stična Višnja Gora pa 7. od sedmih šol.

Vsekipno pri deklicah je zmagala OŠ Stična Ivančna Gorica, druge so bile učenke OŠ Louis Adamič Grosuplje, tretje pa učenke OŠ Šentvid pri Stični. OŠ Stična Višnja Gora je bila 6. od sedmih ekip.

Ekipno skupaj je zmagala OŠ Stična Iv. Gorica, drugo mesto je osvojila OŠ Louis Adamič Grosuplje, tretje mesto pa delita OŠ Šentvid pri Stični in OŠ Brinje Grosuplje. OŠ Stična Višnja Gora deli z OŠ Dobropolje 6. mesto.

Simon Bregar

MLADOST ASTLAK OBČINSKI PRVAK, DIXI ZELO DOBER NA MEDOBČINSKEM PRVENSTVU

Razplet v zadnjem krogu občinske lige v malem nogometu je bil tak, da je na prvo mesto postavil ekipo Mladost Astlak, ki je v medsebojnem obračunu za 1. mesto prepričljivo premagala ekipo Dixi.

Rezultati zadnjega kroga : KMN 2. liga : Viridin hram 0 : 3 b. b., Klanček Šentvid : Antonač 9 : 2, Club Casucci Muljava : Prince pub 6 : 2, Mizarstvo Trunkelj Krka : Bife pri Matjažu & Instalacije Anglo Ambrus 2 : 3, OMV Istrabenz in

Bistro Toplar : KS Temenica 7 : 1, Snop bar : Dixi II 2 : 5, Dob : Marof 2 : 11 in Dixi : Mladost Astlak 1 : 5

Končna lestvica občinske lige v malem nogometu v letu 2000 :

Št.	Ekipo	15 tek.,	13 zm.	0 neod.	2 po.	39 točk,	raz. v gol.	
1.	Mladost Astlak	15	12	2	1	38	62 : 19	+ 43
2.	Dixi	15	12	1	2	37	69 : 23	+ 46
3.	Bife pri Matjažu & In. Anglo	15	12	1	2	37	57 : 24	+ 33
4.	Mizarstvo Trunkelj Krka	15	9	3	3	30	56 : 21	+ 35
5.	Snop bar	15	9	2	4	29	47 : 27	+ 20
6.	Dixi 2	15	8	2	5	26	45 : 41	+ 4
7.	Club Casucci	15	8	0	7	24	57 : 47	+ 10
8.	Klanček Šentvid	15	6	5	4	23	58 : 34	+ 24
9.	KMN 2. liga	15	8	1	6	23 (- 2 t.)	61 : 55	+ 6
10.	Marof	15	5	2	8	17	35 : 52	- 17
11.	Prince pub	15	3	4	8	13	29 : 55	- 26
12.	OMV Istrabenz in B. Toplar	15	4	0	11	12	35 : 70	- 35
13.	Antonač	15	4	0	11	12	27 : 46	- 19
14.	Viridin hram	15	4	1	10	12 (- 1 t.)	30 : 48	- 18
15.	Dob	15	2	1	12	7	32 : 75	- 43
16.	Temenica	15	1	0	14	2 (- 1 t.)	23 : 89	- 66

• (- 1 t. oz. - 2 t) pomeni, da ekipe ni bilo na eni oz dveh tekmah in da ji je zaradi tega odvzeta točka oz. dve.

• O razvrstitvi na 8. mesto je odločila skupna razlika v golih; boljša je bila ekipa Klanček Šentvid (medsebojna tekma, ki v primeru enakega št. točk odloča o tem, kdo je boljši na lestvici, se je končala z neodločenim izidom 5 : 5, tako da je o uvrstitvi odločila razlika v golih).

• Tri ekipe so v končni razvrstitvi dosegle po 12 točk, tako da je odločil medsebojni krog. V tem krogu imajo vse tri ekipe po eno zmago in poraz. Najboljšo razliko v golih znotraj kroga pa ima ekipa OMV Istrabenz in B. Toplar. Ekipe Antonač in Viridin hram imata tudi razliko v golih znotraj kroga enako, a je ekipa Antonač dosegla v medsebojnih tekmah več golov, kar odloči.

Na medobčinskem prvenstvu, ki je bilo 8. 10. 2000 v Vidmu Dobropolje, sta našo občino zastopali prvovrstni ekipi z občinske lige : Mladost Astlak in Dixi. Tokrat so imeli več uspeha igralci ekipe Dixi, ki so dosegli zelo dobro 2. mesto in so dostojno zastopali našo občino. Rezultati naših dveh ekip v predtekmovanju medobčinskega prvenstva :

Skupina A :

Bruhanja vas : Dixi 1 : 2
Dixi : Okrepčevalnica Sesko Račna 3 : 1

Skupina B :

Mladost Astlak : Don Juan Pik 7 2 : 6
Okrepčevalnica Zora : Mladost Astlak 2 : 3

movalni skupini B, saj so imeli v krogu treh ekip z eno zmago in enim porazom najslabšo razliko v golih. Mladost je tako osvojila končno 5. mesto, ekipa Dixi pa se je zanesljivo uvrstila v polfinale. Rezultati finalnega dela :

Polfinalni tekmi : Bruhanja vas : Don Juan Pik 7 1 : 3
Dixi : Okrepčevalnica Zora 4 : 2

Ekipe Dixi se je odlično borila tudi v finalu in šele po streljanju kazenskih strelav izgubila z ekipo Don Juan Pik 7.

Rezultat finala :

Dixi : Don Juan Pik 7 2 : 2 (3 : 4) po kazenskih strelav.

Končni vrstni red : 1. Don Juan Pik 7, 2. Dixi Stična, 3. Okrepčevalnica Zora Kompolje, 4. Bruhanja vas, 5. Mladost Astlak, 6. Okrepčevalnica Sesko Račna.

Člani ekipe Mladost Astlak v sezoni 2000 so bili : Nisvet Ibričić, Nedžad Hodžič, Nasim Ibričić, Đasim Ibričić, Himzo Ibričić, Sead Ibričić, Nihad Mujkič in Senad Uremović.

Člani ekipe Dixi v sezoni 2000 so bili : Gregor Arko, Gregor Medved, Matjaž Erčulj, Damjan Lesjak, Jože Jeraj, Tomaž Hočevar, Marko Struna, Matej Strah, Roman Gačnik, Robert Gačnik, Jože Gačnik in Boštjan Skubic.

Simon Bregar

Mladost Astlak je kljub zmagi ostala zadnja v predtek-

BOJ ZA OBČINSKEGA PRVEKA V KOŠARKI - TROJKE - BO NEPRIČAKOVANO ZANIMIV

S prvimi tekmami se je začel jesenski del občinske lige v košarki - trojke, ki bo bolj zanimiv, kot je sprva kazalo. Ekipe Slemenic je namreč v boju za 1. mesto nekoliko presenetljivo premagala ekipo Mizarstva Tomažič, tako da je boj za prvo mesto še popolnoma odprt. V ligi, kjer se igra po trikožnem ligaškem sistemu, se ekipi do konca srečata še enkrat in tista tekma bo verjetno odločila, kdo bo letošnji prvak. Zelo pa bo zanimiv tudi boj za 3. mesto, za katerega se bodo borile ostale tri ekipe.

Rezultati tekem, ki so bile odigrane v soboto, 21. 10. 2000:

Slemenice : Frizerski salon Sonja	21 : 13
X - TEAM : ŠSD Josipa Jurčiča	21 : 15
Mizarstvo Tomažič : Slemenice	19 : 21
Frizerski salon Sonja : ŠSD J. Jurčiča	21 : 20
X - TEAM : Mizarstvo Tomažič	16 : 21

Vrstni red pred zadnjimi desetimi tekmami (vsaka ekipa igra še 4 tekme):

1. Mizarstvo Tomažič	8 tek., 7 zm., 1 por.,	15 točk, koš razlika	+ 28
2. Slemenice	8 7 1	15	+ 44
3. ŠSD Josipa Jurčiča	8 2 6	10	- 14
4. X - TEAM	8 2 6	10	- 27
5. FS Sonja	8 2 6	10	- 31

Opomba: Ekipe Mizarstva Tomažič je uvrščena pred ekipo Slemenic zato, ker ima v dveh do sedaj odigranih medsebojnih tekmah boljšo razliko v koših (v zmagah je 1 : 1). O razvrstitvi na 3., 4. in 5. mesto pa prav tako odločajo medsebojne tekme teh treh ekip. V tem krogu so vse ekipe po dvakrat zmagale in izgubile. Najboljšo razliko v koših pa ima ŠSD Josipa Jurčiča (+ 8), nato X - Team (- 3), najslabšo pa Frizerski salon Sonja (- 5). Toda do konca se še vse lahko obrne na glavo.

Medobčinsko prvenstvo, kamor se uvrstita najboljši dve ekipi iz naše lige, bo v nedeljo, 19. Novembra, v telovadnici v Šentvidu pri Stični.

Simon Bregar

STORI NEKAJ DOBREGA - DARUJ KRI

Daruj kri danes, ko si zdrav - morda jo boš že jutri potreboval ti ali kdo tvojih najbližjih. Takrat bodo prišli drugi, ki jo bodo darovali zate. Tako prihajamo drug za drugim na vrsto: eni kri potrebujemo, drugi - zdravi - jo darujejo.

Zaradi varnega načina zdravljenja s krvjo se poleg ostalega uvaja novost - anketni list za vsakega krvodajalca.

Območno združenje Rdečega križa Grosuplje organizira redno krvodajalsko akcijo na območju občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje. Razpored odvzema:

- torek, 28. 11. 2000 - Kulturni dom Ivančna Gorica - od 7. do 13.
- sreda, 29. 11. 2000 - Osnovna šola Ferda Vesela Šentvid pri Stični - od 7. do 12.
- četrtek, 30. 11. 2000 - Osnovna šola Louisa Adamiča Grosuplje - od 7. do 13.
- petek, 1. 12. 2000 - Osnovna šola Videm - Dobropolje - od 7. do 12.

Postani tudi Ti krvodajalec - krvodajalka!

Hvala vsem, ki ste in boste darovali kri ter tako mnogim vrnilo zdravje in rešili življenje.

OBMOČNO ZDRUŽENJE
RDEČEGA KRIŽA
GROSUPLJE

ORGMAR

ORGANIZACIJA IN MARKETING
Aleksander Rajh s.p.
Sp. Draga 33, 1295 IVANČNA GORICA

ORGMAR - organizacija in marketing zabavnih, kulturnih in drugih prireditev vas vabi 24. 11. 2000 na ogled Ptuja in Ormoža s pokušino vin. Cena: 4.800 tolarjev. V ceni je kosilo, prevoz in organizacija. Vse ostale informacije ob prijavi.

Prijave do 19. 11. 2000, na telefon 01/787-77-19 ali GSM 031/846297.

CENTER ZA SOCIALNO DELO GROSUPLJE

VABI K SODELOVANJU

DIJAKE IN ŠTUDENTE,

KI JIH ZANIMA PROSTOVOLJNO DELO Z ROMSKIMI OTROKI IN MLADOSTNIKI.

Delo obsega druženje ter učno pomoč, organiziramo in pripravljamo pa tudi ustvarjalne delavnice, počitniške dejavnosti in izlete.

Za dodatna pojasnila in informacije lahko zainteresirani pokličete na telefon 78-61-111 (Nušo Mihalič) ali se oglasite osebno na CSD Grosuplje, Taborska 13 (stavba GPG).

Vabljeni!

ŠPORTNI PRAZNIK NA MULJAVI

Navadno na Muljavi obelodanimo ta ali oni kulturni dogodek. To pot pa želimo predstaviti ureditev športnega igrišča z ostalimi objekti, ki je bila eden večjih dogodkov na Muljavi to jesen. V soboto, 14. oktobra 2000, se je na igrišču na Muljavi zbralo kar lepo število ljudi.

Voditeljica programa je za dobrodošlico izrekla naslednje besede: "Zbrali smo se, da bi z veseljem počastili zaključek del na našem igrišču, ki ga bomo potrebovali najmlajši iz vrtca, šolarji iz osnovne šole, pošolska mladina in starejši. Šport v širšem pomenu gotovo združuje ljudi in jih navaja k zdravemu načinu življenja. Narava je prva učiteljica vseh spoznanj, ki jih športna rekreacija s svojimi pravili zaključuje v vabljivo vadbo, v prestižno tekmovanje, v druženje s prijatelji - enakih z enakimi. Spomin na športne tovariše nikoli ne zbledi, saj so dosežki največkrat povezani z znojem in prijetnimi športnimi dogodivščinami. Šport je za vsakogar."

V zadovoljstvo vsem zbranim so v programu otroci iz enote vrtca in podružnične šole svoje navdušenja izrazili vrstnikom, staršem, vzgojiteljicam, učiteljem in ravnateljici osnovne šole, članom sveta in predsednici KS Muljava ter predstavnikom občine in županu. Posebne pozornosti je bil deležen gradbeni odbor, ki je v več kot dveh letih samoiniciativno prevzel vse zainteresirane in zaokrožil zahtevno finančno konstrukcijo. Vzpodbudil je tako mlade kot starejše k delovnim akcijam, da je z denarjem, zbranim med sponzorji in javnimi sredstvi iz šole, vrtca in krajevne skupnosti

zaključil veliko delo. Preasfaltirali so igrišče, uredili in dopolnili športno opremo, zasvetila je luč in uredili so okolico s primerno ograjo. Nastal je res lep športni park!

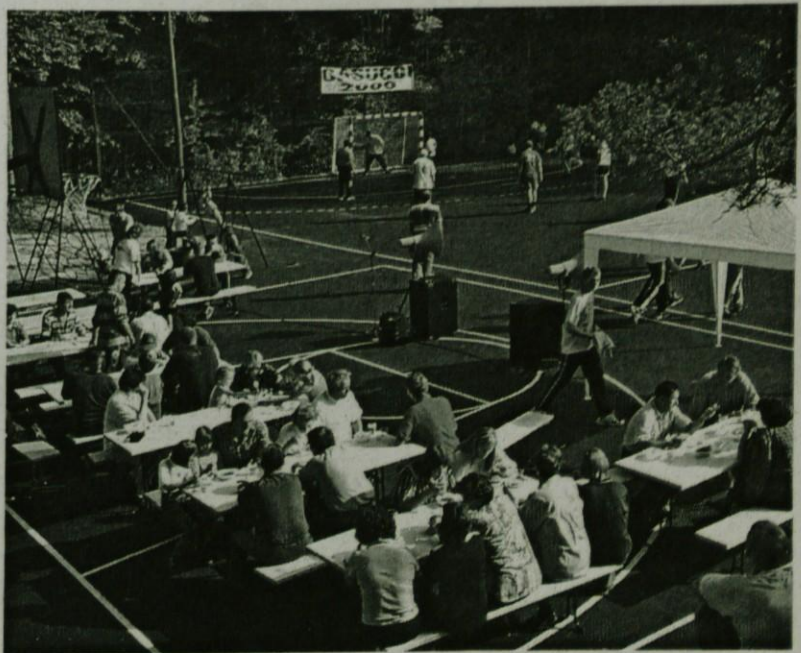
Hvala Marku, Marjanu, Milanu, Matjažu, Franciju, Jožetu in drugim, ki do dali pobudo za ureditev športnega objekta. Vsi zdaj čutimo, da naš in težko bi dopustili, da bi kdor koli oskrnil rezultate skupnih naporov. Polomljeni in uničeni športni rekviziti, kakršne gledamo širom po Sloveniji, so odraz lahko pridobljenih javnih dobrin. Muljava kot manjše tradicionalno naselje s posebno strukturo prebivalstva na drobnih stvareh gradi napredek z zmernimi koraki. Šport se lepo dopolnjuje s kulturo, ki je sinonim za Muljavo že od Jurčičevih dni.

Da pa tudi šport ni kar tako, je ob otvoritvi v športnem popoldnevu dokazalo več kot deset ekip, sestavljenih iz krajanov vasi in zaselkov krajevne skupnosti Muljava.

Borbenost nepopustljivih nogometašev, komičnost in smeh so v užitek tekmovalcem in obiskovalcem popestrili sobotno popoldne. Najboljši niso bili Muljavčani, Pajžbarji, Vrhe, Kompolje, Potočani, Mlajši in drugi, temveč ekipa iz Sušice. Ob golažu so uživali tako zmagovalci kot poraženci. Pokal s svojim bliščem iz Sušice odseva po vsej Krjavljevi domovini v zavist Obrhku, Kravjaku, Slemenicam vse do Roj in celo Kozjaka.

Čestitke vsem, ob letu se spet srečamo.

Neja Lampret

OB PETDESETLETNICI STIŠKE GIMNAZIJE -

nekaj utrinkov iz njene neposredne "predzgodovine"

OSVOBOJENO OZEMLJE IN STIŠKA GIMNAZIJA

Na osvobojenem ozemlju zaradi okvare oči ni bil razporejen v bojno enoto, ampak je pristal med kulturniki. Bil je zadolžen za organizacijo mreže osnovnih in srednjih šol na osvobojenem ozemlju med Novim mestom, Kočevjem, Črnomljem, dolino Krke, Stično in Grosupljem. O svojem obisku Stične mi je velikokrat pripovedoval.

V Stično je prišel s še dvema sodelavcema. Takoj je stopil v stik s tedanjim opatom dr. Avguštinom Kostelcem, o katerem je vedno govoril z velikim spoštovanjem. V samostanu sta takrat prebivala kot begunca tudi pisatelj Fran K. Meško in dolgoletni slovenjegraški župnik in kulturni delavec Jakob Soklič. Med v samostanu živečimi begunci iz zasedene Štajerske je bilo veliko izobražencev. Med njimi je upal najti narodno zavedne posameznike, ki bi bili pripravljeni sodelovati. Stiški samostan je imel torej vse pogoje, ljudi in prostore, ki bi omogočili ustanovitev gimnazije že med vojno. Žal se je že v oktobru 1943 začela velika nemška ofenziva, ki je onemogočila ustanovitev in delovanje načrtovane gimnazije v stiškem samostanu.

V njegovem dnevniku, miniaturi beležnici, ki je preživela vse ofenzive in hajke in ki sem jo našla po njegovi smrti v enem od predalov njegove pisalne mize, lahko beremo:

"23. september 1943: Ves dan sestavljam okrožnice, da se požene šolstvo: o postavitvi kulturnega, šolskega okrožnega in rajonskih referentov, o statistiki, o ustanovitvi gimnazije..."

24. september 1943: To okrožnico natipkamo, da odpošljemo.... Ko smo bili v Kočevju, smo pri cerkvi poslušali iz mikrofona Slob. Jugoslavijo... To gredo solze v oči! Proglašena je priključitev Primorske k Jugoslaviji (Moralo bi biti k Zedinjeni Sloveniji!)... Da bi zdaj srečal tiste Primorce, ki smo bili v Coroneu!... Trst je vključen v Zedinjeno Slovenijo!

26. september 1943:... Delo v Selih, organizacija šol. Hoja - Novo mesto, Kočevje, Ribnica, Črnomelj... Odhod, nočni pohod. Obisk Stične in Šentvida dva dni, tri dni Grosuplje, Stična, Šentvid, Krka... Nemška ofenziva. Prazna vas (mislil na partizane, ki so se umaknili - op. pisca), vsi odšli.... Iskanje... Sledovi tankov... Danes je 28. oktober...."

Moj oče je zimo 1943/44 in veliko nemško ofenzivo preživel zaradi dobrih in plemenitih ljudi, ki so ga skrili in s tem tvegali svoje lastno življenje. Zato je želel ljudem iz teh krajev povrniti njihovo dobroto na svoj način. Že pred vojno, še bolj pa med njo, ko je prehodil velik kos tega dela Dolenjske, je videl, kako revna in po krivici zapostavljena je ta slovenska pokrajina. Želel je njenim prebivalcem približati šolo in omogočiti izobrazbo. Dokler je imel pri povojni organizaciji šolske mreže še kaj besede, se je za stiško gimnazijo odločno zavzemal. Kasneje, in to zelo kmalu, je moral ministrstvo za prosveto zapustiti, saj ni bil "na pravi liniji".

Ko sem leta 1965, dvajset let po vojni, prišla kot mlada profesorica v Stično, sem zagledala kraj, kjer so bile sledi vojne še vedno vidne na stavbah in tudi v srcih ljudi. Posvetila sem se vsem enako. Imela sem rada vse brez razlike. Samo na ta način sem lahko bila zvesta tistemu, za kar se je že v letu 1943 zavzemal moj oče.

Danes, ob petdesetletnici stiške gimnazije, bi bil vesel, da so njegova nepoznana prizadevanja obrodila sad

in da so gimnazijo, za katero je prav on storil prve korake, obiskovali in končali tudi njegovi štirje vnuki.

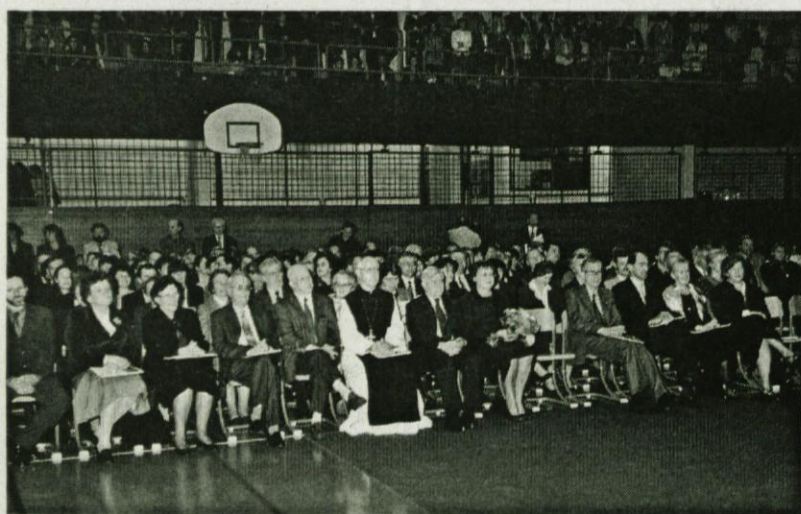
M.A. Ficko roj. Smolej

Slika 1: Cilka Žagar in dr. Lovro Šturm odkrivata ploščo ob vhodu v nekdanje prostore stiške gimnazije.

Slika 2: Tako si nasmejan, če srečaš stare prijateljice, če imaš dežnik in če obujaš spomine na mladost med stiškiimi zidovi.

Slika 3: V prvi vrsti so se posedli vsi ugledni gostje. Prepričani smo, da vam jih ni treba posebej predstavljati.

Gostje so si ogledali tudi raznolike dejavnosti srednje šole J. Jurčiča.

SLOVESNOSTI OB JUBILEJU

so se začele v Stični. Kljub dežju se je na samostanskem dvorišču zbralo lepo število nekdanjih in sedanjih dijakov in profesorjev. Poetično obar-

Obujanje spominov v prijetnem vzdušju.

van program je odlično vodila nekdanja dijakinja Dragica Novak. Z državno himno, ki jo je zapel gimnazijski zbor pod vodstvom M. Jevnikarja, se je slovesnost začela. Kar trije govorniki so ji dali pečat. Stiški opat A. Nadrah, tudi sam dijak stiške gimnazije, je v svojem nagovoru poudaril kulturno vlogo samostana v teku stoletij. Cilka Žagar, dolgoletna ravnateljica in profesorica v Stični, se je spominjala vseh težkih trenutkov, ki jih je morala stiška gimnazija preživljati, saj ji je mnogokrat grozila ukinitve. Ljudje pa so jo vedno imeli za svojo, zato je tudi obstala. Dr. Lovro Šturm, minister za šolstvo in šport, pa je izrazil veselje nad jubilejem in poudaril kulturno poslanstvo šole, saj je šola nosilec duha in žlahti svoje okolje.

Slavje se je nadaljevalo v Srednješolskem centru Josipa Jurčiča. V pestrem in ne predolgem programu so nastopili pretežno dijaki stiške gimnazije, sedanji in nekdanji, bodisi samostojno, bodisi kot člani pevskega zbora ali kvarteta, stiške godbe ali folk-

lorne skupine. Bili so tudi med govorniki, med častnimi gosti in uradnimi povabljenici. Tudi tu so spregovorili trije govorniki. Ravnateljica M. Vrenčur je orisala preteklost in pomen šole ter poudarila njeno vlogo v ožjem in širšem okolju. Predsednik republike M. Kučan je v svojem pozdravnem govoru razmišljal o šolstvu in v svoje obširno razmišljanje vključil tudi naš jubilej. J. Lampret je pozdravil vse navzoče v imenu občine in izrazil veselje, ker je stiška gimnazija dala tolikšnemu številu mladih možnost izobraževanja in jim odprla vrata na univerzo.

Slovesnost se je končala s prijetnim druženjem, kjer so se obujali spomini na mlada leta. Popoldanski del slovesnosti pa je spet potekal v Stični, kjer je stiški opat Nadrah skupaj z nekaterimi nekdanjimi stiškiimi dijaki - duhovniki opravil slovesno jubilejno bogoslužje.

Jubileju je od začetka do konca prisostvovala M.A. Ficko

VELIKI JUBILEJ

luhnil, si zaslišal vsakega posameznika, pa naj je šlo za dijaka ali profesorja. Ko sem se ob petdesetletnici stiške gimnazije pogovarjala z ravnateljico Mileno Vrenčur, sem polagoma odkrila, zakaj ima v tem šolskem okolju posameznik tako pomembno mesto.

V ŠOLI DELAMO Z LJUDMI, S ČLOVEKOM PA JE TREBA RAVNATI Z OBČUTKOM...

Tako nekako je strnila moja sogovornica svoje vodilo. Ravnatelj mora imeti občutek ne le za posameznega učenca, ampak tudi za vsakega od profesorjev, pa tudi za starše. Učenci in pedagoški delavci preživijo večji del dneva skupaj, zato so prijazni in pristi odnosi med njimi toliko pomembnejši. S prijaznostjo namreč dosežemo, da sočlovek pokaže svoje najboljše in najlepše strani. Ljudje vedno odsevajo naš lastni odnos do njih. Neprava beseda ob nepravem času in na nepravem mestu lahko marsikaj uniči, zato morata biti tako ravnateljeva beseda kot njegovo ravnanje premišljena. V odnosu do dijakov skuša biti čim bolj odprta. Nikoli ji ni žal časa za reševanje težav in stisk posameznika. Mladega človeka je treba gledati v vsej njegovi celovitosti, če mu res želimo pomagati, saj mnoge njegove težave izhajajo iz socialnega okolja, morda zdravstvenih težav, iz družine... Dijaki vedo, da so jim vrata njene pisarne vedno odprta.

KAR JE DOBRO, JE
VREDNO POHVALE

Ravnatelj je pravzaprav učitelj na kvadrat, saj poleg vrste oddelkov z učenci soooblikuje tudi najzahtevnejšega in najštevilnejšega od razredov, to je profesorski zbor. "Iščimo najprej in vedno, kar je dobrega, in vse, kar je dobro, je vredno pohvale." To je, po njenem, zlato pravilo, v skladu z njim naj bi ravnal vsak ravnatelj. Ne le da je to zlato pravilo njeno vodilo v odnosu do kolegov v zbornici, ampak pričakuje, da bodo tudi profesorji imeli tak odnos do svojih učencev. Zato ima šola tudi Jurčičev sklad, iz katerega finansira nagrade učencem, ki so se odlikovali ne le v znanju, ampak tudi v odnosu do sošolcev, profesorjev in okolja in ki so ponesli ime šole v širši slovenski prostor. Zdi se ji tudi zelo pomembno, da profesorji dograjujejo in nadgrajujejo svoje znanje. Zato šoli ni škoda ne časa ne denarja za strokovno izpopolnjevanje profesorskega zbora. Ta je razmeroma mlad, letos je med njimi kar devet pripravnikov, ki jih je treba pripraviti na strokovni izpit. Poleg vsega drugega je treba pripraviti z vsakim kar pet vzornih nastopov. Žal jih mnogo odide nazaj v Ljubljano z izpitom v žepu, pri nas pa ostajajo domačini. Vztrajni in zvesti so. Oni so kremenito in trdno jedro te šole. Zato je TA ŠOLA TAKO NAŠA.

VRTNICA SREDI PORTOROŽA

"Učenci kmalu opazijo, če opravljamo svoje delo le kot službo ali pa nam je tudi v osebno zadovoljstvo in storimo več, kot je naša službena dolžnost. Učenci to tudi cenijo. Nobena denarna nagrada ne more odtehtati tiste vrtnice, ki so mi jo sredi Portoroža podarili učenci 3. B. Spontano so se mi zahvalili, ker smo jih proglasili za najboljši razred in nagradili z razvedrilnim izletom v Portorož in Luko Koper" ganjeno pripoveduje sogovornica.

Jaz pa pomislim, da je to spontano prijazno dejanje morda tudi sad prijaznosti, ki so je bili učenci v tej šoli deležni.

Rada se spominja staršev, ki sodelujejo s šolo. Pobude, predlogi, a tudi upravičene kritike so vedno dobrodošle. Seveda z vsemi starši ni mogoče dobro sodelovati. Mnogi namreč ne čutijo nikakršne pripadnosti šoli, saj ne prihajajo iz našega šolskega okoliša. Večina učencev, 65 - 70 %, prihaja iz naše občine, omembe vredno je število učencev iz trebanjske občine. Iz Ljubljane pa učencev skorajda ni več.

PROSTORSKA STISKA PA JE KLJUB VSEMU NEVZDRŽNA

Danes je samo srednješolcev že okoli 700. V stavbi ima svoje prostore tudi osnovna šola Stična. Normalen pouk je v takih razmerah zelo otežkočen. Narediti urnik je prava umetnost. Šola je polno zasedena tako rekoč noč in dan. Učenci nižjih razredov osnovne šole doživljajo mnoge stresne situacije, saj so srednješolci zanje preodrasli. Poleg tega je obstoječa šola grajena nefunkcionalno - vzdrževanje prostorov, strehe in ogrevanje zahtevajo znatna finančna sredstva. Trenutno je s sredstvi, ki jih nakazuje ministrstvo, stroške še mogoče kriti.

Priprave za izgradnjo nove osnovne šole so že v polnem teku. Lokacijsko dovoljenje je v zadnji fazi priprav. Tudi finančna sredstva so v glavnem zagotovljena. Ministrstvo je namreč pripravljeno odkupiti za srednjo šolo J. Jurčiča tisti del srednješolskega centra, s katerim sedaj razpolaga osnovna šola Stična. S to odkupnino bi bilo mogoče novogradnjo uspešno sofinancirati. Srednja šola pa bi na ta način prišla do prepotrebni prostorov. Ne gre namreč pozabiti, da je bil obstoječi center

zgrajen le za okrog 700 učencev. V srednješolskem centru bi spet uredili matične učilnice (tako se dijakom ne bi bilo treba več zadrževati na hodnikih), strokovne učilnice in laboratorije. Adaptacije obstoječih prostorov bi bile namenjene temeljnemu gimnazijskemu programu, ki bi pripravljale za maturo in visokošolski, univerzitetni študij. Na šoli pa bi bili tudi spremljajoči strokovni srednješolski programi, ki bi bili prilagojeni potrebam in zaposlitvenim možnostim v neposrednem okolju in bi jih bilo mogoče spreminjati in nadomeščati.

"Kaj pa dijaki: ali jih bo ob upadanju slovenske natalitete dovolj, da bodo napolnili to našo šolo?" se mi je utrnul dvom. Pa sem pomislila na novo avtocesto, na cene parcel, ki skokovito rastejo, na mnoge mlade družine, ki so si že ali pa si še bodo ustvarile dom pri nas. Srednjo šolo bomo še kako potrebovali.

NAŠA SREDNJA ŠOLA JE KVALITETNA,

primerljiva z mnogimi drugimi. Posebna značilnost naše šole pa je, da je vedno sprejemala dijake brez omejitev. Tako so se lahko vpisali tudi dijaki z manj bleščečim spričevalom. Zaradi delovnih navad, ki jih imajo skoraj vsi, jih ni bilo težko pripeljati do želenega cilja. Kljub skromnejšemu uspehu v osnovni šoli večina doseže maturo in univerzitetno diplomu. S tem pa šola izpolnjuje svoje dragoceno kulturno poslanstvo.

Ob tej ugotovitvi zaidejo obema misli v preteklost, v čase, ko je gimnazija še gostovala v zunanem krilu stiškega samostana.

Gospa Vrenčurjeva je gimnazijo obiskovala v letih 1961 - 1965. Tisti čas je v njenem spominu tako oddaljen, da se ji zdi skoraj neresničen. Razmere, v katerih so se takrat šolali, so neprimerljive z možnostmi, ki jih imajo danes dijaki stiške gimnazije. Mnoga osebna doživetja pa so večno lepa, blizu in draga.

Večina njenih sošolk in sošolcev je izhajala iz skromnih razmer. Niso si mogli na primer privoščiti malice (ki je bila sila skromna: kos kruha, namazan enkrat z marmelado, drugič z margarino, in skodelica mleka v prahu. Vse iz paketov UNRE, ameriške pomoči povojni Evropi), kaj šele toplega kosila. Kakšen blagoslov so bile za te otroke samostanske hruške in slive, ki so jim jih na porti podarjali stiški menihi! Nikoli več ni v življenju zaužila tako sladkih hrušk.

Za knjige in zvezke so si zaslužili med počitnicami, največkrat pri arheologih, ki so prekopavali virske gomile. Pa so kljub vsemu hodili tudi v Opero in Dramo. Z vlakom na večerno predstavo. Ob pol enih ponoči so se vračali in peščili proti Stični. Tisti, ki niso mogli domov, so prespali kar pri sošolcih, tako da so lahko šli zjutraj spet v šolo. Večina namreč ni bila doma v Stični. Imela je sošolca, ki se je s kolesom vozil s Primskovega, pozimi pa je pot prepeščil. Ali pa sošolki, ki sta vsak dan prepeščili pot s Police do Višnje Gore, nato na vlak, z vlaka pa spet peš do Stične. In seveda vso pot spet nazaj. In vendar so zelo malo manjkali v šoli. Opravičil si niso izmišljevali, tudi podpisov staršev niso potvarjali. Vse so se v glavnem naučili v šoli, saj je bil pri pouku mir. Znanje in izobrazba sta jim veliko pomenila. Do svojih profesorjev, še posebej pa do ravnatelja prof. M. Ledra, so čutili skorajda strahospoštovanje. Pa ne zato, ker bi ti svoje dijake zatirali in bili z njimi prestrogi in neprijazni. Prav nasprotno: živeli so v prijateljskem sožitju, njihovo spoštovanje do njih je izviralo iz spoštovanja do njihovega znanja, modrosti in doslednosti. Tudi "hora legalis" se jim ni zdela sporna: po osmi uri se nihče ni smel brez razloga zadrževati izven doma. Da bi kdo hodil po gostilnah in bifejih, jim še na misel

ni padlo. Telovadnice ni bilo, zato so "telovadili" na prostem, pogosto tako, da so urejali igrišče, hodili na dolge pohode. Pozimi so za poskušajo smučali v Pungertu, s sposojenimi smučmi in večina deklet v krilih... V razredu so se pozimi zbirali okoli železne Lutzove peči. Polena so nanosili in nalagali sami. Bilo je skromno, skorajda ubožno, pa vendar prijetno domače, da ti je ob spominih še vedno toplo pri srcu...

KAJ PA ŠTUDIJ?

Da bi ga starši finansirali, ni bilo misliti. Zato se je takoj po maturi zaposlila kot učiteljica četrtega razreda in vpisala študij zgodovine in zemljepisa na ljubljanski univerzi. Dopoldne predavanja, popoldne služba. Nato še družina in otrok. Pa je vseeno diplomirala prvo stopnjo v predvidenem roku. Nato delo na osnovnih šolah v Višnji Gori, Šmarju, Stični. Takrat je že vedela, da bo pedagoški poklic njen poklic.

Želja po znanju in nenehnem izpopolnjevanju jo je pripeljala tudi na drugo stopnjo univerzitetnega študija, ki ga je uspešno končala z diplomu.

IN RAVNATELJEVANJE?

O tem, da bi kdaj postala ravnateljica, ni nikoli razmišljala. Preveč rada je poučevala. Motilo jo je le to, da mora učitelj tako pogosto ponavljati že znane in utečene stvari. Čeprav vsakdo svoje znanje dograjuje in snov različnim razredom nekoliko drugače razloži, lahko delo postane monotono. Človek lahko nehote zakrni. Zato je sprejela tudi nekaj ur zgodovine na gimnaziji, kjer je bil obseg snovi drugačen in bolj zanimiv; marsikaj je bilo treba dodati. To je bil nov izziv. V kolektivu se je zelo dobro počutila. Na prigovarjanje se je po odhodu Cvetke Bunc javila na razpis za ravnateljico in bila sprejeta.

Pedagoško vodenje šole ji ni predstavljalo posebnih težav, težje pa je bilo v času usmerjenega izobraževanja zagotoviti ustrezne, perspektivne programe in izboljšati kvaliteto dela in življenja na šoli. Prvi večji problem so bili kovinarski oddelki, ki so bili vedno manj perspektivni. Začeli so jih nadomeščati s programom ekonomsko-komercialni tehniki. Nastajali so problemi s kadri, preurediti je bilo treba delavnice v razrede. Že takrat so v sodelovanju z ministrstvom za šolstvo uredili računalniško učilnico in prirejali tečaj računalniškega opismenjanja za profesorje, učence in drugo osebje. Bili so med prvimi v Sloveniji, ki so sprejeli ta izziv novih časov.

V letu 1990 so uspeli s splošnoizobraževalnim programom, ki je danes prerasel v gimnazijske oddelke in ki je končno ustavil odliv naravoslovno usmerjenih dijakov na druge šole. Danes ima šola res lepe perspektive za prihodnost.

in ko jo radovedno vprašam, kaj neki bo počela, ko bo zapustila šolo ali se ji mar ne bo vsaj malo tožilo po njej, seže po fotografiji dveh ljubkih deklic. Zvedava, nasmejana obrzka vsak dan zreta z njene pisalne mize, kot da jo nenehno vabita k sebi. Komaj čaka na tisti čas, ko se bo lahko bolj posvetila vnučkama Maji in Nini. In mnogo več časa bo imela tudi zase. S psičkom bosta hodila na še daljše sprehode kot doslej, saj jo narava sprošča. Ko je hodila v gimnazijo, je stari profesor Biskupski dajal njene zvezke in risbe drugim za zgled. Prepričan je bil, da bi lahko postala dobra arhitektka. Sedaj bo lahko izživel tudi to svojo nadarjenost. Začela bo slikati. Barve in čopiči že čakajo...

Za zanimiv in prijazen pogovor se v imenu bralcev gospe Vrenčurjevi prisrčno zahvaljujem.

M.A. Ficko

DIJAŠKI UTRINKI

Ob petdesetletnici srednje šole Josipa Jurčiča smo želeli izvedeti tudi, kaj mislijo o svoji šoli dijaki, ki jo trenutno obiskujejo. Postavili smo jim nekaj vprašanj in povzeli njihove odgovore.

Na vprašanje, zakaj so se odločili za šolanje na srednji šoli Josipa Jurčiča večina dijakov navaja tri razloge: ker je šola v bližini njihovega kraja bivanja, ker imajo do šole organiziran prevoz oziroma ustrezne prometne zveze in ker šola ne omejuje vpisa. Manjše število dijakov navaja še druge razloge, npr. ker je pouk dopoldne, ker so jim šolo priporočili kot dobro in ustrezno, ker jo obiskujejo že prijatelji ali bratje in sestre.

Večini dijakov so se pričakovanja izpolnila, tako pozitivna (da jim šola omogoča šolanje, ki so si ga želeli) kot negativna (da je šola zahtevna in da se bo treba zelo potruditi za dobre ocene).

Zanimalo nas je, v čem vidijo prednost oz. odlike te šole. Skoraj vsi izrecno poudarjajo mirno, naravno okolje, brez hrupa in avtomobilov. Všeč jim je, da je šola izven naselja, blizu gozda, da je zrak kolikor toliko svež, mnoge pa motijo "duhovi" z bližnje farme Stična, ki bi jo bilo, po njihovem, potrebno ukiniti. Vzdušje v šoli se jim zdi prijazno in domače, profesorji uvidevni. Veseli so, da sta na šoli organizirani topli in hladni malica, čeprav bi nekateri želeli v šolskih prostorih tudi avtomate za hrano in pijačo. Cenijo, da imajo veliko telovadnico, da so na šoli laboratoriji in moderne učilnice, nekaterim je všeč, ker so po razredih okrasne lončnice, ki lepšajo okolje.

Na vprašanje, kaj bi na šoli spremenili, so si skorajda vsi edini, da bi se morala osnovna šola izseliti. Motijo jih nemir in hrup ter prenatrpani urniki, še posebej ure pred poukom, na katere mnogi zaradi prometnih zvez sploh ne morejo priti. Motijo jih hrupni hodniki in prerivanje, ker so na hodnikih tudi osnovnošolci. Motijo jih garderobne omarice, v katerih shranjuje čevlje cel razred; rajši bi imeli vsak svojo omarico. Nemir na hodnikih bi najraje premagovali s pomirjujočo glasbo. Želijo si tudi dodatnih dejavnosti, kot so npr. ples, jezikovni tečaji, gimnastika, plavanje, tudi več izletov in športnih dni.

Na jubilejni proslavi niso bili vsi prisotni; nekateri so ostali doma. Mnogi pa so sodelovali v zboru in kasneje pri pogostitvi, pri strežbi in pospravljanju. Vsi so se strinjali, da je bila proslava lepa, da je bila postrežba enkratna in da je bila udeležba kljub dežju številčna. Izrazili so tudi željo, da bi bili tako šola kot tudi njena okolica vedno tako urejeni, kot sta bili ob jubileju.

Vsem dijakom se za sodelovanje prisrčno zahvaljujemo.

Za uredništvo Klasja M. A. Ficko

UTRINKI IZ ZBORNICE

KAJ POMENI BITI PROFESOR NA SREDNJI ŠOLI JOSIPA JURČIČA?

Rada sem tukaj, obenem pa se zavedam, da je najtežje biti prerok v domačem kraju.

To je poseben izziv za vsakega od nas, saj nas okolje nenehno opazuje... to delo predstavlja tudi poseben napor... čutimo posebno odgovornost... v mladih ljudeh prižgati luč večne radovednosti, pristnosti, življenjske radosti, spoštovanja do dela ter skrbi za mladega človeka.

Delo na manjši "podeželski" gimnazi-

ji je zame svojevrsten izziv, v želji, da bi kljub majhnosti učencu ponudil več, kot je nujno potrebno. Veseli me delo v domačem okolju, saj lahko dobim pristen stik s "svojimi" dijaki tudi kasneje... vesel sem, da skuša naša šola biti prijazna do dijakov, da se vsi poznamo med seboj, da zaznamo težave vsakega posameznika...

Rada sem učiteljica in ponosna sem, da sem to na stiški gimnaziji, kjer sem tudi sama maturirala. Toda občasnno sem ob delu v prostorih, kjer se največkrat ni mogoče ustvarjalno umiriti, še nezadovoljna...

Delo je dinamično in zanimivo. Z dijaki se lepo razumem, prav tako s profesorji in vodstvom šole. Cenim skrb šole za uvajanje sodobne tehnologije... za strokovno usposabljanje učiteljev. Pomembno se mi zdi, da šola poudarja tudi vzgojni vidik.

Zaenkrat mi je všeč, čeprav si nisem predstavljala, da bom profesorica.

Delovno mesto je zelo naporno zaradi neprimerne prostorske stiske, prijetno pa, ker so dijaki še pristni in dovzetni za naravne medčloveške odnose.

KAKŠNA JE PO NJIHOVEM DOBRA ŠOLA?

V dobri šoli naj bi se vsi dobro počutili - tako učenci kot profesorji.

Taka, ki je dobra za dijake, profesorje in okolje.

Dobra šola mora zagotoviti soliden nivo znanja, primeren program, v katerem se dijak izobražuje. Velik poudarek naj bi bil na dooblikovanju sistema vrednot, kar pa je možno samo, če se medsebojno spoštujemo vsi, ki se srečujemo v šolskih prostorih: dijaki, učitelji in starši.

Dobra šola je sposobna zaznati vsakega učitelja in učenca kot posameznika... v njej ima vsakdo prostor za ustvarjalni mir... Ravnatelj in učitelji delujejo ubrano, spoštujejo vrednote življenja in po njih tudi živijo... V dobri šoli učenci izražajo svoje skrite talente... K dobri šoli sodi tudi dobra občina, ki šolo podpira v vseh pozitivnih hotenjih in dejanjih...

Dobra šola sloni na dobrih učiteljih; učitelj mora biti prilagodljiv, mora se prilagajati programom, razredom, pa tudi posameznim dijakom. Predvsem mora biti vsak učitelj tudi vzgojitelj.

Dobra šola je sproščena in ustvarjalna, z vedoželjnimi dijaki in vedrimi učitelji. Več poudarka naj bi bilo na duhovnosti in umirjenosti.

Dobra šola je taka kot naša (v mojih mislih in celo dejansko!).

V dobri šoli bo dijak lahko razvijal svoje najboljšje telesne in duševne lastnosti, hkrati pa se bo izoblikoval v osebnost, ki bo sposobna zrelih moralnih odločitev.

IN KAKO SO DOŽIVJALI JUBILEJ ŠOLE?

Vsi so na petdesetletnico šole ponosni. Veselo so bili presenečeni nad številnimi gosti, nekdanjimi maturanti, nad celimi generacijami mladih izobražencev, ki jim je prvo izobrazbo dala ravno ta šola. Menijo, da so se dobro predstavili širši slovenski javnosti. Pripadnost tej gimnaziji je bilo na dan jubileja čutiti in vsakem koraku, pa naj je šlo za odkritje plošče v Stični ali za osrednjo proslavo v šolskem centru.

Za ljubeznivo sodelovanje se vsem, ki so se na vprašalnik odzvali, v imenu uredništva Klasja prisrčno zahvaljujem.

M.A. Ficko

Srednja šola Josipa Jurčiča Ivančna Gorica obvešča vse bralce, da je Zbornik, ki je bil izdan ob 50-letnici Gimnazije še na voljo. Stane 800 tolarjev in ga lahko kupite v računovodstvu šole.

PROTI PRAGOZDU BIALOWIEŻA

Del potepanja po vzhodni Evropi nameniva tudi Poljski in pragozdu Bialowieża na vzhodu države. Vse bliže sva beloruski meji, in tam nekje, kjer postaje nimajo imena in plevel zarašča perone, se začnejo pojavljati razni ruski trgovci, preprodajalci in stare sopihajoče ženske. Dva Rusa se obupno trudita spraviti ogromne vrečevinaste kovčke v kupe in na razne načine tlačita kramo na police. Babuške v sosednjem vagonu pletejo, nekateri spijo, drugi buljijo skozi okna, ko se vlak ustavi na zarjavelih postajah. Bialystok je znano prekupčevalsko središče z mnogimi beloruskimi in ruskimi trgovci. Poleg teh je tudi vse več ruskih elementov v arhitekturi, načinu razporeditve hiš, redu na ulicah in seveda kulturi. Na dolgih poljanah, kjer se med kravami pase ogromno štokelj, so konji še vedno učinkovito delovno sredstvo, saj se kadar ne vlečejo voza, branajo ali obračajo sena, mirno pasejo skoraj za vsakim vogalom. Tu in tam se že odpira pogled na kupolaste pravoslavne kapelice in cerkve, na pokopališča in stare ženice, ki mogoče vse življenje se stopijo dlje kot izza ograje svojega vrta. Da se je čas res ustavil v največjem razcvetu ruske revolucije, pričajo do konca zarjaveli stroji, ki jih vlečejo konji. Mešalniki, vozovi in starčki, ki priganjajo konje po kolovoznih poteh, ki naj bi bile ulice, spadajo v čas, ki ga ne smejo pvoziti avtomobili polonezi, beton ali zahodna invazija. Prav posebej zgovoren je bil primer starčka, ki je kosil travo na svojem vrtu s prastaro električno kosilnico. Najprej sem mislil, da ima parno kosilnico, takšen kotel je imela, pa sem potem ugotovil, da predvojni model napredka vendarle poganja elektrika. To opravilo je skozi okno tipične opažene hišice z ograjenim vrtom spremljala njegova debela matrona in ga kontrolirala, tako da ga nisem tvegval fotografirati.

Takšne zgodbe in podobe seveda oživijo šele na podeželju, kjer se ljudje ne trudijo, da bi živeli drugače, kot jim narekuje življenje.

NARODNI PARK BIALOWIEŻA

V Bialystoku, prestolnici regije, gredo stvari po utečenih tirnicah: avtomobili, drveči taksisti, umazana postaja s postajnimi ljudmi in iskanje sobe.

Ugotoviva, da se strogi naravni rezervat, kamor smejo obiskovalci le z vodstvom, ne more enačiti z neprimerljivo večjim kompleksom ostalih Bialoveških gozdov, ki v celoti niso zavarovani kot nacionalni park. Znotraj njih pa so izločena območja varovane narave, območja s posebnim režimom zaradi gnezdenja ptic ali zaradi pritalne vegetacije, ki v spomladanskem času povsem preprede gozdove. Prijazen študent biologije, ki dela v turističnem uradu, nama je pomagal najti prenočišče in nama svetoval, katere predele naj obiščeva namesto zaprtega strogega rezervata. Po parku se je sicer dovoljeno gibati le po markiranih poteh, a pomežik najinega pomočnika je že sprožil načrte v moji glavi. Ne bova rinila do Bialowieže, zadnje poljske vasi pred belorusko mejo, in potem rekla, da sva bila v parku, ampak bova potovanje raje začela v Hajnowski, ki leži na začetku več kot 1500 km² velikega strnjenegega območja nižinskih gozdov, od tega polovico v Belorusiji.

VSE JE BOLJ "PRA"

Zjutraj odpotujeva z lokalnim avtobusom, kjer na zarjavelih vratih piše: "Ne treskaj z vrati". Joj, kje so že! Ste že slišali, da bi kdo treskal z avtobusnimi vrati? Gume so za avto-

bus na tako nepomembni liniji še dovolj dobre; zlizane in preperele. Zavore pa tako cvilijo, da ne vem, če se bomo sploh ustavili. A to še sploh ni najbolj moteče: Na avtobus se nabaše vse: od debelih kmetič do mlekarjev, ki smrdijo po kislem mleku in se dregajo vame. Samo čakam še, da me bo kdo ogovoril, in ko bo spoznal, da nisem Poljak, bodo vsi dve uri, kolikor je avtobus potreboval za 64 km do Hajnowke, buljili vame. Hitreje avtobus tako ali tako ne more. Ceste v večetažnem stanju so primerne le za divje voznike polonezov. Nekoč kolovozne poti sploh niso utrdili in nasuli, ampak le preplastili z drobno plastjo asfalta, ki se v poletni vročini v teh krajih seveda po kiparsko prilagodi svoji kolovozni podlagi. Tako skoraj narisano ravna cesta izgleda kot strjena lava. Že z zelo bolečo zadnjo platjo vendarle prispemo in se še napol omotična odpraviva v Bialoveški gozd, saj naju preganjajo obupno slabe zveze.

SREČANJE Z DIVJIM PRAŠIČEM

Načrtovana pot postane zaradi zadnjega avtobusa ob šestih popoldne predolga, zato jo skrajšava. Zdaj resnično zablodiva v divjino, kjer človek kljub svoji prisotnosti zaradi obsežnosti območja in neugodnih razmer v vlažnem obdobju ni povzročil opustošenja. Jelševi logi in jesenovja se mešajo z manj vlažnimi hrastovo-gabrovimi sestoji z lipo, ki prehajajo v borovja in otoke brezovij. Vmes je gotovo človek vnesel tudi smreko, a se zaradi malopovršinske zastopanosti to sploh ne pozna. Ob vodotokih, ki v tem času kažejo svoj najnižji nivo, se raztezajo poplavni travniki in ločja s skoraj povsem neprehodnimi predeli. Tu skreneva s poti in zaideva v poplavne travnike. Nekaj časa kljub orga-

Odrasli samci Evr. bizona - zobra tehtajo 1 tono in lahko preskočijo 2 m visoko ograjo.

niziranemu napadanju hord komarjev lepo napredujeva. Le kače, ko so še v gozdu bežale izpred nog, naju malo strašijo, še posebej, ko se spomnim, da se je najin vodič v mestu pogovarjal z uslužbenko urada, da so tam kače. Vendar nama je zatrdil, da to ni problem. Biolog bo že vedel ali pa je tako predan svoji vedi, da pozablja pomembna dejstva. Iz previdnosti vseeno stopam ločje pred sabo, mimogrede pa še horde komarjev. Nekajkrat je bila šopasta palica kot na mestu, ko zašelesti v ločju. Ni prav prijetno, ko ne veš, kaj se skriva v vedno gostejši goščavi. Naenkrat se pot ustavi ob ločju, ki sega že čez kolena in rine v hlače, zato poskušava najti ugodnejši prehod do izliva potoka, kjer daleč naokoli ni nobene steze. Kot kaže, bo še najboljša, da se vrneva v gozd in tam slediva potoku. Tudi tu nekaj časa kljub greznim tlem in zdaj že gotovo božji kazni komarjem gre, dokler naju šoja ne opozori, da nisva sama. Že nekaj trenutkov prej sem zaslíhal nizko mrmranje, a šele alarm šoje je spravil velikega divjega prašiča v beg. Najprej se obrne proti nama in takrat ga zagledam, kako velik je. Črn in bikovske postave z belimi čekani. Obstojava kot vkopana in potem naju zagleda. Obrne se in še bolj prestrašen kot

midva oddirja v nasprotno smer. Najprej sem za hip pomislil, da sva naletela na enega izmed zobrov, a so me čekani prepričali. Ker nisem vedel, če ni v bližini še kakšna prasičica z mladimi, in ker nisem imel namena zasledovati prašiča in morda srečati še kakšnih drugih nevarnežev, sva se raje obrnila proti Hajnowki. Če bi slučajno srečala mater s prašički, tudi mobilni telefon ne bi poklical pomoči, če bi sploh bil v omrežju. Sicer pa, naj rečem, da sva pri treh jelšah in na močvirnih tleh?

V Hajnowki potem pričakava avtobus iz Bialoveže, ki je celo bolj moderen - ima vrata na hidravlično zapiranje - je iz osemdesetih let. Čeprav je dražji, ne odtehta tega, da sva skoraj sama. Na poti v že brlečem dnevu naju ujame nevihta, ki neizprosno pere zelene dežnike pragozdskih dreves in tolče po požetih poljih, kjer se pasejo krave. Občutek oddaljenosti od sveta je v tej ravnini gozdov in polj popoln. Kako neznamenit in sam bi šele bil zunaj v gozdovih, ki se vse bolj razpredajo v nekoč jim odvzeto lastništvo.

Andrej Ficko

OBVESTILO LASTNIKOM GOZDOV

Zaradi hude in dolgotrajne suše je letos veliko smrek napadel lubadar. Zato vse lastnike gozdov prosimo, da pregledajo svoje gozdove, in če opazijo "lubadarke", o tem obvestijo svojega revirnega gozdarja. Z njim se boste dogovorili o zatiralnih ukrepih, ki so potrebni, da bi preprečili širjenje lubadarja v pomladanskem času.

Kakšne so znaki napada lubadarja v jesenskem in zimskem času?

V jesenskem in zimskem času so smreke, ki jih je napadel lubadar, še zelene (imajo zelene iglice), vendar pa jim odstopi lubje (so obeljene). Jeseni so obeljene le na delih debla, pozimi pa lubje odpade s celotnega debla. V pomladanskem času krošnje posivijo in iglice odpadejo.

Seveda pa so na deblu in vejah majhne luknjice, dobro vidne le na gladkem lubju, sicer pa skrite pod luskami lubja.

Lastnike gozdov, ki so imeli letos v gozdu jedra lubadark, prosimo, da pregledajo tudi okoli posekanih in že saniranih jeder, saj je bil lubadar letos zelo aktiven.

Revirni gozdar
Roman Črnič, inž. gozd.

ZDRAVSTVENI DOM IVANČNA GORICA - NOVE TELEFONSKE ŠTEVILKE

SPLOŠNA AMBULANTA 1

Meta Čampa-Lesjak, dr. med.
specialistka splošne medicine
Davorin Kastelic, dr. med.
specialist splošne medicine 787-87-69

SPLOŠNA AMBULANTA 2

Janez Zupančič, dr. med.
specialist splošne medicine
Tonja Gomzi-Hrabar, dr. med. 787-70-39

OTROŠKI IN ŠOLSKI DISPANZER

Gregor Caserman, dr. med.
specialist pediater
Ana Marija Keršič, dr. med.
specialistka pediatrije 787-70-79

ZOBNE AMBULANTE

(vsi zobozdravniki) 787-85-77

DEŽURNA SLUŽBA

787-70-39
in 0609-624-071

TELEFONSKE ŠTEVILKE, KI JIH POTREBUJETE

Policija - nujni primeri	113
Policijska postaja Grosuplje	01 786 31 22
Policijska pisarna Ivančna Gorica	01 787 84 02
Občina Ivančna Gorica	01 787 83 84 787 83 85
Klasje	01 786 94 00
Krajevni urad Ivančna Gorica	01 787 70 52
Zdravstveni dom Ivančna Gorica	01 787 87 69
Zdravniška služba	01 787 70 39
Krajevna skupnost Ivančna Gorica	01 787 73 67
Lekarna	01 787 73 67
Nova Ljubljanska banka	01 787 71 87
Pošta	01 787 84 11
Železniška postaja	01 787 70 38
Veterinarski zavod	01 787 71 11
Vrtec Marjetica	01 787 81 23
Zavod za gozdove (Ljubljana)	01 787 73 71
Upravna enota Grosuplje	01 786 42 38 786 43 11
Javljanje za osemenje krav	
Ivančna Gorica (7. do 8. ure)	01 787 71 11

KLASJEV KRATKOČASNIK

KVIZ

- Kaj je lahko URAN? En odgovor ni pravi. Označite ga.
 - kemijski element
 - škof
 - zbiralec ur
 - planet
- Koliko šentvidov je na Slovenskem?
 - 2
 - 6
 - 12
- Kako pravimo krmi, ki jo dobimo s travnika pri drugi košnji?
 - mrva
 - senožetina
 - otava
- Kakšna je turkizna barva?
 - oranžnordeča
 - rjavorumena
 - modrozelena
- Kateri vitamin nas najbolj varuje pred gripo?
 - vitamin E
 - vitamin D
 - vitamin C
- Koliko prebivalcev ima naša najbolj obljudena krajevna skupnost Ivančna Gorica?
 - okoli 2300
 - okoli 3400
 - okoli 3700

Dokončaj začete verze znanih slovenskih pesmi:

Daj, daj srce nazaj

Eno drevice mi je zraslo,

Ne boš ti meni,

DOMA

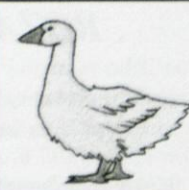
- Tinček, si se danes kaj naučil v šoli?
- Ne dosti, ker moram jutri spet tja.

V ŽIVALSKEM VRTU

"Mihec, ne stoj tako blizu severnega medveda, se boš še prehladil!"

V PORODNIŠNICI

- Sestra, kaj sem dobil: sina ali hčerko?
- I, kaj pa bi še bilo drugega!

SESTAVIL MARKO BOKALIC		MAJHNO NASELJE	OBLASTNIK V FEVDALNI TURČIJI	NEKDANJI SL. PEVEC NA EVRO-SONGU (COLE)	ANTAGONISTKA	AVSTRAL. PLOVALEC THORPE		
ENOLONČICA IZ GOVEJEGA ŽELODCA								
GLAVNI TRG V STAROGR. MESTIH								
DVOJNO KRILLO INDONEZ. ŽENSK.								BRIT. VOJV. DINJA FERGUSON
GLASEN ODZIV NA DOBRO ŠALO		PODREJENI V ODNOSU DO FEVDALCA	LATINSKI VEZNIK ERBIJ			ČEBELI PODOBNA ŽUŽELKA		GRŠKA BOGINJA MODRSTI
RAČUNAL. OBLIKOV. MATEVŽ BOKALIC		ZBAD. LJIVOST, CINIČNOST	SORTA JABOLK AMER. IZVORA	DANE ZAJC	NEPO- TRJENA DOMNEVA, BOZDEVA	SPODNJA POVRŠINA PROSTORA	PREGRADA NA VODI PODALJSAN GOBEC	
MAJVIŠJE LEŽEČI PROSTOR V STAVBI								PRED- STOJNIK PRAVOSL. SAMO- STANA
HORMON TREBUŠNE SLINAVKE								FRANC. MESTO S 24-URNO DIRKO RIJEKA
KUTINA			SLIKAR V ŽARGONU					LUMP
BIVŠI INDIJSKI PREMIER			PREDEL. OB GRLU	LEPLJIVA BELJAKO- VINA V ŽITU, GLUTEN	NEMŠKI KOLEŠAR ZABEL MITLOŠKI LETALEC			DRSALKA BAJUL SODOBNI SL. LIT- ERAT (JANI)
"USTNA HARMO- NIKA"								ZGORNJI, TRSI DEL SRAJCE BREZ- VLADJE
KORUZI PODOBNA KULTURNA RASTLINA						ŠPANSKI SLIKAR (SALVA- DOR)		DRŽAVA SADAMA HUSEJNA
RAZDOJ- NIŠKA SKUPINA						SPLETKA		ZAPRT PROSTOR ZA AVTO
KLASJE, IVANČNA GORICA		NEDOKONČANA ŽUPAN- LIČEVA PESNITEV DRUŽBENE SVIČ. SKUPINE SMUČARKA V INDIJI (KARIN)						VELIKA ANTILOPA POLJE ZUNAJ IGRISČA
SLOV. TEOLOG (JANEZ EVAN- DELIST)						UDAREC S ŠIBO		ARNOLD TOVORNIK, ORGANIZ. ENOTA STUDJA
ANDRO OCVIRK		NASLOVNA OSEBA OPERE JAKOVA GOTOVCA	ORODJE ZA RITMIČNO GINNA- STIKO	KINAJČKA ŽENSKA KUNG-FU IGRALEC (BRUCE)				ZADRUGA V CARSKI RUSIJI HRANA V PASTI
IZDELKI IZ STEKLA								GIBANJE HITREJŠE OD HOJE
IME VEČ PASEV PSOV								NEVESTIN PRATNER
ČOLN ZA ENEGA VESLAČA, SKIF								LIDIJA HREN
								KRAJ V DOLINI JV OD LITJE
								MUSLI- MANSKI BOG
								VELIKA DVORANA
								NEHADNA ODPOVED SRGA ALI MOZGANOV

Cestnina

- Kaže da bo treba tudi na stari cesti pobirati cestnino, ko so sedaj vsi po njej vdrl.

Petdeset let gimnazije

- Kar ne more verjeti. Toliko let je bila šola v klostru, pa imamo samo dva stiška rokopisa.

Če ste radovedni, kaj Micka zahteva od Janeza, rešite križanko, pa boste v navpičnem stolpcu to prebrali. V pomoč so vam še dodatne črke.

	K				
					A
		O			
					K
		O			

- VODORAVNO:
- oglarška naprava
 - napaka
 - ovitek
 - tekoča voda
 - naočniki

Če ste radovedni, kaj Micka zahteva od Janeza, rešite križanko, pa boste v navpičnem stolpcu to prebrali. V pomoč so vam še dodatne črke.

CENIK OGLASOV

v občinskem glasilu KLASJE

Naklada 4.500 izvodov, najmanj 14.000 bralcev. Časopis prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno. Izdatek za oglas se šteje med materialne stroške.

KOMERCIALNI OGLAS

cela stran 96.000, polovica strani 60.200, četrtina strani 30.600, osmina strani 23.100, šestnajstina strani 13.300

Oglas na prvi strani je za polovico dražji, v več barvah za 100%. Na zadnji strani je dražji za eno četrtino, v več barvah za 50%. Vsaka naslednja objava oglasa je cenejša za 5 %, do največ 30 %.

ZAHVALE

Velikost cca 50 cm² 3.000 SIT.

Cene veljajo do konca leta 2000.

V cene ni vračunano oblikovanje in 19% DDV.

PS. Za enkratno objavo oglasa ali zahvale plačate ob naročilu, za serijsko objavo pa sklenemo pogodbo.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, stare mame, prababice in sestre

ROZALIJE ZALETELJ

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, cvetje in sveče.

Hvala tudi župniku za lepo mašo, pevskemu cerkvenemu zboru, pogrebniemu zavodu Perpar ter vsem, ki ste jo pospremili na zadnji pot.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 95. letu starosti nas je tiho zapustila draga žena, mama, babica in prababica

IVANA ZAJC

po domače Glavičeva mama iz Malega Globokega 12

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom in vaščanom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, cvetje in sveče, darovane svete maše ter vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Hvala gospodu župniku Vinku Dragušu za lepo opravljen obred, vaškim pogrebcom, gospodu Slavku Blatniku za izrečene poslovilne besede in zagraškim pevcem.

Lepa hvala tudi pogrebniemu zavodu Perpar, posebna zahvala pa našim dobrim sosedom.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše skrbne žene, mami in babi

PAVLI POTOČNIK, roj. JERŠIN

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje ter podarjeno cvetje in sveče.

Posebno se zahvaljujemo vsem, ki ste namesto cvetja darovali denarne prispevke v korist Onkološkega inštituta.

Hvala vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Hvala gospodu župniku mag. Simonu Onušiču za vzorno opravljen pogrebni obred in sveto mašo.

Žalujoči: mož Janez, sin Borut z družino in hči Ksenija

*Zdaj se spočij, izmučeno srce,
zdaj se spočijte, zdelane roke.
Zaprte so utrujene oči.
Le drobna lučka še brli.
(S. Makarovič)*

ZAHVALA

Ob smrti

ALOJZA JERŠINA

iz Vira pri Stični

se vsem iskreno zahvaljujemo za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in prispevke za cerkev. Hvala p. Branku za lep obred, dr. Zupančiču za pomoč v bolezni, družini Perpar, g. Ljubiču in g. Vrhovcu za čudovita govora, gasilskem društvu Stična, Stiškemu kvartetu za presunljive petje, trobentaču ter župniku in ženam iz Ivančne Gorice za molitev ob krsti.

Posebna zahvala vaščanu in dobremu prijatelju Milanu za vso podporo ob pogrebu. Vseh, ki ste ga pospremili na zadnji poti, se bomo spominjali v molitvi.

Njegovi

*In obrisal bo vse solze
z njihovih oči
in smrti ne bo več,
pa tudi žalovanja,
vpija in bolečine ne bo;
kajti prejšnje je minilo.
Raz 21:4 (SSP)*

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža, očeta in dedka

JOŽETA PRAZNIKA

Šentjurje 9, Šentvid pri Stični

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, cvetje, darove za dober namen in maše ter vsem, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti.

Posebna zahvala osebju bolnice v Trnovem, ki mu je lajšalo bolečine v zadnjih trenutkih njegovega življenja.

Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku Marku Marinku za lepo opravljen obred ter pevcem za zapete pesmi.

Vsi njegovi žalujoči

*Življenje naše - čudovit opoj,
razkošje radosti in bolečine,
a vse beži in pušča le spomine,
kot ladja prazne pene za seboj!
(Marija Rus)*

ZAHVALA

Tiho je odšel od nas dragi ata

ALOJZ PETAN

st. iz Podboršta

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo g. župniku Jožetu Koželju, vaščanom, sorodnikom, pogrebcom, pevcem, podjetju Eurotek in g. Mitu Trefaltu. Bog naj poplača prav vsem za besede tolažbe in resnice, za darove in sv. maše, za cvetje in sveče.

Vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, iskrena hvala.

Žalujoči: vsi njegovi

*Polje, kdo bo tebe ljubil,
ko bom jaz v grobu spal...*

ZAHVALA

V 94. letu starosti se je spokojno poslovil dragi ata, stari ata in praded

JOŽE KASTELIC

po domače Ščitnikov ata iz Metnaja

V trenutkih žalosti se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečeno ustno in pisno sožalje, cvetje, sveče, darove v dober namen in svete maše, za bedenje ob pokojnem in molitve.

Velika zahvala velja duhovnikom stiškega samostana, posebej župniku patru Janezu za večletne obiske na domu in podelitev poslednjih zakramentov. Zahvaljujemo se tudi kaplanu patru Maksimilijanu, patru Avguštinu in župniku iz Ivančne Gorice gospodu Jožetu Kastelicu za posebej slovesno izveden cerkveni obred. Pristrčna hvala cerkvenemu pevskemu zboru in Stiškemu kvartetu za prelepo petje. Hvala pogrebniemu zavodu Perpar za opravljene storitve.

Hvala vsem, ki so kakor koli sodelovali ali pomagali pri poslednjem slovesu našega ata.

Hvaležni vsi njegovi

ZAHVALA

V 90. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, babica in prababica

MARIJA KASTELIC

po domače Černetova mama iz Hrastovega Dola

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in ostalim sovaščanom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče, tolažbo ter za spremstvo na njeni zadnji poti.

Posebej hvala dr. Kastelicu in ostalemu osebju Zdravstvenega doma Ivančna Gorica, župnikoma za opravljen obred, pevcem za lepo zapete pesmi ter pogrebniemu zavodu Perpar.

Vsi njeni

POGREBNE IN POKOPALIŠKE
STORITVE

NOVAK s.p.

Gubčeva cesta, 8230 Mokronog

TEL.: 07-33-71-420 Mobitel.: 050-633-954

- UGODNE CENE STORITEV -
- BREZPLAČNA UPORABA HLADILNIKA -
- PLAČILO NA VEČ OBROKOV -
- DEŽURNA SLUŽBA 0-24 h -

**" KOMPLETNA USLUGA
NA ENEM MESTU "**

SIVA STRAN

1901 — 1902 — 1903 —
 1910 — *Ljudje v začetku* — 1904
preteklega stoletja — 1905
 1909 — 1908 — 1907 — 1906

Anton Turk iz Hrastovega Dola

Kadar pridem v Hrastov Dol - še posebej, če je lepo vreme - me kraj spominja na Bled v malem. Sredi vasi je voda in bele hiše okoli nje, vse naokoli pa hribovi. Le še otoček bi morali nasuti sredi vode in nanj postaviti vaško cerkvico svetega Andreja, pa bi bila asociacija popolna.

Tam na vzhodnem bregu hrastovodolske vode stoji hiša Antona Turka, našega današnjega slavljenca. Izročilo pravi, da je na tem mestu stala prva hiša v dolini. Zgradili so jo še v starih časih za lovske namene. Tu se je Anton rodil 25. avgusta 1910. leta. To pomeni, da je letos poletni praznovalec devetdesetletnice življenja. Pri hiši je bilo šest otrok, vsakih pol: trije fantje in tri dekleta. Anton je bil drugi po vrsti. Najprej je kazalo, da bo starejši sin prevzel domačijo, pa je prilika nanesla, da se je prizetel drugam in prvenstvo je pripadlo Antonu.

Zgodnjo mladost mu je zaznamovala prva svetovna vojska. Dobro se še spominja, kako je bilo, ko so oče štirinajstega leta "ajrnicali" med sodate. Bili so kmalu ujeti, kar je bilo po eni strani še sreča, saj bi težko preživeli, če bi še dlje ostali v strelskih jarkih. Šele dve leti po končani vojski so prišli domov. So delali na gro-

fovskih posestvih globoko doli v Italiji.

V Antonovi otroški dobi so otroci iz cele doline in obrobja hodili v šentviško šolo, ker tihodob v Hrastovem Dolu še ni bilo hrama učenosti. Pot v Šentvid in nazaj se je čudno obnašala. Včasih je bila za malega Tončka in njegovo šolsko družčino dolga eno uro, včasih pa tri - kakor je naneslo. V šolo je hodil štiri leta, nato pa je imel še dve leti "podiplomskega študija" v ponavljalni šoli.

Tisti čas je bila v Hrastovem Dolu najpomembnejša otroška služba paša živine. Tudi Anton je vsako popoldne spustil iz hleva pet ali šest repov. Najprej so popasli skupno gmajniško zemljo, potem pa še domače travnike, ko so se po prvi košnji malo obrasli.

Antonov oče France so zgodaj umrli. Najbrž so k temu pripomogla huda vojskina leta. Mati Terezija so zato dolgo dobo sami gospodarili in se s pomočjo otrok prebijali skozi težave na domačiji.

Čeprav je bilo hudo, se Anton nadvse rad spominja mladosti, še posebej fantovskih let. Tedaj je bilo zares lepo. Čez trideset dobrih pevcev se je zbralo iz vasi in okoliških zaselkov in zapelo, da je čudovito odmevalo po dolini in bregovih. Antonu je resnično žal, da je današnji mladi rod prikrajšan za ta lepa doživljanja.

Druga svetovna vojska je bila huda tudi v Hrastovem Dolu. Anton se je skozi pretolkel z veliko mero previdnosti. Ob večjih nevarnostih so mu nudili zavetje obsežni gozdovi, ki jih je dobro poznal in se tako obvaroval pritiskov z obeh

strani. To so storili tudi nekateri drugi vrstniki in večinoma preživeli. Ob košnji, ko so fantje vzeli kose v roke, so pa ženske malo postražarile, da jih ne bi kdo presenetil. Najbolj hudo je bilo tedaj, ko so Italijani z letalskimi bombami upelili tri domačije v vasi, med njimi tudi Turkovo, in vse imetje je šlo v nič. Preživeli so se do konca vojske potikali naokoli pri dobrih ljudeh. Anton se je oženil šele po vojski, ko so za silo uredili dom. Dobil je domačinko Jožefo in nastal je nov rod z dvema potomcema: hčerjo in sinom. Hči je zgodaj odšla za kruhom po svetu. Sin pa se je utrdil doma in poskrbel, da je njegova veja na rodovnem drevesu lepo ozelenela. Z njegove strani ima naš Anton vnuka in tri vnukinje. Najstarejša si je že utrdila svoj dom v gornjih hramih Antonove hiše in poskrbela za pravnuke. Našemu slavljenču dobro dene mladostno okolje. Odganja mu osamljenost, ki bi se ga zagotovo lotila, odkar je ovdoval.

Do nedavnega se je Anton za svoja leta kar dobro počutil. V veliko kratkočasje mu je bilo delo na domačiji, ki ga je bil vajen vsa leta. Pred nekaj meseci pa je imel prometno nesrečo, ki ga je privezala na posteljo. Vendar gre sedaj že na bolje. Odtlej rabi več nege. Kadar mladi ne utegnejo, pride na pomoč mlajša sestra Joži iz Ljubljane in postori, kar je treba.

Takšno je bilo doslej življenje devetdesetletnega Antona Turka iz Hrastovega Dola. Vsi skupaj mu iskreno želimo čimprejše ozdravljenje in kar se da lepo življenjsko jesen.

Leopold Sever

ZBRALI SO SE UPOKOJENI SODELAVCI

Sredi letošnjega oktobra so se zbrali upokojeni sodelavci Osnovne šole Stična in odšli na tradicionalni enodneveni izlet. Ogledali so si znamenitosti starega rudarskega mesta Idrije in potem dan zaključili na družabnem srečanju. Zraven sem tudi jaz, čeprav še ne sodim mednje. Bom pa kmalu, če bog da. Bil sem med samimi ženskami in sem se počutil kot petelin na dvorišču, saj nisem imel nobene konkurence. Joj, koliko so si imele povedati nekdanje sodelavke! Bilo je lepo.

Leopold Sever

POVABILO

S to številko odpiramo na Sivi strani nov kotichek, v katerem se bomo spominjali različnih jubilejnih srečanj naših spoštovanih bralk in bralcev. Pošljite zgovorno fotografijo in nekaj osnovnih podatkov o dogodku. Vključno vabljeni k sodelovanju.

LS

GOVORI SE

Govori se, da bodo cesto od Ivančne Gorice do šolskega centra asfaltirali, ko bo gimnazija praznovala stoletnico. Le kateri župan bo prerezal trak...?

POLICIJSKA KRONIKA

JAVNI RED IN MIR

Policijska postaja Grosuplje je septembra 2000 na območju občine Ivančna Gorica obravnavala enajst kršitev zoper javni red in mir. Od tega jih je bilo devet v zasebnem stanovanju, dve pa na javnem kraju. Gre predvsem za kršitve, kakršne se pojavljajo iz meseca v mesec in o katerih pišemo v Klasju. Kršitelje primerno kaznujemo, prav tako tudi lastnike lokalov, ki ne upoštevajo predpisov.

KAZNIVA DEJANJA

Obravnavali smo tudi 27 kaznivih dejanj. Najpogosteje gre za tatvine, vlome in poškodovanje tuje stvari, predvsem ponoči in v zgodnjih jutranjih urah. Vlomi v osebne avtomobile, predvsem v okolici železniške postaje Ivančna Gorica in neposredni bližini gostinskih lokalov, so tudi še vedno pogosti - velikokrat so zanje krivi lastniki sami, saj jih puščajo odklenjene, v njih pa različne stvari, ki jih zlikovci ukradejo in potem prodajo. Pogosto pa je v avtu tudi denar. Zato voznikom predlagamo, naj

svoja vozila parkirajo na vidnih in osvetljenih mestih in naj malo pogledajo, kaj se dogaja okrog njih. Če opazijo kakšno osebo, ki se spreha po parkirnem prostoru ter pogleduje v vozila oziroma se na kak drug način sumljivo vede, naj to nemudoma sporočijo policiji in si zapomnijo čimbolj podroben opis osumljenca ter morebitno prevozno sredstvo, s katerim se je leta odpeljal.

Vsi občani, ki bi karkoli vedeli o kakšnem kaznivem dejanju ali prometni nesreči ali ki bi opazili storilca na delu oziroma begu, naj to sporočijo na policijsko postajo Grosuplje ali na telefon št. 113. Vsaka informacija, ki bi kakorkoli pripomogla k izsleditvi storilca, je dobrodošla; z boljšim sodelovanjem med policijo in občani pa bomo dosegli, da se bodo izboljšale varnostne razmere, s tem pa tudi občutek varnosti občanov.

PROMETNA VARNOST

Opravili smo tudi ogled 18 prometnih nesreč z mate-

rialno škodo in telesnimi poškodbami. Vzroki za nesreče ostajajo enaki: prehitra vožnja, izsiljevanje prednosti, nepravilno prehitovanje in premajhna varnostna razdalja. Pogoste so tudi prometne nesreče na parkirnih prostorih. Največ prometnih nesreč so zgodili v času, ko občani hodijo v službo ali iz nje, in sicer na regionalni cesti št. 216 Ivančna Gorica - Žužemberk, pa tudi na regionalni cesti št. 646 Ivančna Gorica - Radohova vas. Na omenjenih in drugih cestah redno nadzorujemo hitrost in potek prometa. Opazno se je zmanjšalo število prometnih nesreč na avtomobilski cesti A/2, prejšnji H/1, zato je tudi število poškodovanih manjše.

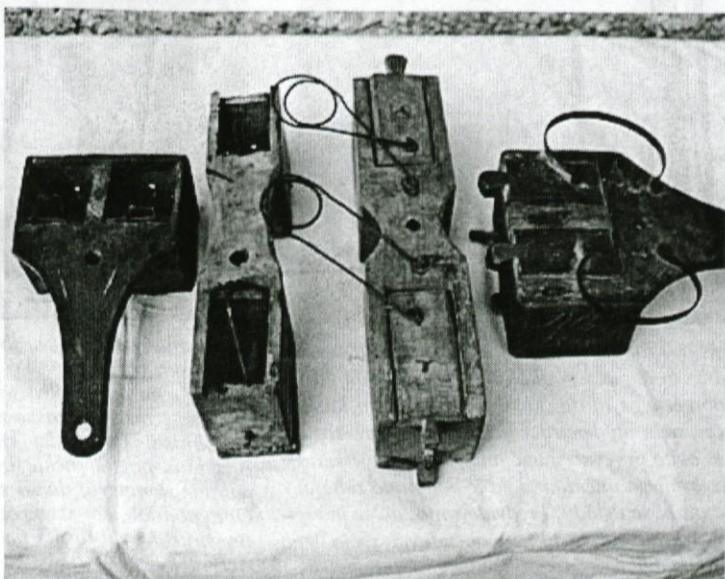
Vozniki naj vozijo v skladu s cestnoprometnimi predpisi in prilagodijo hitrost vožnje vremenskim razmeram ter ostalim dejavnikom, ki kakorkoli vplivajo na potek prometa. Tako bodo pripomogli k boljši prometni varnosti in predvsem k manjšemu številu prometnih nesreč.

POLICIJSKA POSTAJA GROSUPLJE

DOPISNIKI SO PRIDNI

Vsem, ki marljivo sodelujete v etnološkem koticčku, se lepo zahvaljujem. Še posebna zahvala gre tistim, ki etnološki rešitvi dodajo kakšno vzpodbudno besedo, da z njihovo podporo vztrajamo na tej poti. Se vas bo že spomnil Božiček tam okoli novega leta. Če ste pri volji, rešite tudi današnjo "uganko" in se oglasite.

LS

"Hodil po zemlji
"SEVERNA"

sem naši ..."

STRAN

NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN

NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN

ZA DOBRO VOLJO

Kako je Henrika s svetim Antonom plesala

Henrika ali Henčka, kakor so jo klicali, je bila veselo in duhovito dekle. Če je le mogla, je "všpčila" kakšno razposajeno, da so se ji smejali. Tudi kazen, ki jo je kdaj pa kdaj prejela za svoje podvige, je ni odvrnila od hudomušnosti. Starejši so rekli, da se obnaša po fantovsko.

Ko je hodila v ponavljalno šolo, je imel njen oddelek pouk v podstrešni sobi starega župnišča. Nekega dne je učiteljica zamudila le nekaj minut in že je bilo dovolj, da je Henrika sošolcem naredila predstavo. S podstrešja je privlekla lesen kip svetega Antona, ki je ondi običaj ob zadnji obnovi farne cerkve. Postavila ga je na sredo učilnice in z njim doživeto zaple-

sala. Stari Anton je nerodno prestavljal lesene noge. Kadar se je malo bolj trdo dotaknil tal, se je iz luknjice vsulo vse polno črvojedine, da se je kadilo po prostoru. A Henrike to ni motilo. Elegantno je vrtela svetnika in graciozno prestavljala noge, kakor je bila videla plesati svate na ohceti tete Klotilde.

Nenadoma pa je otroški vrišč potihnil, kajti med vrati se je pokazala učiteljica. Plesalka je ni takoj opazila, zato je pred njenimi očmi naredila vsaj še štiri plesne korake in najmanj dva obrata.

Ko sta si končno stali iz oči v oči, je gospodična učiteljica z levo roko molče pokazala, kam naj odnese svetnika, z desnico pa je posegla nad vrata, kjer je

bila spravljena palica. Nadaljnega dogajanja ne bom opisoval, ker si ga lahko vsak brez večje domišljije zamisli po svoji volji.

Henrike vse to ni oplušilo. Že naslednji teden je nekaj skuhal na račun učiteljicega klobuka. Dekle je vse to imelo po materi Magdaleni, ki je bila tudi jako vedre narave.

V nekaj letih se je Henrika razvila v nadvse lepo dekle. To je opazil tudi mlad fant, ki je prišel na obisk iz Amerike. Ta ji je poslal plačano vozovnico in dekle je odšlo za njim čez Veliko lužo. Poslovala se je od vseh vaščanov in tedaj so ljudje prvič videli solze v njenih lepih očeh.

L.S.

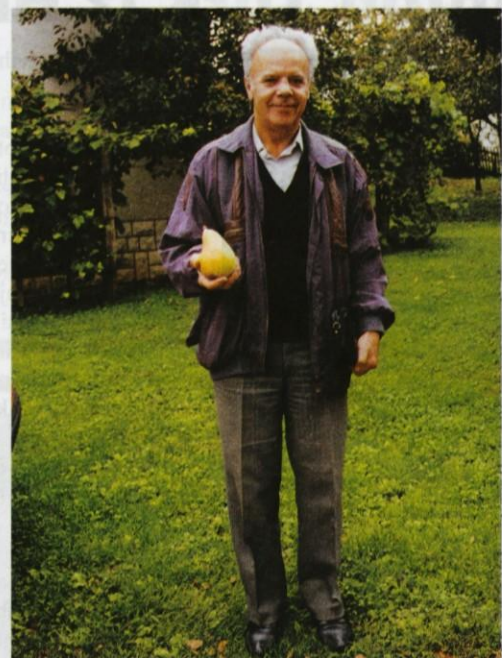

XXXI.
REKORD -
NAJDEBELEJŠA HRUŠKA

V Zagradcu živi mož, Ivan Rošelj po imenu. Pri hiši ima vrt, v vrtu pa hruško, ki se je letos še posebej izkazala z debelimi plodovi. Eden je na tehtnici potegnil celega pol kilograma in še nekaj čez, drugi pa ne dosti manj. Te sorte hruške se imenujejo maslenke. Ko so zrele, znotraj po barvi in mehki močno spominjajo na maslo.

Takoj, ko sva trebušasto lepoticu inavgurirala za rekorderko, mi jo je lastnik podaril. Seveda sem se zanjo lepo zahvalil. Doma sem jo spoštljivo položil na mizo in cedil požeruharske sline. V trenutku slabosti sem jo popadel in že je ni bilo več. Bila je nasvetu dobra. To je bil prvi Klasjev rekord, ki sem ga pojedel. Kljub temu rekord nedvomno pripada gospodu Ivanu. Iskrene čestitke. Tudi drevo, na katerem ji imenitni plod zrasel, je svojevrsten rekorder. O njem pa kdaj drugič, saj dveh rekordov ne smemo tlačiti v isto škatlo.

L.S. Gospodu Ivanu Rošlju se kar samo smeje. Kaj se mu ne bo ob tako imenitem dosežku.

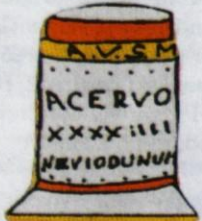
NARAVA IMA SVOJE SKRIVNOSTI

V ivanškem skladišču semenskega krompirja se je letos pokazalo nekaj nenavadnega. Sredi poletja se je pričel ob zunanem zidu skladišča vzdigovati asfalt, kot bi spodaj rinil krt. Vsi so bili radovedni, kaj so dogajala tam spodaj. Počakali so še nekaj dni in ven je pokukal - krompir. Največja skrivnost je v tem, da nihče ne ve, kako se je znašla rastlina tam spodaj. Asfalt je star že celo desetletje, razpoka med zidom in tlakom pa je komaj opazna. Pa naj vse skupaj ostane nepojasnjeno, saj imajo tudi rastline nekaj pravice do zasebnosti. Morda pa so strokovnjaki naše kmetijske zadruge razvili novo sorto krompirja z imenom asfaltnik, ki bo primeren za pridelavo na cestah. Naprimer na prazni uparjalniški cesti. Vse je mogoče.

L.S.

PODLISTEK

NAŠI
KRAJIV
PRETEKLOSTI

LEOPOLD SEVER

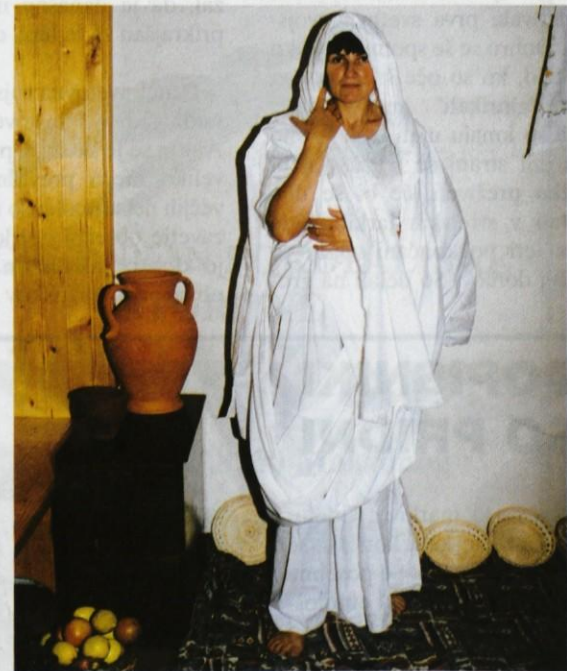
Oblačenje v rimski dobi

Golo življenje, to se pravi brez obleke, v naših klimatskih razmerah ne more biti kaj prida, zato se bomo še malo zadržali pri tem problemu. Doslej smo največkrat omenjali univerzalno oblačilo tuniko in gosposko moško ovijalo toga. V rimskem času so bile seveda oblečene tudi ženske. Pa pogledimo, kaj so nosile.

Najprej je treba povedati, da so tudi ženske nosile tunike. Te so bile kajpak prilagojene njihovim telescem in posamičnim okusom. Predvsem so bile daljše in bolj okinčane. Ženske iz premožnejših družin so se rade zavijale v tenčičasto ogrinjalo stolo, ki je segalo čisto do tal. Značilno žensko oblačilo za javne namene pa je bila pala. To je bil ogrinjalo plašč iz težjega blaga s kapuco za zaščito dostikrat umetelno narejene pričeske. Narejen je bil iz svile ali iz kake druge dragocene tkanine. Hlačastih spodnjic Rimljanke niso nosile. Če se nekoliko tehnično izrazim, bi dejal, da so imele spodaj zračno hlajenje. Vznemirljive stvari tam spodaj sta sorazmerno dobro skrivali in varovali dolga tunika in stola. Podobe na nagrobnikih in mozaikih nam povedo, da so se podobno oblačili tudi prednamci v naših krajih.

Patricij Bregarius iz Prunusa, blizu Acerva, v praznični togi. Samozavestna drža in papirus v rokah dajeta vedeti, da gre za imovitega in izobraženega moža, ki ima v skrinji lep kupček bronastih sestercev, srebrnih denarijev in zlatih aurealov. Toga je nekoliko površno ovita in revno nagubana. Vzrok je verjetno v provincialnem izvoru tega imenitnika, ki je bolj malo zahajal v urbana središča, da bi se ugladil. Predvidevamo, da se je večino zadrževal v svoji vili rustiki in občudoval svojo lepo družico. Sužnji so pa delali.

Graciozna Bregariusova socia Minerva. Ogmjena je v značilno žensko oblačilo palla, pod njo pa ima dolgo tenčičasto stolo. Že na prvi pogled se vidi, da je iz uglačane meščanske družine. Izražanje ženske miline antičnega časa obvlada do popolnosti. Po doslej znanih zgodovinskih virih jo je Bregarius prignal nekje iz zahodne Panonije. To dodatno potrjuje domnevo, da so se ljudstva takrat izdatno mešala. Obe podobi sta iz mozaika, ki se je delno ohranil v Bregariusovi vili rustiki na selišču Prunus severovzhodno od Acerva.